

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Član 1.

U Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS”, br. 88/17, 27/18 - dr. zakon, 10/19 i 6/20), u članu 4. stav 2. na kraju rečenice posle tačke dodaje se rečenica koja glasi:

„Posebnim zakonom može se utvrditi druga starosna granica za upis u srednju školu i za sticanje svojstva redovnog učenika.”

Član 2.

U članu 7. stav 1. tačka 2) posle reči: „kvalitet” dodaje se reč: „obrazovnih”.

U stavu 2. tačka 3), posle reči: „izuzetnim” dodaje se zapeta i reči: „odnosno posebnim”.

Član 3.

Član 10. menja se i glasi:

„Član 10.

Standardi obrazovanja i vaspitanja predstavljaju skup normi na osnovu kojih se vrši procena kvaliteta u sistemu obrazovanja i vaspitanja, i to:

- 1) standardi obrazovnih postignuća učenika;
- 2) standardi kvaliteta rada ustanove;
- 3) standardi kvaliteta udžbenika;
- 4) standardi kompetencija nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika;
- 5) standardi kompetencija direktora;
- 6) standardi kompetencija sekretara ustanove;
- 7) standardi kvalifikacija.

Standarde iz stava 1. ovog člana propisuje ministar”.

Član 4.

U članu 14. stav 7, članu 36. stav 1. tačka 3) podtačka (1), članu 43. stav 1, članu 46. stav 1. tačka 3), članu 126. stav 4. tačka 2), članu 128. stav 7. tačka 3), članu 131. stav 1, članu 137. st. 1. i 3, članu 149. stav 2. tačka 1) i članu 170. stav 2. tačka 4) reči: „standardi postignuća” u određenom padežu, zamenjuju se rečima „standardi obrazovnih postignuća” u odgovarajućem padežu.

Član 5.

Član 18. stav 7. menja se i glasi:

„Prethodnu proveru znanja obavlja tim sastavljen od nastavnika razredne nastave, odnosno predmetne nastave, pedagoga i psihologa škole uvažavajući standarde obrazovnih postignuća i ceneći najbolji interes učenika.”.

Član 6.

U članu 19. stav 2. posle reči: „izuzetnim” dodaje se zapeta i reči: „odnosno posebnim”.

Član 7.

U članu 22. stav 6. posle reči: „pohađa nastavu”, zapeta se briše i dodaju se reči: „ili ne obavesti školu o razlozima izostajanja učenika,”.

Član 8.

U članu 24. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Izuzetno od stava 2. ovog člana, pripremni predškolski program može da ostvaruje nastavnik razredne nastave, kada zbog malog broja dece nije moguće formirati vaspitnu grupu, već se deca priključuju učenicima kombinovanog odeljenja.”.

Član 9.

U članu 28. stav 1. menja se i glasi:

„Obrazovno-vaspitni rad ostvaruje se u toku školske godine, koja počinje 1. septembra, izvođenjem himne Republike Srbije, a završava se 31. avgusta naredne godine.”

Član 10.

U članu 31. stav 2. tačka 1) reč: „obavlja” zamenjuje se rečima: „planira i sprovodi”.

Član 11.

U članu 34. stav 1. tačka 4) posle reči: „standardima” dodaje se reč „obrazovnih”.

U tački 5) posle podtačke (2) dodaje se podtačka (2a) koja glasi:

„(2a) standardima kompetencija sekretara;”.

Član 12.

U članu 41. stav 1. tačka 2) posle reči: „završnog ispita i” dodaju se reči: „stručnog dela ispita u okviru”.

Tač. 10) i 13) brišu se.

Član 13.

U članu 42. stav 1. tačka 1) posle reči: „nastavnika” dodaje se zapeta i reč: „sekretara”.

Posle tačke 6) dodaje se tačka 6a) koja glasi:

„6a) pripremu programa ispita za sekretara ustanove;”.

Član 14.

Član 45. menja se i glasi:

„Član 45.

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja u okviru Centra za ispite obavlja sledeće poslove:

- 1) priprema predlog programa završnog ispita na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja;
- 2) učestvuje u pripremi predloga sadržaja završnog ispita u srednjem obrazovanju i vaspitanju i opštoj, stručnoj i umetničkoj maturi;
- 3) organizuje i sprovodi završni ispit na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja;

4) organizuje i sprovodi prijemne ispite za upis u srednje škole za učenike za posebnim sposobnostima (umetnička škola – muzička, baletska i umetnička škola likovne oblasti, odnosno obrazovni profil iz oblasti umetnosti, škola ili odeljenje za učenike sa posebnim sposobnostima, škola u kojoj se deo nastave ostvaruje na stranom jeziku i škola za talentovane učenike);

5) organizuje i sprovodi opštu, umetničku i stručnu maturu i završni ispit na kraju srednjeg obrazovanja i vaspitanja;

6) priprema testove i uputstvo za ocenjivanje testova za završni ispit na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja, opštu i stručnu maturu, priprema ispit za umetničku maturu, priprema standardizovane radne zadatke za praktični rad sa uputstvom za ocenjivanje za stručnu maturu i završni ispit na kraju srednjeg obrazovanja i vaspitanja;

7) priprema testove i uputstvo za ocenjivanje testova za srednje škole za učenike za posebnim sposobnostima (umetnička škola – muzička, baletska i umetnička škola likovne oblasti, odnosno obrazovni profil iz oblasti umetnosti, škola ili odeljenje za učenike sa posebnim sposobnostima, škola u kojoj se deo nastave ostvaruje na stranom jeziku i škola za talentovane učenike);

8) obrazuje i koordinira rad radnih grupa za izradu, recenziranje, pregledanje i ocenjivanje ispitnog materijala za ispite iz tač. 5) i 6) ovog stava;

9) analizira i interpretira rezultate i izrađuje godišnji izveštaj o sprovedenom završnom ispitu na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja, opštoj, umetničkoj i stručnoj maturi i završnom ispitu na kraju srednjeg obrazovanja i vaspitanja;

10) izrađuje i publikuje radne materijale i priručnike za pripremanje ispita;

11) izrađuje testove i uputstvo za ocenjivanje iz tač. 6) i 7) ovog stava na jezicima nacionalnih manjina, u saradnji sa nacionalnim savetima nacionalnih manjina;

12) izrađuje i publikuje radne materijale i priručnike za pripremanje ispita na jezicima nacionalnih manjina, u saradnji sa nacionalnim savetima nacionalnih manjina;

13) pruža stručnu pomoć u prilagođavanju uslova za polaganje ispita i prilagođava ispitne materijale učenicima sa smetnjama u razvoju;

14) učestvuje u organizaciji i sprovođenju svih vrsta nacionalnih ispitivanja;

15) razvija programe obuka za kvalitetnu pripremu i sprovođenje svih faza ispita;

16) izrađuje i održava banke zadataka za nacionalne ispite;

17) upravlja informacionim sistemom iz člana 181a ovog zakona.

Za obavljanje poslova izrade, recenziranja, pregledanja i ocenjivanja ispitnog materijala, Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja obrazuje radne grupe po predmetima i područjima rada”.

Član 15.

U članu 49. stav 2. posle reči: „standarda” dodaje se reč: „obrazovnih”.

U stavu 5. posle reči: „stručni saradnici,” dodaje se reč: „sekretar,”.

U stavu 9. posle reči: „vrednovanja” dodaje se reč: „obrazovnih”.

U stavu 10. reč: „Organe”, zamenjuje se rečima: „Stručne organe”.

Član 16.

Posle člana 55. dodaju se naziv člana i član 55a koji glase:

„Obrazovno-naučni centar

Član 55a

Radi obavljanja poslova, podizanja kvaliteta obrazovnih, naučnih, istraživačkih, sportskih, omladinskih i turističkih projekata i programa i njihove dostupnosti korisnicima, Vlada može da osnuje obrazovno-naučni centar, u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne službe.”.

Član 17.

U članu 56. stav 2. posle reči: „izuzetnim sposobnostima,” dodaju se reči: „program za učenike sa posebnim sposobnostima,”.

U stavu 3. posle reči: „izuzetnim sposobnostima,” dodaju se reči: „program za učenike sa posebnim sposobnostima,”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Izuzetno, osnovna škola može da ostvaruje i predškolski program, osnovna muzička škola i program srednjeg muzičkog obrazovanja i vaspitanja, a srednja škola – predškolski program, program osnovnog obrazovanja i vaspitanja i vaspitni program.”

Član 18.

U članu 60. stav 2. menja se i glasi:

„Programi nastave i učenja u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju, sadrže:

- 1) ciljeve osnovnog, opšteg srednjeg, stručnog i umetničkog obrazovanja i vaspitanja i ciljeve učenja predmeta, izbornih programa i aktivnosti po razredima;
- 2) obrazovne standarde za osnovno obrazovanje i vaspitanje i opšte srednje obrazovanje i vaspitanje;
- 3) ključne pojmove sadržaja svakog predmeta;
- 4) uputstvo za didaktičko-metodičko ostvarivanje programa;
- 5) uputstvo za formativno i sumativno ocenjivanje učenika;
- 6) način prilagođavanja programa muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja, obrazovanje i vaspitanje učenika sa izuzetnim, odnosno posebnim sposobnostima, za obrazovanje i vaspitanje na jeziku nacionalne manjine i obrazovanje odraslih.”.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Smernice za prilagođavanje programa nastave i učenja i smernice za pružanje individualizovane dodatne podrške za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, donosi Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja.”

Dosadašnji st. 3–6. postaju st. 4–7.

Član 19.

U članu 64. stav 3. briše se.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 3.

Član 20.

U članu 67. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Plan i program nastave i učenja verske nastave, na usaglašeni predlog tradicionalnih crkava i verskih zajednica, po pribavljenom mišljenju organa nadležnog za poslove odnosa sa crkvama i verskim zajednicama, donosi ministar.”.

Dosadašnji st. 2–6. postaju st. 3–7.

Član 21.

Posle člana 67. dodaju se naziv člana i član 67a, koji glase:

„Komisija za versku nastavu

Član 67a

Organizovanje i ostvarivanje verske nastave prati Komisija za versku nastavu u školi (u daljem tekstu: Komisija).

Komisiju obrazuje Vlada na vreme od šest godina.

U Komisiju se imenuju po jedan predstavnik tradicionalnih crkava i verskih zajednica, tri predstavnika organa nadležnog za poslove odnosa sa crkvama i verskim zajednicama i tri predstavnika Ministarstva.

Član Komisije može biti razrešen pre isteka mandata, i to: na lični zahtev, na predlog predlagača i ako ne ispunjava svoju dužnost kao član Komisije, odnosno svojim postupcima povredi ugled dužnosti koju obavlja.

U slučaju razrešenja člana Komisije pre isteka mandata, Vlada postavlja novog člana po pribavljenom predlogu predstavnika čiji je član razrešen.

Predsednika i zamenika predsednika Komisije biraju članovi Komisije na prvoj sednici, većinom glasova od ukupnog broja članova Komisije.

Komisija obavlja poslove koji se, naročito, odnose na:

- 1) usaglašavanje predloga programa verske nastave;
- 2) udžbenike i druga nastavna sredstva, u skladu sa zakonom kojim se uređuju pitanja vezana za udžbenike i druga nastavna sredstva;
- 3) davanje mišljenja o listama nastavnika verske nastave;
- 4) druga pitanja vezana za praćenje organizovanja i ostvarivanja programa verske nastave.

Predsednik, zamenik predsednika i članovi Komisije nemaju pravo na naknadu za svoj rad.

Način rada i druga pitanja od značaja za rad Komisije, uređuju se poslovníkom o radu Komisije.”.

Član 22.

U članu 72. stav 1. posle reči: „standarda” dodaje se reč: „obrazovnih”.

Stav 6. menja se i glasi:

„Učenik se ocenjuje najmanje četiri puta u polugodištu u osnovnom i tri puta u srednjem obrazovanju i vaspitanju, a ako je nedeljni fond časova obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti jedan čas – najmanje dva puta u polugodištu.”.

U stavu 9. posle reči: „standardima” dodaje se reč: „obrazovnih”.

Član 23.

U članu 76. posle stava 13. dodaje se novi stav 14. koji glasi:

„Podatak da je obrazovanje stečeno u skladu sa stavom 6. tač. 2) i 3) ovog člana unosi se u odgovarajući deo obrasca javne isprave.”.

Dosadašnji stav 14. postaje stav 15.

Član 24.

U članu 78. stav 5. menja se i glasi:

„Program, način organizacije i sprovođenja ispita i druga pitanja od značaja za ispite iz stava 1. ovog člana, propisuje ministar”.

Član 25.

Posle člana 82. dodaju se naziv člana i član 82a koji glase:

„Prigovor na ispite kojima se završava nivo obrazovanja

Član 82a

Učenik osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja, njegov roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik ima pravo da podnese prigovor na privremene rezultate završnog ispita na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja, završnog ispita u srednjem obrazovanju i vaspitanju, opšte, umetničke i stručne mature.

Prigovor iz stava 1. ovog člana podnosi se školi u kojoj je učenik polagao ispit, u roku od 24 sata od objavljivanja privremenih rezultata ispita.

O prigovoru na privremeni rezultat na završni ispit na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja, opštu maturu, kao i opšteobrazovne predmete na stručnoj i umetničkoj maturi, prvostepena komisija odlučuje u roku od 24 časa od isteka roka za podnošenje prigovora.

Ako nije zadovoljan odlukom komisije iz stava 3. ovog člana, učenik, njegov roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik ima pravo da podnese prigovor drugostepenoj komisiji, u roku od 24 časa od prijema odluke komisije.

Drugostepena komisija odlučuje o prigovoru iz stava 4. ovog člana u roku od 24 časa od isteka roka za podnošenje prigovora.

O prigovoru na privremene rezultate stručnog ispita na stručnoj maturi, umetničkog nastavnog predmeta na umetničkoj maturi i završnog ispita u srednjem obrazovanju i vaspitanju, odlučuje komisija u roku od 48 sati od isteka roka za podnošenje prigovora.

Ako komisija iz st. 3, 5 i 6. ovog člana utvrdi da je prigovor osnovan, može izmeniti broj bodova na testu.

Odluka komisije iz st. 5. i 6. ovog člana je konačna.

Sastav, način obrazovanja i rada komisija iz st. 3, 5 i 6. ovog člana uređuju se u uputstvu za organizaciju i sprovođenje ispita koje donosi ministar, u skladu sa članom 78. stav 5. ovog zakona.”.

Član 26.

U članu 94. stav 2. posle reči: „obrazovni profil” stavlja se zapeta, a reči: „ili ostvaruje novi program obrazovanja i vaspitanja” zamenjuju se rečima: „odnosno smer ili tip gimnazije, odnosno kada osnovna škola ostvaruje pripremni predškolski program ili program osnovnog obrazovanja odraslih.”.

Član 27.

U članu 106. st. 10. i 11. menjaju se i glase:

„Po donošenju rešenja kojim se zabranjuje rad ustanove, Ministarstvo određuje ustanovu u kojoj deca, odnosno učenici imaju pravo da nastave započeto obrazovanje.

Troškove nastavka programa vaspitanja i obrazovanja u započetoj godini u predškolskoj ustanovi, započetog ciklusa osnovnog obrazovanja i vaspitanja ili započetog programa srednjeg obrazovanja i vaspitanja, za decu i učenike iz stava 10. ovog člana snosi ustanova kojoj je zabranjen rad.”.

Član 28.

U članu 111. stav 13. briše se.

Član 29.

U članu 117. stav 3. menja se i glasi:

„Skupština jedinice lokalne samouprave razrešiće, pre isteka mandata, pojedine članove, uključujući i predsednika ili organ upravljanja ustanove, na lični zahtev člana, kao i u slučaju da:

- 1) organ upravljanja donosi nezakonite odluke ili ne donosi odluke koje je na osnovu zakona i statuta dužan da donosi;
- 2) član organa upravljanja neopravdanim odsustvovanjima ili nesavesnim radom onemogućava rad organa upravljanja;
- 3) u postupku preispitivanja akta o imenovanju utvrdi nepravilnosti;
- 4) skupština jedinice lokalne samouprave pokrene inicijativu za razrešenje člana organa upravljanja imenovanog na njen predlog;
- 5) savet roditelja pokrene inicijativu za razrešenje člana organa upravljanja imenovanog na njegov predlog;
- 6) vaspitno-obrazovno, odnosno nastavničko i pedagoško veće pokrene inicijativu za razrešenje člana organa upravljanja imenovanog na njegov predlog;
- 7) nastupi uslov iz člana 116. stav 9. ovog zakona.”.

Član 30.

U članu 119. stav 1. tačka 9) menja se i glasi:

„9) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima direktora ustanove;”.

Posle tačke 9) dodaje se tačka 9a) koja glasi:

„9a) obrazuje komisiju za vođenje disciplinskog postupka protiv direktora i donosi odluku o odgovornosti direktora za težu povredu radne obaveze ili povredu zabrane iz člana 110–113. ovog zakona;”.

U tački 11) posle reči: „standarda” dodaje se reč: „obrazovnih”.

Član 31.

U članu 120. stav 6. tačka 3) menja se i glasi:

„3) učestvuje u predlaganju sadržaja vannastavnih aktivnosti i programa na nivou ustanove;”.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 3a) koja glasi:

„3a) učestvuje u postupku izbora udžbenika, u skladu sa zakonom kojim se uređuju udžbenici;”.

Član 32.

U članu 123. stav 11. briše se.

Dosadašnji st. 12–22. postaju st. 11–21.

U dosadašnjem stavu 18. koji postaje stav 17. i u dosadašnjem stavu 19. koji postaje stav 18. reči: „stava 17” zamenjuju se rečima: „stava 16”.

Član 33.

U članu 127. stav 2. reči: „savetnik – spoljni saradnik” zamenjuju se rečima: „prosvetni savetnik”.

Član 34.

U članu 130. stav 8. reči: „kada izvodi nastavu u tom odeljenju” zamenjuju se rečima: „kada ne izvodi nastavu u tom odeljenju”.

U stavu 10. na kraju teksta tačka se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „a nastavnik iz člana 141. stav 12. učestvuje u radu stručnih organa iz st. 2, 3, 6. i 7. ovog člana.”.

Član 35.

Član 132. menja se i glasi:

„Član 132.

Pravne poslove u ustanovi obavlja sekretar.

Sekretar mora da ima obrazovanje iz oblasti pravnih nauka u skladu sa članom 140. stav 1. ovog zakona, savladan program obuke i dozvolu za rad sekretara (u daljem tekstu: licenca za sekretara).

Sekretar se uvodi u posao i osposobljava za samostalan rad savladavanjem programa za uvođenje u posao i polaganjem ispita za licencu sekretara. Sekretaru - pripravniku direktor određuje mentora sa liste sekretara ustanova koju utvrdi školska uprava.

Sekretar je dužan da u roku od dve godine od dana zasnivanja radnog odnosa položi ispit za licencu za sekretara.

Troškove polaganja ispita iz stava 4. ovog člana snosi ustanova.

Ministarstvo izdaje licencu za sekretara.

Sekretaru koji ne položi ispit za licencu za sekretara u roku iz stava 4. ovog člana prestaje radni odnos.

Sekretar koji ima položen stručni ispit za sekretara, pravosudni ili stručni ispit za zaposlene u organima državne uprave ili državni stručni ispit, smatra se da ima licencu za sekretara.

Licenca za sekretara oduzima se sekretaru koji je osuđen pravosnažnom presudom za povredu zabrane iz čl. 110–113. ovog zakona, za krivično delo ili privredni prestup u vršenju dužnosti.

Bliže uslove za rad sekretara, standarde kompetencija i programe obuka, stalno stručno usavršavanje, priprema kandidata za polaganje ispita za licencu sekretara, program ispita za licencu sekretara, način i program uvođenja u posao, način, postupak i rok za prijavu polaganja ispita, sastav i način rada komisije Ministarstva, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine pred kojom se polaže

ispit, sadržaj i obrazac licence za sekretara, način vođenja registra izdatih licenci za sekretara, naknade za rad članova komisije i ostala i druga pitanja u vezi sa radom sekretara ustanove, propisuje ministar.”

Član 36.

U članu 141. stav 4. posle reči: „u struci” stavlja se tačka, a reči: „stečenim posle specijalističkog, odnosno majstorskog ispita.” brišu se.

U stavu 7. posle reči: „steklo” dodaje se reč: „osnovno,”.

Posle stava 11. dodaje se stav 12. koji glasi:

„Izuzetno, poslove nastavnika određenih predmeta ili grupa predmeta u školi iz člana 89. st. 5. i 7. ovog zakona može da izvodi nastavnik ili asistent odgovarajuće visokoškolske ustanove ili zaposleni u naučnom institutu sa odgovarajućim zvanjem.”.

Član 37.

U članu 143. st. 2. i 3. menjaju se i glase:

„Kada je obrazovanje stečeno u sistemu vojnog školstva, a vrsta obrazovanja ne odgovara vrsti obrazovanja koja je propisana članom 140. ovog zakona, ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju odgovarajuće visokoškolske ustanove, rešenjem utvrđuje da li je vrsta obrazovanja odgovarajuća za obavljanje poslova nastavnika, vaspitača, odnosno stručnog saradnika.

Kada je obrazovanje stečeno u inostranstvu, a vrsta obrazovanja ne odgovara vrsti obrazovanja koja je propisana članom 140. ovog zakona, ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju odgovarajuće visokoškolske ustanove, rešenjem utvrđuje da li je vrsta obrazovanja odgovarajuća za obavljanje poslova nastavnika, vaspitača, odnosno stručnog saradnika.”.

Član 38.

U članu 145. stav 10. menja se i glasi:

„Ukoliko nadležni organ ne organizuje polaganje ispita za licencu pripravniku koji je u zakonom propisanom roku prijavljen za polaganje ispita za licencu, rok za polaganje ispita za licencu se produžava do organizovanja ispita.”.

Član 39.

U članu 150. posle stava 8. dodaju se st. 9–13. koji glase:

„Lice iz stava 7. ovog člana savladava program za uvođenje u posao i polaganje ispita za licencu pod neposrednim nadzorom nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika koji ima licencu.

Ustanova i lice iz stava 7. ovog člana zaključuju ugovor o uvođenju u posao u trajanju od najmanje godinu, a najduže dve godine.

Ugovorom iz stava 10. ovog člana ne zasniva se radni odnos.

Lice iz stava 7. ovog člana ima pravo da učestvuje u radu stručnih organa bez prava odlučivanja i nema pravo da ocenjuje učenike u školi.

Troškove polaganja ispita za licencu snosi lice iz stava 7. ovog člana.”.

Član 40.

U nazivu člana 151. posle reči: „stručnog saradnika” dodaju se reči: „i sekretara”.

U st. 1. i 5. posle reči: „standarda” dodaje se reč: „obrazovnih”.

Stav 7. menja se i glasi:

„Prioritetne oblasti stručnog usavršavanja za period od tri godine propisuje ministar na predlog direktora Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja.”.

Posle stava 7. dodaje se stav 8. koji glasi:

„Oblike stručnog usavršavanja, programe i način organizovanja stalnog stručnog usavršavanja, uslove, organ koji odlučuje o sticanju zvanja i postupak napredovanja, sticanje zvanja u toku stručnog usavršavanja nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika i sekretara, obrazac uverenja o savladanom programu, sadržaj portfolija i druga pitanja od značaja za stručno usavršavanje, propisuje ministar.”.

Član 41.

Član 154. menja se i glasi:

„Član 154.

Prijem u radni odnos na neodređeno vreme vrši se na osnovu konkursa koji raspisuje direktor.

Direktor donosi odluku o raspisivanju konkursa. Kandidati popunjavaju prijavni formular na zvaničnoj internet stranici Ministarstva, a potrebnu dokumentaciju, zajedno sa odštampanim prijavnim formularom dostavljaju ustanovi.

Konkurs sprovodi konkursna komisija koju imenuje direktor. Komisija ima najmanje tri člana. Sekretar ustanove pruža stručnu podršku konkursnoj komisiji.

Komisija utvrđuje ispunjenost uslova kandidata za prijem u radni odnos iz člana 139. ovog zakona, u roku od osam dana od dana isteka roka za prijem prijave.

Kandidati iz stava 4. ovog člana u roku od osam dana upućuju se na psihološku procenu sposobnosti za rad sa decom i učenicima koju vrši nadležna služba za poslove zapošljavanja primenom standardizovanih postupaka.

Konkursna komisija sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove za prijem u radni odnos u roku od osam dana od dana prijema rezultata psihološke procene sposobnosti za rad sa decom i učenicima.

Konkursna komisija obavlja razgovor sa kandidatima sa liste iz stava 6. ovog člana, sačinjava obrazloženu listu svih kandidata koji ispunjavaju uslove i dostavlja je direktoru u roku od osam dana od dana obavljenog razgovora sa kandidatima.

Direktor ustanove donosi rešenje o izboru kandidata po konkursu u roku od osam dana od dostavljanja obrazložene liste iz stava 7. ovog člana.

Kandidat nezadovoljan rešenjem o izabranom kandidatu može da podnese žalbu organu upravljanja, u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja iz stava 8. ovog člana.

Organ upravljanja o žalbi odlučuje u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe.

Kandidat koji je učestvovao u izbornom postupku ima pravo da, pod nadzorom ovlašćenog lica u ustanovi, pregleda svu konkursnu dokumentaciju, u skladu sa zakonom.

Ako po konkursu nije izabran nijedan kandidat, raspisuje se novi konkurs u roku od osam dana.

Rešenje iz stava 8. ovog člana oglašava se na zvaničnoj internet stranici Ministarstva, kada postane konačno.”.

Član 42.

U članu 155. stav 3. tačka 3) reči: „na neodređeno vreme” brišu se.

U stavu 9. posle reči: „posebnog interesa” dodaju se reči: „i nacionalnog značaja”.

Član 43.

U članu 160. u stavu 8. posle reči: „određenog predmeta,” dodaju se reči: „posebnim rešenjem”.

Posle stava 8. dodaje se novi stav 9. koji glasi:

„Naknada za rad nastavnika iz stava 8. ovog člana isplaćuje se na osnovu mesečnog izveštaja nastavnika o održanim časovima.”.

Dosadašnji stav 9. postaje stav 10.

Član 44.

U članu 176. stav 2. reči: „stava 4.” zamenjuju se rečima: „stava 5.”.

Posle stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Podatak o JOB-u unosi se u evidenciju koju ustanova vodi u štampanom i/ili elektronskom obliku, kao i obrasce javnih isprava koje izdaje u skladu sa ovim i posebnim zakonom.”.

Dosadašnji st. 4–13. postaju st. 5–14.

U dosadašnjim st. 5-7 koji postaju st. 6-8. i dosadašnjem stavu 12. koji postaje stav 13. reči: „stava 4.” zamenjuju se rečima: „stava 5.”.

U dosadašnjem stavu 9. koji postaje stav 10. reči: „stava 8.” zamenjuju se rečima „stava 9.”.

U dosadašnjem stavu 11. koji postaje stav 12, reči: „stava 10.” zamenjuju se rečima: „stava 11.”.

Član 45.

U članu 177. stav 1. posle tačke 3) dodaje se tačka 3a) koja glasi:

„3a) podatke za određivanje telesnog i motoričkog statusa učenika u okviru obrazovno-vaspitnog sistema, dobijenih kroz sistem praćenja telesnog i motoričkog statusa učenika u okviru nastave fizičkog i zdravstvenog vaspitanja.”.

Član 46.

U članu 181. stav 4. tačka 15) na kraju teksta tačka se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaju se tač. 16)-18) koje glase:

„16) datum prijave na evidenciju Nacionalne službe za zapošljavanje (u daljem tekstu: NSZ);

17) dužina čekanja na evidenciji NSZ;

18) datum i razlog prestanka vođenja evidencije kod NSZ.”.

Član 47.

Posle člana 181. dodaju se naziv člana i član 181a, koji glase:

„Informacioni sistem za sprovođenje ispita

Član 181a

Ministarstvo, u okviru JISP-a, uspostavlja informacijski sistem za sprovođenje ispita iz člana 78. stav 1. ovog zakona i međunarodnih ispitivanja na čije se sprovođenje obavezala Republika Srbija.

U informacionom sistemu iz stava 1. ovog člana, unose se:

1) podaci za određivanje identiteta učenika: ime i prezime učenika, tip ličnog identifikatora učenika (jedinствени matični broj građana, odnosno evidencioni broj za stranog državljanina, za učenike iz Republike Srpske jedinствени matični broj građana), lični identifikator učenika, pol, datum i mesto rođenja, ime jednog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika, država i mesto stanovanja, JOB (nije obavezno za učenike koji prethodni nivo obrazovanja nije završio u Republici Srbiji), nacionalnu pripadnost (izjašnjavanje o nacionalnoj pripadnosti nije obavezno) i evidenciona šifra za polaganje maturalnog ispita, završnog ispita na kraju srednjeg obrazovanja i vaspitanja i završnog ispita na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja;

2) podaci o obrazovnom statusu učenika osnovne škole: osnovna škola u kojoj je učenik završio osmi razred i upravni okrug kome ta škola pripada, individualni obrazovni plan ako je ostvarivan, osnovna škola koju pohađa učenik koji nije završio osnovno obrazovanje i vaspitanje ako upisuje srednju muzičku ili srednju baletsku školu i upravni okrug kome ta škola pripada, ocene učenika iz šestog, sedmog i osmog razreda (prosek ocena, pojedinačne ocene i broj bodova za svaki od navedenih razreda), jezik na kome je položio prijemni ispit za upis u srednju škola za učenike sa posebnim sposobnostima (jezik na kome je završio osnovno obrazovanje i vaspitanje ili drugi jezik), podaci o osnovnom obrazovanju ako je stečeno u inostranstvu;

3) podaci o obrazovnom statusu učenika srednje škole: ocene učenika za svaki završeni razred srednje škole (prosek ocena, pojedinačne ocene i broj bodova za svaki završeni razred), jezik na kom je učenik završio osnovno, odnosno srednje obrazovanje i vaspitanje, osvojene nagrade na takmičenjima (zbirno i pojedinačno po svakom takmičenju), ukupan broj osvojenih bodova tokom školovanja, podatak da li je učenik dobitnik vukove diplome, podaci o osnovnom obrazovanju ako je stečeno u inostranstvu, svojstvu redovnog, odnosno vanrednog učenika, trajanju obrazovanja i vaspitanja, prethodno završenom obrazovanju i vaspitanju, jeziku na kojem je završeno obrazovanje i vaspitanje, maternjem jeziku, jeziku na kojem se izvodi obrazovno-vaspitijski rad, obavezanim predmetima i izbornim programima, organizaciji obrazovno-vaspitijskog rada, individualnom obrazovnom planu, stranim jezicima, vannastavnim aktivnostima za koje se opredelio, dopunskoj, dodatnoj i pripremnoj nastavi, učešću na takmičenjima, nagradama, izostancima, izrečenim vaspitijskim i vaspitijsko-disciplinarnim merama, učešću u radu organa škole i opredeljenju za nastavak obrazovanja;

4) podaci potrebni za organizaciju ispita i upis učenika u naredni nivo obrazovanja (jezik na kojem će polagati ispit, podatak o tome da li je potrebno prilagođavanje ispita u skladu sa individualnim obrazovnim planom, podatak o vremenu i mestu polaganja ispita, izborni predmeti za koje se opredelio);

5) iskazane želje učenika za upis u srednju školu, odnosno visokoškolsku ustanovu;

6) podaci o ispitu koji je učenik polagao;

7) podaci o licima koja učestvuju u izradi, recenziranju, pregledanju i ocenjivanju ispita iz člana 78. stav 1. ovog zakona, i to: ime i prezime, jedinствени matični broj građana, adresa, mesto, opština i država stanovanja, kontakt telefon, adresa elektronske pošte, nivo i vrsta obrazovanja i podatak o poznavanju jezika nacionalne manjine;

8) podaci o drugim licima koja učestvuju u realizaciji ispita iz člana 78. stav 1. ovog zakona: ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, adresa, mesto, opština i država stanovanja, kontakt telefon, adresa elektronske pošte;

9) podaci o ustanovi i prostorijama ustanove u kojima je obavljen ispit.

Podatke iz stava 2. tač. 1)-4) ovog člana koje je ustanova dostavila Ministarstvu u skladu sa zakonom, informacioni sistem iz stava 1. ovog člana preuzima iz JISP-a, iz registra iz člana 177. ovog zakona.

Ostale podatke iz stava 2. tač. 4)-5) ovog člana, izuzev podataka o vremenu i mestu polaganja ispita unosi učenika, odnosno u ime maloletnog učenika roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik ili škola na zahtev učenika, roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

Podatke iz stava 2. tač. 4) o vremenu i mestu polaganja ispita, kao i podatke iz stava 2. tačka 6) ovog člana unose radne grupe iz člana 45. ovog zakona.

Podatke o učenicima iz inostranstva u informacioni sistem iz stava 1. ovog člana unosi ustanova u koju se učenik prijavio za polaganje ispita.

Podatke iz stava 2. tačka 8) o licima koja su zaposlena u ustanovama, informacioni sistem iz stava 1. ovog člana preuzima iz registra iz člana 180. ovog zakona.

Podatke iz stava 2. tačka 7) ovog člana za lica koja su izabrana u radne grupe iz člana 45. stav 2. ovog zakona u informacioni sistem iz stava 1. ovog člana unosi Centar iz člana 45. ovog zakona.

Podatke iz stava 2. tačka 9) ovog člana u informacioni sistem iz stava 1. ovog člana unose osnovna i srednja škola.

Obradu podataka iz stava 2. ovog člana, vrši Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja – Centar za ispite, u svrhu pripreme i sprovođenja ispita iz člana 78. stav 1. ovog člana i međunarodnih ispitivanja učenika, upisa učenika u srednju školu, upisa učenika na visokoškolske ustanove, analize, interpretacije i objavljivanja godišnjih izveštaja o sprovedenim ispitima, praćenja i proučavanja postupka i rezultata sprovedenih ispita radi učešća u komparativnim i evaluacionim studijama i radi davanja preporuka za unapređivanja postupka sprovođenja ispita i javnih politika u oblasti obrazovanja i vaspitanja i unosa potrebnih podataka o ispitima u registar iz člana 177. ovog člana.

Podaci o rezultatima ispita iz stava 2. ovog člana dostavljaju se srednjim školama, odnosno visokoškolskim ustanovama koje je učenik osnovne, odnosno srednje škole naveo u spisku želja za upis.

Rukovaoci podacima iz stava 2. ovog člana su Ministarstvo i Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja – Centar za ispite.

Ministarstvo, uz podršku Službe Vlade, uspostavlja i omogućava funkcionisanje informacionog sistema iz stava 1. ovog člana, a ostale poslove u vezi sa upravljanjem obavlja Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja – Centar za ispite.

Prilikom obrade podataka rukovalac je u obavezi da poštuje pravila o srazmernosti obrade u odnosu na cilj koji se namerava ostvariti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Podaci koji su predmet obrade iz stava 2. ovog člana čuvaju se pet godina.

Bliže uslove i način održavanja i administriranja informacionog sistema iz stava 1. ovog člana, zatim obrade, unosa i ažuriranja podataka, propisuje ministar.”.

Član 48.

U članu 187. stav 2. tačka 6) posle reči: „projekte ustanova,” dodaju se reči: „obeležavanje jubileja ustanova,”.

U tački 8) na kraju teksta tačka se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaje se tačka 9) koja glasi:

„9) troškove škole čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, koja je odlukom ministra dobila autorizaciju za izvođenje programa međunarodne mature.”.

Član 49.

U članu 191. stav 1. posle tačke 3) dodaje se tačka 3a) koja glasi:

„3a) ne izvede himnu Republike Srbije u skladu sa ovim zakonom (član 28);”.

U tački 5) posle reči: „standarda” dodaje se reč: „obrazovnih”.

Član 50.

Završni ispit na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja zaključno sa školskom 2022/2023. godinom, obaviće se u skladu sa propisima koju su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Završni ispit za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u trogodišnjem trajanju zaključno sa školskom 2021/2022. godinom i maturalni ispit za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u četvorogodišnjem trajanju zaključno sa školskom 2022/2023. godinom, obaviće se u skladu sa propisima koju su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja – Centar za ispite obavljace sve poslove na pripremi i sprovođenju:

- 1) završnog ispita na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja počev od školske 2022/2023. godine;
- 2) opšte, umetničke i stručne mature počev od školske 2023/2024. godine;
- 3) završnog ispita u srednjem obrazovanju i vaspitanju počev od školske 2022/2023. godine.

Član 51.

Medicinska sestra sa položenim stručnim ispitom po propisima iz oblasti zdravstvene zaštite, koja je zasnovala radni odnos u ustanovi pre stupanja na snagu Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 18/10, 101/17, 113/17 – dr. zakon, 95/18 – dr. zakon i 10/19), može da obavlja vaspitno – obrazovni rad u predškolskoj ustanovi bez licence.

Nastavnici, vaspitači i stručni saradnici koji su u skladu sa ranije važećim propisima, zasnovali radni odnos u ustanovi za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom bez uverenja o stručnoj defektološkoj osposobljenosti, mogu da obavljaju obrazovno-vaspiti rad, ako su u ustanovi savladali program uvođenja u posao za rad sa decom i učenicima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

Član 52.

Zavodi će usaglasiti organizaciju i rad sa ovim zakonom u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 53.

Vlada će imenovati Komisiju iz člana 21. ovog zakona (član 67a Zakona) u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte, u skladu sa ovim zakonom.

Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja će u roku od godinu od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti smernice za prilagođavanje programa nastave i učenja i smernice za pružanje individualizovane dodatne podrške za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

Član 54.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

1) član 33. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, br. 55/13, 101/17, 27/18 - dr. zakon i 10/19);

2) čl. 7. i 8. Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, br. 55/13, 101/17, 27/18 - dr. zakon, 6/20 i 52/21).

Član 55.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja sadržan je u odredbi člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, sistem u oblasti obrazovanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona jeste blagovremeno stvaranje uslova za efikasnu i stručnu pripremu za realizaciju ispita kojim se završava određeni nivo obrazovanja. Uvođenje opšte, stručne i umetničke mature kao završnih ispita koji su trebali da podignu kvalitet srednjeg obrazovanja i vaspitanja i da služe kao ulaz u visoko obrazovanje bilo je planirano Strategijom razvoja obrazovanja u Srbiji do 2020. godine („Službeni glasnik RS”, broj 107/12). Prema Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, broj 52/21), opštu, stručnu i umetničku maturu prvi put će polagati učenici upisani u srednju školu od školske 2020/2021. godine, odnosno prvi ispiti biće organizovani školske 2023/2024. godine. Uz podršku Projekta „Državna matura” (u daljem tekstu: PDM) koji finansira Evropska unija, u toku 2021. godine realizovan je prvi, a u toku 2022. godine realizovaće se drugi pilot opšte, stručne i umetničke mature. Institucionalni okvir za sprovođenje opšte, stručne i umetničke mature predviđen je aktivnošću broj 1.2.2.1 Akcionog plana za period od 2021. do 2023. godine, za sprovođenje Strategije razvoja obrazovanja i vaspitanja u Republici Srbiji do 2030. godine („Službeni glasnik RS”, broj 63/21). Ovaj koncept predviđa da se Centru za ispite pri Zavodu za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja dodaju određene nadležnosti i tako u okviru jedne institucije stvore preduslovi za pripremu i sprovođenje nacionalnih ispita kojima se stiče određeni nivo obrazovanja (završni ispit na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja, završni ispit u srednjem obrazovanju i vaspitanju, opšta, stručna i umetnička matura), ali i međunarodnih ispitivanja. Predlogom zakona definisani su poslovi koji su potrebni da Centar za ispite ostvari ovu ulogu i posebno, uveden je informacioni sistem koji će ovom centru pomoći da lakše obrađuje rezultate ispita i podatke o učenicima i licima koja sprovode ispite, kao i da dobijene rezultate isporuči visokoškolskim ustanovama radi upisa na visoko obrazovanje. Imajući u vidu navedeno, bilo je neophodno izvršiti odgovarajuće izmene i dopune u Zakonu o osnovama sistema vaspitanja i obrazovanja („Službeni glasnik RS”, br. 88/17, 27/18 – dr. zakon, 10/19 i 6/20, u daljem tekstu: Zakon), kako bi se određeni poslovi u vezi sa pripremom i realizacijom navedenih ispita dali Zavodu za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja – Centru za ispite.

Takođe, u vezi sa napred navedenim predloženim izmenama bilo je potrebno propisati prigovor na ispite kojima se stiče nivo obrazovanja, s obzirom da rešenja u važećem zakonu nisu precizirala ovu mogućnost i da se problem u praksi rešavao donošenjem stručnih uputstava. Takođe, bilo je potrebno i da se preciziraju podaci o ličnosti koje će obrađivati informacioni sistem za sprovođenje ovih ispita u okviru JISP-a.

Bilo je neophodno izvršiti i usaglašavanje sa Strategijom razvoja obrazovanja i vaspitanja u Republici Srbiji do 2030. godine u delu koji se odnosi na zahtev u pogledu obezbeđivanja kvaliteta u sistemu obrazovanja i vaspitanja

davanjem pravnog osnova za propisivanje nedostajućih standarda kompetencija (za sekretara ustanove), kao i standarda kvalifikacija.

Izvršeno je preuzimanje odgovarajućih odredaba iz posebnih zakona - Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju i Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju, koje se odnose na donošenje plana i programa verske nastave, kao izbornog predmeta iz člana 60. Zakona, kao i odredaba o Komisiji za versku nastavu, radi efikasnijeg postupanja.

Imajući u vidu ulogu obrazovano-vaspitnih ustanova, a radi razvijanja nacionalnog identiteta učenika, kao i svesti i osećanja pripadnosti Republici Srbiji predloženo je da se na poseban način obeleži početak obrazovno-vaspitnog rada u predškolskim ustanovama i osnovnim i srednjim školama – izvođenjem himne Republike Srbije.

Pored toga, izvršeno je preciziranje pojedinih odredaba Zakona za koje je u toku primene utvrđeno da je to neophodno, a koje se odnose, između ostalog, i na standarde obrazovanja, sekretara ustanove, nadležnost organa upravljanja, saveta roditelja, postupak prijema u radni odnos i dr.

O Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja nije sprovedena javna rasprava, o čemu je na predlog Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Odbor za javne službe doneo Zaključak 05 broj: 011-10194/2021 na sednici održanoj 9. novembra 2021. godine.

Sve navedene probleme i usklađivanja ne bi bilo moguće rešiti bez donošenja izmena i dopuna Zakona, imajući u vidu da je ovu materiju nije moguće urediti podzakonskim aktom, što je ujedno i razlog koji donošenje zakona čini jednim načinom za rešavanje problema.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona vrši se dopuna u članu 4. stav 2. Zakona, koji uređuje starosnu granicu učenika za upis u srednju školu u svojstvu redovnog i vanrednog učenika. S obzirom da je navedenim članom u stavu 3. već propisan izuzetak kada su u pitanju vanredni učenici, predloženom dopunom daje se mogućnost da se posebnim zakonom može utvrditi druga starosna granica za upis u srednju školu i za sticanje svojstva redovnog učenika.

Članom 2. Predloga zakona vrši se dopuna u članu 7. Zakona. Predloženim rešenjem obuhvataju se učenici i odrasli koji pokazuju neku od sposobnosti, kako bi se svima omogućilo obrazovanje u skladu sa sposobnostima koje imaju – izuzetne, odnosno posebne sposobnosti (talentovani i daroviti).

Članom 3. Predloga zakona vrši se dopuna u članu 10. Zakona, budući da Zakon ne sadrži izričit pravni osnov za ovlašćenje ministra za donošenje podzakonskih akata, odnosno pravilnika o standardima kompetencija nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika i direktora.

U nedostatku eksplicitnog pravnog osnova, povezivanjem relevantnih odredaba zakona, ministar je doneo: Pravilnik o standardima kvaliteta udžbenika i uputstvo o njihovoj upotrebi („Službeni glasnik RS“, br. 42/16 i 45/18); Pravilnik o standardima kvaliteta rada ustanove („Službeni glasnik RS - Prosvetni glasnik“, broj 14/18); Pravilnik o standardima kompetencija za profesiju vaspitača i njegovog profesionalnog razvoja („Službeni glasnik RS – Prosvetni glasnik“, broj 16/18); Pravilnik o standardima kompetencija za profesiju stručnog saradnika u predškolskoj ustanovi i njegovog profesionalnog razvoja („Službeni glasnik RS - Prosvetni glasnik“, broj 3/21).

Na osnovu ranije važećeg Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, Nacionalni prosvetni savet doneo je Pravilnik o standardima kompetencija za profesiju nastavnika i njihovog profesionalnog razvoja („Službeni glasnik RS – Prosvetni glasnik“, broj 5/11) i Pravilnik o standardima kompetencija direktora ustanova obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS“, broj 38/13).

Takođe u važećem članu 10. tač. 4) i 5) Zakona, kao standardi obrazovanja i vaspitanja koji predstavljaju skup normi na osnovu kojih se vrši procena kvaliteta u sistemu obrazovanja i vaspitanja, navedeni su standardi kompetencija nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika (tačka 4) i standardi kompetencija direktora (tačka 5), ali ne i standardi kompetencija sekretara ustanove, kako je propisano Strategijom, te je saglasno tome dato ovlašćenje ministru da, osim standarda kompetencija nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika i direktora, donese i standarde kompetencija za sekretara ustanove, kao i standarde kvalifikacija.

Članom 4. Predloga zakona vrši se izmena naziva „standardi postignuća” u „standardi obrazovnih postignuća” u čl.: 14. stav 7, članu 36. stav 1. tačka 3) podtačka (1), članu 43. stav 1, članu 46. stav 1. tačka 3), članu 126. stav 4. tačka 2), članu 128. stav 7. tačka 3), članu 131. stav 1, članu 137. st. 1. i 3, članu 149. stav 2 tačka 1 i članu 170. stav 2. tačka 4).

Članom 5. Predloga zakona kojim se menja član 18. Zakona, precizirano je da prethodnu proveru znanja prilikom upisa učenika u osnovnu školu obavlja tim, koji u svom sastavu osim nastavnika razredne nastave, pedagoga i psihologa škole, može umesto nastavnika razredne nastave, odnosno uz nastavnika razredne nastave da ima i nastavnika predmetne nastave. Razlog navedene izmene, odnosno uvođenje nastavnika predmetne nastave u tim jeste činjenica da se u praksi dešavalo da ovaj tim vrši prethodnu proveru znanja i dece starije od 12 godina, što uzrasno odgovara učeniku drugog ciklusa osnovnog obrazovanja i vaspitanja, u kojem se ostvaruje predmetna nastava, koju realizuju nastavnici predmetne nastave.

Članom 6. Predloga zakona kojim se dopunjuje član 19. Zakona, omogućeno je da se obuhvate svi učenici i odrasli koji pokazuju neku od sposobnosti, a kako bi svima bilo omogućeno obrazovanja u skladu sa svojim sposobnostima.

Članom 7. Predloga zakona kojim se menja član 22. Zakona, precizirane su obaveze roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika (u daljem tekstu: roditelj) da osim toga što je dužan da obezbedi da učenik redovno pohađa nastavu, dužan i da obavesti školu o razlozima eventualnog izostajanja učenika sa nastave. Mogućnost da roditelj obavesti školu uvedena je iz razloga što postoje i objektivne okolnosti u kojima roditelj neće moći da u roku od tri dana obezbedi da učenik nastavi da redovno pohađa nastavu (npr. u slučaju bolesti učenika ili u drugim opravdanim slučajevima kada učenik nije u mogućnosti da u navedenom roku nastavi redovno pohađanje nastave).

Članom 8. Predloga zakona dopunjuje se član 24. Zakona iz razloga što je uočeno da je u ruralnim područjima Republike Srbije mreža osnovnih škola, odnosno njenih izdvojenih odeljenja razvijena od predškolskih ustanova, a osnovne škole nemaju vaspitače, već nastavnike razredne nastave. Nastavnici razredne nastave za čijim je radom prestala potreba, mogu biti raspoređeni na rad u pripremnu predškolsku grupu.

Članom 9. Predloga zakona dopunjuje se član 28. Zakona. Predloženo je da se na početku obrazovno-vaspitanog rada koji se ostvaruje u toku školske

godine, koja počinje 1. septembra, izvodi himna Republike Srbije, radi razvijanja nacionalnog identiteta učenika, kao i svesti i osećanja pripadnosti Republici Srbiji.

Članom 10. Predloga zakona kojim se menja član 31. Zakona, precizira se nadležnost školskih uprava.

Članom 11. Predloga zakona dopunjuje se član 34. Zakona, budući da Zakonom nije bilo propisano da u oblasti razvoja i unapređivanja sistema obrazovanja i vaspitanja Nacionalni prosvetni savet daje mišljenje o standardima kompetencija sekretara ustanove.

Članom 12. Predloga zakona kojim se menja član 41. Zakona, izvršeno je preciziranje uloge Centra za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih u pripremi sadržaja stručnog dela ispita za stručnu maturu.

Članom 13. Predloga zakona dopunjuje se član 42. Zakona iz razloga što članom 42. Zakona u okviru propisane nadležnosti Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja - Centra za profesionalni razvoj zaposlenih u obrazovanju, nije bilo propisano da u okviru svojih stručnih poslova priprema i program ispita za sekretara ustanove.

Članom 14. Predloga zakona kojim se menja član 45. Zakona, redefiniše se nadležnost Centra za ispite Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, u organizaciji i sprovođenju svih vrsta završnih ispita u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju. Pored toga, predloženim izmenama omogućava se i angažovanje spoljnih saradnika kroz radne grupe za obavljanje poslova izrade, recenziranja, pregledanja i ocenjivanja ispitnog materijala. Mogućnost imenovanja stručnih komisija iz člana 47. Zakona nije odgovarajući pravni osnov za ove radne grupe jer je priroda njihovog posla takva da se obavlja svake godine, a ne u slučaju povećanog obima ili nedostatka sopstvenih kapaciteta Zavoda, kako je to propisano ovim članom zakona.

Članom 15. Predloga zakona dopunjuje se član 49. Zakona iz razloga što važećim odredbama Zakona nije bio obuhvaćen i sekretar ustanove kada je u pitanju vrednovanje kvaliteta rada.

Članom 16. Predloga zakona kojim dodaje se član 55a Zakona, koji uređuje mogućnost osnivanja obrazovno-naučnih centara. Obrazovno-naučni centar (Centar) osniva se sa ciljem da se obezbede uslovi za unapređivanje obrazovnih postignuća na svim nivoima preduniverzitetskog obrazovanja, za naučnoistraživački rad mladih naučnika istraživača, odnosno za organizovanje okruglih stolova, konferencija, obuka, seminara, kurseva i sl. koji su u vezi sa naučnom oblasti za čije je izučavanje Centar prevashodno namenjen. Centri se organizuju tako da pored radioničkog dela imaju i smeštajne kapacitete koji su namenjeni korisnicima usluga Centra, ali i za realizaciju nastave u prirodi, učeničkih ekskurzija i izleta prilikom kojih se učenicima nude edukativni sadržaji kroz zanimljive radionice tematski vezane za naučnu oblast kojom se Centar bavi. Kroz pružanje ugostiteljskih i smeštajnih usluga u vremenu kada se ne organizuju edukativni sadržaji Centri stvaraju uslov da budu finansijski samoodrživi.

Članom 17. Predloga zakona kojim se dopunjuje član 56. Zakona, precizirano je da osnovna muzička škola, osim programa osnovnog muzičkog obrazovanja i vaspitanja, može da ostvaruje i program srednjeg muzičkog obrazovanja i vaspitanja. Uvođenje mogućnosti da osnovna muzička škola ostvaruje i program srednjeg muzičkog obrazovanja i vaspitanja daje mogućnost za racionalnije

i efikasnije postupanje u situacijama kada na teritoriji jedinice lokalne samouprave postoji osnovna muzička škola i veliko interesovanje da učenici koji su završili ovu školu nastave srednje muzičko obrazovanje. U tom slučaju, pošto važeći zakon ne daje mogućnost da se osnovna muzička škola verifikuje za ostvarivanje programa srednjeg obrazovanja, pristupalo se osnivanju srednje muzičke škole kao drugog pravnog lica, što nije racionalan i efikasan način u odgovoru na potrebe i interesovanja učenika.

Osim toga predloženim dopunama obuhvataju se učenici i odrasli koji pokazuju neku od sposobnosti, kako bi svima bilo omogućeno i dostupno obrazovanje u skladu sa svojim sposobnostima.

Članom 18. Predloga zakona kojim se menja član 60. Zakona, predlaže se izmena sadržaja programa nastave i učenja u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju i dat je pravni osnov za donošenje smernica za prilagođavanje programa učenicima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

Članom 19. Predloga zakona kojim se menja član 64. Zakona, predlaže se brisanje stava 3. zbog toga što opis standarda kvalifikacije dat u ovom stave ne odgovara definiciji i opisu standarda kvalifikacije propisanim Zakonom o Nacionalnom okviru kvalifikacija.

Članom 20. Predloga zakona dopunjuje se član 67. Zakona, tako što se propisuje da plan i program nastave i učenja verske nastave, na usaglašeni predlog tradicionalnih crkava i verskih zajednica, po pribavljenom mišljenju organa nadležnog za poslove odnosa sa crkvama i verskim zajednicama, donosi ministar. Ovo rešenje je na odgovarajući način preuzeto iz posebnih zakona - člana 33. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju i člana 7. Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju.

Članom 21. Predloga zakona kojim se dodaje se novi član 67a, uređuju se pitanja koja se odnose na obrazovanje Komisije za versku nastavu, koja treba da prati organizovanje i ostvarivanje verske nastave, mandat, imenovanje i razrešenje članova, kao i nadležnost Komisije. Ovo rešenje je preuzeto iz posebnih zakona - član 33. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju i član 8. Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju. Predsednik, zamenik predsednika i članovi Komisije nemaju pravo na naknadu za svoj rad.

Članom 22. Predloga zakona kojim se menja član 72. Zakona, omogućava se postizanje veće objektivnosti u ocenjivanju učenika u srednjem obrazovanju.

Članom 23. Predloga zakona dopunjuje se član 76. Zakona. Budući da učenik koji završi obrazovanje i vaspitanje po IOP-u 2 ima prilagođene ciljeve i da radi završni ispit po prilagođenom programu i uspeh stečen na opisani način se značajno razlikuje od uspeha stečenog po standardnom planu i programu nastave i učenja. Razlika postoji i u slučaju učenika koji završi obrazovanje i vaspitanje po IOP-u 3 - proširivanje i produblivanje sadržaja obrazovno-vaspitnog rada za učenika sa izuzetnim sposobnostima.

Iz navedenih razloga, potrebno je da se izričito propiše da se u odgovarajući deo obrasca javne isprave unosi i podatak da je obrazovanje stečeno saglasno po IOP-u 2, odnosno IOP-u 3, a radi preciznijeg definisanja.

Članom 24. Predloga zakona kojim se menja član 78. Zakona, precizirano je ovlašćenje ministru da donese akt o programu, organizaciji i sprovođenju završnih ispita. Na ovaj način, ovlašćenje za donošenje programa svih ispita kojima se završava nivo obrazovanja i vaspitanja, biće propisano sistemskim zakonom u oblasti

obrazovanja i vaspitanja. Pored toga, važeće ovlašćenje za donošenje podzakonskog akta koje bi se odnosilo na bliže uslove nije bilo precizno formulisano.

Članom 25. Predloga zakona, kojim se dodaje član 82a Zakona, utvrđuje se pravo učenika na prigovor koji se odnose na završni ispit na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja, opštu, stručnu i umetničku maturu i završni ispit u srednjem obrazovanju i vaspitanju. Prigovor se podnosi na privremeni rezultat testa. Za završni ispit na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja i opštu maturu postoji dvostepenost u postupku rešavanja po prigovoru, dok za završni ispit u srednjem obrazovanju i vaspitanju, umetničku i stručnu maturu postoji jednostepeno rešavanje. Ukoliko utvrdi da je prigovor osnovan komisija koja rešava po prigovoru može da ispravi broj bodova koje je učenik ostvario na testu. Imenovanje, sastav i način rada komisija, kao i način podnošenja prigovora biće propisani podzakonskim aktom iz člana 78. stav 5. Zakona.

Članom 26. Predloga zakona vrši se izmena u članu 94. koji uređuje verifikaciju ustanove. S obzirom da su novi programi obrazovanja i vaspitanja po novom sistemu već doneti i da su za verifikaciju osim obrazovnih profila u stručnim školama relevantni smer ili tip gimnazije, neophodno je izvršiti izmenu stava 2. navedenog člana zakona.

Članom 27. Predloga zakona menja se član 106 Zakona i brišu se odredbe kojima je propisano da osnivač odmah po dobijanju rešenja kojim se zabranjuje rad ustanove određuje ustanovu u kojoj deca, odnosno učenici imaju pravo da nastave započeto obrazovanje i vaspitanje, a ukoliko to ne učini ustanovu određuje Ministarstvo.

Dopunjenim odredbama predlaže se rešenje koje predviđa da po donošenju rešenja kojim se zabranjuje rad ustanove, Ministarstvo određuje ustanovu u kojoj deca, odnosno učenici imaju pravo da nastave započeto obrazovanje i vaspitanje, a da troškove nastavka programa vaspitanja i obrazovanja u započetoj godini u predškolskoj ustanovi, započetog ciklusa osnovnog obrazovanja i vaspitanja ili započetog programa srednjeg obrazovanja i vaspitanja, za decu i učenike snosi ustanova kojoj je zabranjen rad.

Članom 28. Predloga zakona kojim se menja član 111. Zakona, predlaže se da se briše odredba kojom je propisano ovlašćenje ministra da propiše bliže uslove o načinima prepoznavanja neverbalnih oblika zlostavljanja dece i učenika od strane zaposlenog za vreme nege, odmora, rekreacije i drugih oblika vaspitno-obrazovnog rada, iz razloga što je Pravilnikom o protokolu postupanja u ustanovi u odgovoru na nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje obuhvaćeno i prepoznavanje neverbalnih oblika zlostavljanja dece i učenika od strane zaposlenog bez obzira na mesto i vreme dešavanja kada govorimo o aktivnostima u organizaciji ustanove.

Članom 29. Predloga zakona kojim se menja član 117. Zakona izmenjene su odredbe kojima su propisani razlozi usled kojih skupština jedinice lokalne samouprave razrešava, pre isteka mandata, pojedine članove, uključujući i predsednika ili organ upravljanja ustanove, kao i razrešenje na lični zahtev člana.

Članom 30. Predloga zakona dopunjuje se član 119. Zakona. Odredba kojom se propisuje da organ upravljanja odlučuje, osim o pravima i obavezama direktora, odlučuje i o njegovim odgovornostima, kao i odredba kojom je organu upravljanja ustanove propisana nadležnost da obrazuje komisiju za vođenje disciplinskog postupka protiv direktora i donosi odluku o odgovornosti direktora za težu povredu radne obaveze ili povredu zabrane iz člana 110-113. Zakona, uneta je

iz razloga što prema dosadašnjem rešenju ukoliko direktor izvrši težu povredu radne obaveze ili povredu zabrane, a što u praksi nije bilo retko, nije bilo eksplicitno propisano ko u tom slučaju vodi disciplinski postupak.

Osim toga, budući da je članom 126. stav 2. propisano da direktor za svoj rad odgovora ministru i organu upravljanja, navedena odredba zahtevala je predloženu dopunu, radi preciziranja.

Članom 31. Predloga zakona menja se član 120. Zakona, radi preciziranja nadležnosti saveta roditelja u ustanovi u postupku predlaganja sadržaja vannastavnih programa i aktivnosti i u postupku izbora udžbenika, a što će preciznije biti uređeno posebnim zakonom kojim se uređuju udžbenici.

Članom 32. Predloga zakona izmenjen je član 123. Zakona, budući da nastavnici razredne nastave rade samo u osnovnim školama, te stoga u predškolskim ustanovama i ustanovama srednjeg obrazovanja i vaspitanja, navedena odredba nije bila primenljiva.

Članom 33. Predloga zakona menja se član 127. Zakona, tako što se predlaže da instruktivno-pedagoški uvid u rad direktora koji obavlja poslove nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, u skladu sa rešenjem ministra, umesto savetnika – spoljnog saradnika vrši prosvetni savetnik.

Članom 34. Predloga zakona kojim se menja član 130. Zakona, predlaže se rešenje kojim se omogućava da nastavnici sa visokoškolskih ustanova i naučnih instituta, koji izvode nastavu iz određenih predmeta ili grupa predmeta u školama od posebnog interesa i nacionalnog značaja za Republiku Srbiju učestvuju u radu stručnih organa u tim škola, a čime se doprinosi kvalitetu obrazovanja i vaspitanja . Navedeni nastavnici su propisani u novom stavu (12) u članu 141. Zakona.

Takođe, precizira se da odeljenjsko veće u školi svi čine nastavnici koji izvode nastavu u određenom odeljenju, uključujući odeljenjskog starešinu i kada on ne izvodi nastavu u tom odeljenju.

Članom 35. Predloga zakon menja se član 132. Zakona, kojim se uređuje pravni položaj sekretara ustanove.

Kao što školom rukovodi direktor, bez obzira na broj odeljenja i izdvojenih odeljenja, tako i sekretar obavlja poslove koji su podignuti Zakonom na nivo profesije ispitom za licencu. Poslovi sekretara vezani su za poslove direktora i drugih organa u školi, a ne opredeljuje ih broj učenika. Detaljnijom analizom nadležnosti direktora zaključuje se da gotovo polovina istih, predstavlja deo pravnog korpusa nadležnosti vezane isključivo za zakonitost rada ustanove. Ova činjenica navodi na zaključak da se pravni poslovi u ustanovi obrazovanja i vaspitanja, ne mogu obavljati bez saradnje sa sekretarom, kao zaposlenim koji je zadužen za praktičnu primenu propisa i koji je, po prirodi samog posla, usmeren na saradnju sa direktorom, čije su uzajamne aktivnosti, međusobno, povezane i nerazdvojive jedna od druge.

Kada je u pitanju stručno usavršavanje, važeći zakon ne sadrži ovlašćenje ministra da donese pravilnik kojim bi se uredila pitanja u vezi sa stručnim usavršavanjem sekretara.

Takođe, ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja rešenjem je formirao Radnu grupu koja je imala zadatak da razmotri, analizira i izradi radne verzije akata kojima se uređuje, između ostalog rad, obaveze i odgovornost sekretara ustanove, kao i stručno usavršavanje.

Članom 36. Predloga zakona kojim se dopunjuje član 141. Zakona, omogućava se da škole od posebnog interesa i nacionalnog značaja za Republiku

Srbiju mogu da angažuju nastavnike sa visokoškolskih ustanova i naučnih instituta za izvođenje nastave iz određenih predmeta ili grupa predmeta u školama od posebnog i nacionalnog značaja za Republiku Srbiju. Pored toga, uslov za nastavnika praktične nastave relaksiran je na pet godina u struci, ne vezujući to iskustvo za stečeno specijalističko, odnosno majstorsko obrazovanje.

Takođe je dodato da pored dosadašnjeg rešenja da je poslove nastavnika i stručnog saradnika, moglo da obavlja lice koje je steklo, srednje, više ili visoko obrazovanje na jeziku na kome se ostvaruje obrazovno-vaspitni rad ili je položilo ispit iz tog jezika po programu odgovarajuće visokoškolske ustanove, propisano je da to može da obavlja i lice koje je steklo osnovno obrazovanje na jeziku na kome se ostvaruje obrazovno-vaspitni rad.

Članom 37. Predloga zakona kojim se menja član 143. Zakona, omogućava se da visokoškolske ustanove daju mišljenje samo u pogledu vrste obrazovanja za izvođenje poslova nastavnika, vaspitača, odnosno stručnog saradnika, kao uslova za zasnivanje radnog odnosa. U praksi je rasprostranjeno da visokoškolske ustanove navode da lica za koje se traži mišljenje nemaju dokaz o obrazovanju iz člana 142. st. 1. i 2. Zakona (Obavezno obrazovanje lica iz člana 140. Zakona je obrazovanje iz psiholoških, pedagoških i metodičkih disciplina stečeno na visokoškolskoj ustanovi u toku studija ili nakon diplomiranja, od najmanje 30 bodova, od kojih najmanje po šest bodova iz psiholoških, pedagoških i metodičkih disciplina i šest bodova prakse u ustanovi, u skladu sa evropskim sistemom prenosa bodova. Obrazovanje iz stava 1. ovog člana Zakona, nastavnik, vaspitač i stručni saradnik je obavezan da stekne u roku od jedne, a najviše dve godine od dana prijema u radni odnos, kao uslov za polaganje ispita za licencu.).

Ovi uslovi se ne traže prilikom zasnivanja radnog odnosa u ustanovi, budući da je Zakonom propisan rok u kome zaposleni treba da stekne ovo obrazovanje (nakon zasnivanja radnog odnosa), pa je potrebno ograničiti mišljenje visokoškolske ustanove samo na vrstu obrazovanja, kako ne bi dovodili ove kandidate u neravnopravan položaj prilikom zasnivanja radnog odnosa u ustanovi.

Članom 38. Predloga zakona kojim se menja član 145. Zakona, izvršeno je preciziranje odredaba, s obzirom da se u praksi dešavalo da se licima koja su završila pripravnčki staž i dalje umanjuje plata, iako nadležni organ nije organizovao polaganje ispita za licencu i nema odgovornosti zaposlenog.

Članom 39. Predloga zakona kojim se menja član 150. Zakona, omogućava se da se lice, kome je bila oduzeta licenca na period od pet godina, ponovo uvede u posao i stekne uslove da ponovo položi ispit za licencu, kako bi moglo da zasnuje radni odnos u ustanovi.

Članom 40. Predloga zakona dopunjuje se član 151. Zakona, kojim se uređuju pitanja koja se odnose na stručno usavršavanje i profesionalni razvoj nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika. Predloženo je da se ove odredbe odnose i na sekretara ustanove.

Članom 41. Predloga zakona kojim se menja član 154. Zakona, predložena su rešenja kojim su redefinisani, odnosno precizirani sastav Konkursne komisije prilikom izbora zaposlenog u ustanovi, izostavljanjem sekretara ustanove kao obaveznog člana komisije i propisivanje da sekretar ustanove pruža stručnu podršku komisiji. Posebno, jasno je definisana dvostepenost postupka, odnosno mogućnost kandidata koji nije zadovoljan rešenjem direktora o izboru kandidata da uloži žalbu organu upravljanja ustanove.

U praksi se pokazalo da rešenje iz Zakona kojim je predviđeno da je sekretar ustanove obavezan član konkursne komisije nije adekvatno, u slučaju izbora kandidata za poslove sekretara ustanove. U tim situacijama ustanova je za člana komisije angažovala sekretara iz druge ustanove ili je komisija radila bez učešća sekretara. Predmetno rešenje razultiralo je velikim brojem sudskih sporova.

Članom 42. Predloga zakona kojim se menja član 155. Zakona, precizirano je da se uslovi za prijem u radni odnos u ustanovi od posebnog interesa odnose i na prijem u radni odnos na određeno vreme u ustanovama od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju.

Članom 43. Predloga zakona menja se član 160. Zakona. Predložene izmene treba da obezbede da se na jedinstven način obračunava prekonormni rad nastavnika po broju stvarno održanih časova preko pune norme. Na predloženi način finansijski efekti mogu biti samo manji, nikako veći, što znači da se smanjuju ukupna sredstva koja se isplaćuju po osnovu rada preko norme.

Članom 44. Predloga zakona menja se član 176. Zakona. Podaci iz registra iz člana 175. stav 4. tačka 1) Zakona obrađuju se i radi efikasnog vođenja upravnih i drugih postupaka koji su u nadležnosti ustanove, visokoškolske ustanove, ustanove učeničkog i studentskog standarda, odnosno javno priznatog organizatora aktivnosti.

U cilju ostvarivanja svrhe obrade podataka iz člana 181. st. 1-3. Zakona JISP se elektronski povezuje sa odgovarajućim evidencijama koje vode ustanove. Ključ za elektronsko povezivanje JISP-a sa odgovarajućim evidencijama koje vodi ustanova je Jedinstveni obrazovni broj (JOB). U navedenu svrhu neophodno je da JOB bude sastavni deo evidencija (pisanih i elektronskih) koje vodi ustanova.

Podatke iz člana 181A stava 2. tač. 1)-3) Zakona koje je ustanova dostavila Ministarstvu u skladu sa zakonom, informacioni sistem iz člana 181A, stav 1. preuzima iz JISP-a na osnovu ključa tj. Jedinstvenom obrazovnom broju učenika.

Potrebno je obezbediti eksterni unos JOB-a u informacioni sistem iz člana 181A, stav 1. Zakona, a s tim u vezi potrebno je da javne isprave sadrže JOB.

Članom 45. Predloga zakona dopunjuje se član 177. Zakona tako da se u registru vode i podaci za određivanje telesnog i motoričkog statusa učenika u okviru obrazovno-vaspitnog sistema, dobijenih kroz sistem praćenja telesnog i motoričkog statusa učenika u okviru nastave fizičkog i zdravstvenog vaspitanja.

Podaci dobijeni na osnovu sprovednih merenja telesnog (visina i masa tela, kao i masna komponenta telesnog statusa učenika) i motoričkog statusa (kardiorespiratorna izdržljivost, fleksibilnost, snaga i agilnost učenika) neophodni za svakodnevno funkcionisanje učenika i indirektno održavanje njihovog zdravstvenog statusa.

Članom 46. Predloga zakona, kojim se dopunjuje član 181. Zakona, predložena je dopuna koja je potrebna radi sprovođenja planirane digitalizacije Metodologije za razvoj profila sektora koja koristi podatke ih JISP-a i podatke koje se u okviru JISP obrađuju, u skladu sa članom 181. stav 4. Zakona. Ova Metodologija predstavlja jedinstven informacioni i analitički okvir koji će omogućiti efikasno prikupljanje, obradu i analizu relevantnih podataka o potrebama ekonomije i tržišta rada za veštinama (sektorskim zanimanjima i sektorskim kvalifikacijama), što će rezultirati u sistematskom opisu sektora i njegovih ključnih karakteristika (profil). Razvoj profila sektora će omogućiti blagovremeno obezbeđivanje relevantnog seta podataka za odlučivanje zasnovanog na podacima kako sektorskim većima tako i svim donosiocima odluka u vezi sa politikama obrazovanja i zapošljavanja.

Članom 47. Predloga zakona, kojim se dodaje član 181a Zakona, uspostavlja se informacijski sistem za pripremu i sprovođenje ispita kojima se završava nivo obrazovanja i za sprovođenje međunarodnih ispitivanja. Ministarstvo i Centar za ispite su rukovodnici podacima koji se u okviru ovog informacionog sistema obrađuju. Svrha obrade podataka u okviru ovog informacionog sistema je priprema i sprovođenje ispita iz člana 78. stav 1. Zakona, međunarodnih ispitivanja učenika, upis učenika u srednju školu, upis učenika na visokoškolske ustanove, analize, interpretacije i objavljivanja godišnjih izveštaja o sprovedenim ispitima, praćenje i proučavanje postupka i rezultata sprovedenih ispita radi učešća u komparativnim i evaluacionim studijama i radi davanja preporuka za unapređivanje postupka sprovođenja ispita i javnih politika u oblasti obrazovanja i vaspitanja i unos potrebnih podataka o ispitima u Registar dece, učenika, studenata i odraslih.

Članom 48. Predloga zakona kojim se dopunjuje član 187. Zakona, omogućava se da se iz budžeta Republike Srbije obezbede sredstva za škole koje su odlukom ministra dobile autorizaciju za izvođenje programa međunarodne mature.

Predložena dopuna ove odredbe Zakona jeste preciziranje postojeće odredbe Zakona koja se odnosi na finansiranje programa ustanova.

Članom 49. Predloga zakona kojim je dopunjen član 191. Zakona, propisana je novčana kazna kojom će se za prekršaj kazniti ustanova, ukoliko ne izvede himnu Republike Srbije u skladu sa zakonom.

U članu 50. Predloga zakona propisan je režim obavljanja završnih ispita kojima se završava nivo obrazovanja do prelaska nadležnosti u pogledu pripreme i sprovođenja ovih ispita na Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja - Centar za ispite.

U članu 51. Predloga zakona date su zaštitne odredbe kojima se utvrđuje pravo na rad bez licence u predškolskoj ustanovi za medicinske sestre sa položenim stručnim ispitom po propisima iz oblasti zdravstvene zaštite, koje su zasnovale radni odnos u ustanovi pre stupanja na snagu Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 18/10, 101/17, 113/17 - dr. zakon, 95/18 - dr. zakon i 10/19). Posebno, uređuje se pravo da nastavnici, vaspitači i stručni saradnici koji su u skladu sa ranije važećim propisima, zasnovali radni odnos u ustanovi za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom bez uverenja o stručnoj defektološkoj osposobljenosti, mogu da obavljaju obrazovno-vaspitni rad, ako su u ustanovi savladali program uvođenja u posao za rad sa decom i učenicima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom. Činjenica je da Zakonom nije propisana defektološka osposobljenost, koja se stiče na visokoškolskoj ustanovi, kao poseban uslov za rad sa decom i učenicima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom i da je prestao da važi pravilnik sa programom po kome se ta osposobljenost sticala, a da prema važećim propisima program uvođenja u posao nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, uključuje i program osposobljavanja za rad sa decom i učenicima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, bez obzira da li je u pitanju škola za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom ili redovna škola, koja ima učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

U članu 52. Predloga zakona propisani su rokovi za usklađivanje organizacije i rada Zavoda za ovim zakonom.

Član 53. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na imenovanje Komisije za versku nastavu i propisuje rok za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona.

U članu 54. Predloga zakona propisuje se stavljanje van snage odredaba Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju i Zakona o srednjem obrazovanju i

vaspitanju, u delu koji se odnosi na donošenje plana i programa nastave i učenja verske nastave i obrazovanje Komisije za versku nastavu.

Član 55. Predloga zakona sadrži odredbe o stupanju na snagu propisa.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona u delu koji se odnosi na **proširenje kapaciteta Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja - Centra za ispite**, za sprovođenje završnog ispita na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja, završnog ispita u srednjem obrazovanju i vaspitanju, opšte, stručne i umetničke mature, obezbediće se sredstva u iznosu od 109.605.000,00 dinara u 2022. godini i 338.959.000,00 dinara u 2023. godini.

U 2022. godini, potreban iznos će se obezbediti preraspodelom u okviru budžeta za razdeo 26. – MPNTR, a u 2023. godini sredstva će biti planirana u okviru limita određenog od strane Ministarstva finansija u propisanoj budžetskoj proceduri.

Zakonom o izmenama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2021. godinu („Službeni glasnik PC”, broj 100/21), ukupna obezbeđena sredstva za razdeo 26-MPNTR, za glavu 26.7-Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, za glavni program 2001-Uređenje nadzor i razvoj svih nivoa obrazovnog sistema za funkciju 980 - Obrazovanje neklasifikovano na drugom mestu, za realizaciju svih programskih aktivnosti sa svih izvora finansiranja iznose 142.659.000,00 dinara, a za programsku aktivnost 0008 - Osiguranje kvaliteta u sistemu obrazovanja opredeljena sredstva za 2021. godinu iznose 102.471.000,00 od ukupnih sredstava.

Nemamo potrebe za dodatnim sredstvima u 2021. godini.

Međunarodna matura program se finansira već tri godine. Na glavi 26.2-Srednje obrazovanje, Program 2004, Projekat 4002 Reforma opšteg srednjeg obrazovanja se sredstva namenski opredeljuju za ovaj internacionalni program (Pravilnik o ostvarivanju obrazovno-vaspitanog rada u gimnaziji po programu internacionalne mature (International Baccalaurate Diploma Programme – IBDP) – „Službeni glasnik RS”, br. 93/19 i 7/20), u tri gimnazije čiji je osnivač Republika Srbija, AP Vojvodina ili jedinica lokalne samouprave.

Podrška uvođenju opšte mature se realizuje od prošle godine. Otvorena je nova Programska aktivnost 0010 i obezbeđena su sredstva za izradu softvera i njegovo održavanje.

Obrazovno-naučni centri - za realizaciju ovih aktivnosti Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2021. godinu, planirana su sredstva za izgradnju Obrazovno-istraživačkog centra u Beloj Crkvi, Program 0201 - Razvoj nauke i tehnologije, funkcija 140 - Osnovno istraživanje, Programska aktivnost 5003 Izgradnja Obrazovno-istraživačkog centra u Beloj Crkvi u iznosu od 62.179.000,00 dinara.

Na programu 2001 - Unapređenje, nadzor i razvoj svih nivoa obrazovnog sistema, funkcija 980 - Obrazovanje neklasifikovano na drugom mestu, programska aktivnost 0011 - Unapređivanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja predviđena su sredstva za izradu projektno tehničke dokumentacije za Obrazovno-naučne centre u Kniću i Vranju, kao i sredstva za gradnju u iznosu od 60.000.000,00 dinara.

PREGLED ODREDAKA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Pravo na besplatno obrazovanje

Član 4.

U ustanovi čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave obezbeđuje se besplatno:

- 1) vaspitanje i obrazovanje dece u godini pred polazak u školu, u skladu sa ovim i posebnim zakonom;
- 2) osnovno obrazovanje i vaspitanje učenika i odraslih, u skladu sa ovim i posebnim zakonom;
- 3) srednje obrazovanje redovnih i vanrednih učenika, pod jednakim uslovima, u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

Redovan učenik jeste lice koje je u prvom razredu srednjeg obrazovanja i obrazovanja za rad mlađe od 17 godina, a vanredan učenik – lice starije od 17 godina. **POSEBNIM ZAKONOM MOŽE SE UTVRDITI DRUGA STAROSNA GRANICA ZA UPIS U SREDNJU ŠKOLU I ZA STICANJE SVOJSTVA REDOVNOG UČENIKA.**

Izuzetno od stava 2. ovog člana, i lice mlađe od 17 godina može da stiče srednje obrazovanje ili obrazovanje za rad u svojstvu vanrednog učenika, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: ministar), i to:

- 1) lice koje se profesionalno bavi sportom;
- 2) lice čija priroda bolesti objektivno ne dozvoljava redovno pohađanje nastave;
- 3) u drugim opravdanim slučajevima kada objektivne okolnosti ne dozvoljavaju redovno pohađanje nastave.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, lice starije od 17 godina koje je prethodne školske godine završilo osnovnu školu u trajanju od osam godina, može u narednoj školskoj godini upisati srednju školu u svojstvu redovnog učenika.

Uzrast lica koje stiče osnovno i srednje obrazovanje po programu za odrasle, uređuje se posebnim zakonom.

Lice koje je steklo srednje obrazovanje, a želi da se prekvalifikuje ili dokvalifikuje, stekne specijalističko ili majstorsko obrazovanje, plaća školarinu.

Izuzetno, lica koja se iz zdravstvenih razloga prekvalifikuju ili dokvalifikuju ne plaćaju školarinu.

Visinu školarine utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: Ministarstvo), prema vrstama obrazovanja i vaspitanja, s tim da se pojedini vanredni učenici – lica starija od 17 godina, usled teške materijalne i socijalne situacije, mogu osloboditi plaćanja školarine, radi postizanja pune ravnopravnosti u sticanju obrazovanja i vaspitanja.

Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik deteta i učenika može da se opredeli za sticanje osnovnog obrazovanja i vaspitanja, kod kuće, uz obezbeđivanje troškova obrazovanja i vaspitanja.

Opšti principi obrazovanja i vaspitanja

Član 7.

Sistem obrazovanja i vaspitanja mora da obezbedi za svu decu, učenike i odrasle:

1) jednakost i dostupnost ostvarivanja prava na obrazovanje i vaspitanje zasnovanom na socijalnoj pravdi i principu jednakih šansi bez diskriminacije;

2) usmerenost obrazovanja i vaspitanja na dete i učenika kroz raznovrsne oblike učenja, nastave i ocenjivanja kojima se izlazi u susret različitim potrebama deteta i učenika, razvija motivacija za učenje i podiže kvalitet OBRAZOVNIH postignuća;

3) poštovanje ljudskih prava i prava svakog deteta, učenika i odraslog i uvažavanje ljudskog dostojanstva; obrazovanje i vaspitanje u demokratski uređenoj i socijalno odgovornoj ustanovi u kojoj se neguju otvorenost, saradnja, tolerancija, svest o kulturnoj i civilizacijskoj povezanosti u svetu, posvećenost osnovnim moralnim vrednostima, vrednostima pravde, istine, solidarnosti, slobode, poštenja i odgovornosti i u kojoj je osigurano puno poštovanje prava deteta, učenika i odraslog;

4) visok kvalitet obrazovanja i vaspitanja za sve; kvalitetno i uravnoteženo obrazovanje i vaspitanje, zasnovano na tekovinama i dostignućima savremene nauke, primena dostignuća naučnih disciplina važnih za proces obrazovanja i vaspitanja i prilagođenih uzrasnim i ličnim obrazovnim potrebama svakog deteta, učenika i odraslog;

5) celoživotno učenje, koje uključuje sve oblike učenja i znači učestvovanje u različitim oblicima obrazovnih aktivnosti tokom života, sa ciljem stalnog unapređivanja potrebnih ličnih, građanskih, društvenih i radnih kompetencija;

6) obrazovanje i vaspitanje zasnovano na kompetencijama u skladu sa strateškim i funkcionalnim okvirom za planiranje i ostvarivanje procesa obrazovanja i vaspitanja, čime se stvaraju uslovi i pruža podrška za razvoj svih kompetencija;

7) profesionalnu etiku i kompetentnost koja podrazumeva visoku stručnost nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika, direktora i sekretara, stalni profesionalni razvoj i visok nivo profesionalne odgovornosti i etičnosti;

8) horizontalnu i vertikalnu prohodnost kojom se osigurava mogućnost da učenici i odrasli tokom obrazovanja promene vrstu obrazovanja (horizontalna prohodnost) i mogućnost daljeg obrazovanja i sticanja višeg nivoa obrazovanja (vertikalna prohodnost);

9) demokratičnost kroz uključenost svih učesnika u sistemu obrazovanja i vaspitanja u stvaranju i sprovođenju obrazovnih politika, poštujući potrebe i prava uz obaveze i odgovornosti;

10) autonomija ustanove kroz planiranje i ostvarivanje odgovarajućih aktivnosti, programa i projekata u cilju unapređivanja kvaliteta obrazovanja i vaspitanja poštujući specifičnosti ustanove i lokalne sredine.

U ostvarivanju principa, posebna pažnja posvećuje se:

1) saradnji sa porodicom, uključivanjem roditelja odnosno drugog zakonskog zastupnika, radi uspešnog ostvarivanja postavljenih ciljeva obrazovanja i vaspitanja, lokalnom zajednicom i širom društvenom sredinom;

2) podršci prelaska deteta, odnosno učenika u sledeći nivo obrazovanja i vaspitanja i ostvarivanju kontinuiteta u obrazovanju i vaspitanju;

3) identifikaciji, praćenju i podsticanju učenika i odraslih sa izuzetnim, ODNOSNO POSEBNIM sposobnostima (talentovani i daroviti) uz obezbeđivanje uslova da, bez obzira na sopstvene materijalne uslove imaju pristup odgovarajućim nivoima obrazovanja i vaspitanja i ustanovama;

4) mogućnosti da deca, učenici i odrasli sa smetnjama u razvoju, invaliditetom i iz osetljivih grupa, bez obzira na sopstvene materijalne uslove imaju pristup svim nivoima obrazovanja i vaspitanja u ustanovama, a lica smeštena u ustanove socijalne zaštite, deca, učenici i odrasli sa zdravstvenim problemima ostvaruju pravo na obrazovanje za vreme smeštaja u ustanovi i tokom bolničkog i kućnog lečenja;

5) smanjenju stope napuštanja sistema obrazovanja i vaspitanja, posebno lica iz socijalno ugroženih kategorija stanovništva i nerazvijenih područja, lica sa smetnjama u razvoju i invaliditetom i drugih lica sa specifičnim teškoćama u učenju i

podrški njihovom ponovnom uključenju u sistem, u skladu sa principima inkluzivnog i interkulturalnog obrazovanja i vaspitanja;

6) karijernom vođenju i savetovanju zaposlenih, učenika i odraslih usmerenom ka ličnom razvoju pojedinca i napredovanju u obrazovnom i profesionalnom smislu;

7) ostvarivanju prava na obrazovanje i uključivanjem u sistem obrazovanja i vaspitanja na različitim uzrastima i nivoima, bez ugrožavanja drugih prava deteta i drugih ljudskih prava;

8) saradnji sa učenicima, radi uspešnog ostvarivanja postavljenih ciljeva obrazovanja i vaspitanja, kao i ostvarivanja odgovarajućih aktivnosti, programa i projekata u cilju unapređivanja kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Standardi obrazovanja i vaspitanja

Član 10.

~~Standardi obrazovanja i vaspitanja predstavljaju skup normi na osnovu kojih se vrši procena kvaliteta u sistemu obrazovanja i vaspitanja, i to:~~

- ~~1) standardi postignuća učenika;~~
- ~~2) standardi kvaliteta rada ustanove;~~
- ~~3) standardi kvaliteta udžbenika;~~
- ~~4) standardi kompetencija nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika;~~
- ~~5) standardi kompetencija direktora.~~

ČLAN 10.

STANDARDI OBRAZOVANJA I VASPITANJA PREDSTAVLJAJU SKUP NORMI NA OSNOVU KOJIH SE VRŠI PROCENA KVALITETA U SISTEMU OBRAZOVANJA I VASPITANJA, I TO:

- 1) STANDARDI OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA;
- 2) STANDARDI KVALITETA RADA USTANOVE;
- 3) STANDARDI KVALITETA UDŽBENIKA;
- 4) STANDARDI KOMPETENCIJA NASTAVNIKA, VASPITAČA I STRUČNIH SARADNIKA;
- 5) STANDARDI KOMPETENCIJA DIREKTORA;
- 6) STANDARDI KOMPETENCIJA SEKRETARA USTNOVE;
- 7) STANDARDI KVALIFIKACIJA.

STANDARDE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PROPISUJE MINISTAR.

Ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada

Član 14.

U ustanovi vaspitno-obrazovni, obrazovno-vaspitni i vaspitni rad (u daljem tekstu: obrazovno-vaspitni rad) obavljaju: nastavnik, vaspitač i stručni saradnik.

U obavljanju obrazovno-vaspitnog rada nastavniku, vaspitaču i stručnom saradniku mogu da pomažu i druga lica, u skladu sa ovim zakonom.

Škola može da ostvaruje obrazovno-vaspitni rad kao poseban oblik rada za učenike na dužem kućnom i bolničkom lečenju, u skladu sa posebnim zakonom.

Nastava može da se ostvaruje i kao nastava kod kuće i nastava na daljinu u skladu sa posebnim zakonom.

Deo programa obrazovanja i vaspitanja u praktičnoj nastavi može da ostvaruje privredno društvo, drugo pravno ili fizičko lice, u skladu sa posebnim zakonom.

U privrednom društvu ili drugom pravnom licu iz stava 5. ovog člana obrazovno-vaspitni rad obavlja nastavnik praktične nastave, koordinator učenja kroz rad i instruktor koji ispunjava uslove propisane posebnim zakonom.

Obrazovno-vaspitni rad obuhvata nastavne i vannastavne aktivnosti ustanove kojima se ostvaruje program obrazovanja i vaspitanja i postižu propisani ciljevi i ~~standardi postignuća~~ STANDARDI OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA, u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

Upis učenika u osnovnu školu **Član 18.**

Upisom u prvi razred dete stiče svojstvo učenika.

U prvi razred upisuje se svako dete koje do početka školske godine ima najmanje šest i po, a najviše sedam i po godina.

Izuzetno, detetu može da se odloži upis u prvi razred za godinu dana, u skladu sa posebnim zakonom.

Dete koje ima od šest do šest i po godina upisuje se u prvi razred nakon provere spremnosti za polazak u školu.

Škola je dužna da organizuje proveru spremnosti iz stava 4. ovog člana.

Ako dete starije od sedam i po godina zbog bolesti ili drugih razloga nije upisano u prvi razred, može da se upiše u prvi ili odgovarajući razred, na osnovu prethodne provere znanja.

~~Prethodnu proveru znanja obavlja tim sastavljen od nastavnika razredne nastave, pedagoga i psihologa škole uvažavajući standarde postignuća i ceneći najbolji interes deteta.~~

PRETHODNU PROVERU ZNANJA OBAVLJA TIM SASTAVLJEN OD NASTAVNIKA RAZREDNE NASTAVE, ODNOSNO PREDMETNE NASTAVE, PEDAGOGA I PSIHOLOGA ŠKOLE UVAŽAVAJUĆI STANDARDE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA I CENEĆI NAJBOLJI INTERES UČENIKA.

Bliži uslovi za upis učenika u osnovnu školu uređuju se posebnim zakonom.

Upis učenika u srednju školu **Član 19.**

U prvi razred srednje škole upisuju se lica sa stečenim osnovnim obrazovanjem i vaspitanjem, u skladu sa posebnim zakonom.

U prvi razred srednje škole koja ostvaruje programe muzičkog i baletskog obrazovanja, prilagođen ili individualizovani školski program za učenike sa izuzetnim, ODNOSNO POSEBNIM sposobnostima, kao i individualni obrazovni plan za učenike i odrasle sa smetnjama u razvoju, upisuju se lica u skladu sa posebnim zakonom.

Izuzetno, pojedina lica ili grupe lica iz osetljivih kategorija, lica sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, mogu da se upiše u srednju školu pod povoljnijim uslovima radi postizanja pune ravnopravnosti u sticanju obrazovanja i vaspitanja, u skladu sa merilima i po postupku koji propiše ministar.

Nakon završenog srednjeg obrazovanja i vaspitanja u srednju školu može da se upiše lice radi prekvalifikacije, dokvalifikacije, specijalističkog ili majstorskog obrazovanja, u skladu sa posebnim zakonom.

U srednju školu može da se upiše i lice sa stečenim ili završenim osnovnim obrazovanjem i vaspitanjem radi stručnog osposobljavanja, odnosno obučavanja.

Izuzetno, odrasli koji stiče osnovno obrazovanje može uporedo da pohađa propisani ili odobreni program obuke u srednjoj školi.

Odgovornost za upis i redovno pohađanje nastave

Član 22.

Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik odgovoran je za upis deteta u školu, za redovno pohađanje nastave i obavljanje drugih školskih obaveza.

Jedinica lokalne samouprave vodi evidenciju i obaveštava školu i roditelje, odnosno druge zakonske zastupnike, o deci koja treba da se upišu u prvi razred osnovne škole najkasnije do kraja februara tekuće godine za narednu školsku godinu.

Škola je dužna da, u skladu sa prostornim i kadrovskim mogućnostima, obavesti roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika o odluci po njegovom zahtevu za upis deteta van područja škole, do 30. aprila tekuće kalendarske godine.

Škola je dužna da obavesti roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika i jedinicu lokalne samouprave o detetu koje nije upisano u prvi razred, najkasnije 15 dana pre početka školske godine.

Škola je dužna da obavesti roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika o učeniku koji neredovno pohađa ili je prestao da pohađa nastavu, najkasnije dva dana od dana prestanka pohađanja nastave.

Ako roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik po prijemu obaveštenja iz stava 5. ovoga člana ne obezbedi da u roku od tri dana učenik nastavi redovno da pohađa nastavu, ILI NE OBAVESTI ŠKOLU O RAZLOZIMA IZOSTAJANJA UČENIKA, škola odmah obaveštava jedinicu lokalne samouprave i nadležnu ustanovu socijalne zaštite.

Upis dece u predškolsku ustanovu i upis učenika u osnovnu i srednju školu uređeni su posebnim zakonom.

Trajanje predškolskog vaspitanja i obrazovanja

Član 24.

Predškolsko vaspitanje i obrazovanje ostvaruje se u trajanju utvrđenom programom predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

Program pripreme deteta pred polazak u osnovnu školu, kao deo predškolskog vaspitanja i obrazovanja (u daljem tekstu: pripremni predškolski program) traje četiri sata dnevno, najmanje devet meseci i ostvaruje ga vaspitač.

IZUZETNO OD STAVA 2. OVOG ČLANA, PRIPREMNI PREDŠKOLSKI PROGRAM MOŽE DA OSTVARUJE NASTAVNIK RAZREDNE NASTAVE, KADA ZBOG MALOG BROJA DECE NIJE MOGUĆE FORMIRATI VASPITNU GRUPU, VEĆ SE DECA PRIKLJUČUJU UČENICIMA KOMBINOVANOG ODELJENJA.

Školska i radna godina

Član 28.

~~Obrazovno-vaspitni rad škole ostvaruje se u toku školske godine, koja počinje 1. septembra, a završava se 31. avgusta naredne godine.~~

OBRAZOVNO-VASPITNI RAD OSTVARUJE SE U TOKU ŠKOLSKE GODINE, KOJA POČINJE 1. SEPTEMBRA, IZVOĐENJEM HIMNE REPUBLIKE SRBIJE, A ZAVRŠAVA SE 31. AVGUSTA NAREDNE GODINE.

Obrazovno-vaspitni rad organizuje se u dva polugodišta.

Učenici imaju školski raspust.

Vreme, trajanje i organizacija obrazovno-vaspitnog rada i školskog raspusta utvrđuje se školskim kalendarom.

Školski kalendar može da se menja:

- 1) u izuzetnim slučajevima po odluci ministra;
- 2) na zahtev škole uz saglasnost ministra;
- 3) na zahtev jedinice lokalne samouprave uz saglasnost ministra.

Školski kalendar propisuje ministar do 1. juna tekuće godine za narednu školsku godinu.

Vaspitno-obrazovni rad predškolske ustanove ostvaruje se u toku radne godine, koja se prilagođava školskoj godini.

Školska uprava

Član 31.

Za obavljanje stručno-pedagoškog nadzora, spoljašnjeg vrednovanja rada ustanova, davanje podrške razvojnom planiranju i unapređivanju kvaliteta rada ustanova i obavljanje drugih poslova utvrđenih zakonom, u Ministarstvu se obrazuju organizacione jedinice za obavljanje tih poslova van sedišta Ministarstva – školske uprave, u skladu sa zakonom.

Ministarstvo u okviru školske uprave:

- 1) PLANIRA I SPROVODI obavlja stručno-pedagoški nadzor u ustanovama;
- 2) planira i sprovodi spoljašnje vrednovanje rada ustanova;
- 3) prati stručno usavršavanje nastavnika, vaspitača, stručnog saradnika, direktora i sekretara ustanove i daje predloge za stručno usavršavanje, a radi unapređivanja ličnog i profesionalnog razvoja zaposlenih i ukupnog rada ustanove;
- 4) daje podršku razvojnom planiranju, razvoju predškolskog, školskog i vaspitnog programa i unapređivanju kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, kao podrška samovrednovanju i sprovođenju spoljašnjeg vrednovanja;
- 5) učestvuje u pripremama plana razvoja obrazovanja i vaspitanja za područje za koje je obrazovana školska uprava i prati njegovo ostvarivanje;
- 6) obezbeđuje sve uslove da ustanove nesmetano unose, popunjavaju, ažuriraju i održavaju bazu podataka o obrazovanju i vaspitanju u okviru jedinstvenog informacionog sistema prosvete;
- 7) saraduje sa svim nadležnim organima, službama i organizacijama na teritoriji za područje za koje je školska uprava obrazovana;
- 8) učestvuje u planiranju mreže ustanova;
- 9) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Nadležnost Nacionalnog prosvetnog saveta

Član 34.

U oblasti razvoja i unapređivanja sistema obrazovanja i vaspitanja Nacionalni prosvetni savet daje mišljenje:

- 1) o stanju obrazovanja i vaspitanja na svim nivoima iz svoje nadležnosti i usaglašenosti sistema obrazovanja i vaspitanja sa evropskim principima i vrednostima;
- 2) o pravcima razvoja i unapređivanja kvaliteta predškolskog, osnovnog i srednjeg opšteg i umetničkog obrazovanja i vaspitanja;
- 3) Ministarstvu u postupku donošenja zakona i drugih akata, kojima se uređuju pitanja od značaja za oblast obrazovanja i vaspitanja;
- 4) o standardima OBRAZOVNIH postignuća;
- 5) o standardima i to:
 - (1) standardima kompetencija za profesiju nastavnika i vaspitača i stručnog saradnika i njihovog profesionalnog razvoja;
 - (2) standardima kompetencija direktora;
 - (2a) STANDARDIMA KOMPETENCIJA SEKRETARA;
 - (3) standardima kvaliteta udžbenika i nastavnih sredstava;

(4) standardima uslova za ostvarivanje posebnih programa u oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja;

(5) standardima kvaliteta rada ustanove;

6) na osnovu programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja, Nacionalni okvir obrazovanja i vaspitanja, planove i programe nastave i učenja osnovnog i srednjeg opšteg i umetničkog obrazovanja i vaspitanja, deo planova i programa nastave i učenja srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja i obrazovanja odraslih za opšteobrazovne predmete i osnove vaspitnog programa;

7) o predlogu programa: završnog ispita osnovnog obrazovanja i vaspitanja, opšte i umetničke mature, u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

U oblasti razvoja i unapređivanja sistema obrazovanja i vaspitanja Nacionalni prosvetni savet daje predloge:

1) za smanjenje stope osipanja i ranog napuštanja obrazovnog sistema i utvrđuje predloge mera za nastavak obrazovanja dece i učenika koji su napustili sistem;

2) u vezi sa obrazovanjem i o dopunskom obrazovanju nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika;

3) o postojanju potrebe za novim udžbenicima;

4) i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom.

U oblasti razvoja i unapređivanja sistema obrazovanja i vaspitanja Nacionalni prosvetni savet učestvuje u:

1) pripremi strategije obrazovanja na osnovu utvrđenih pravaca razvoja predškolskog, osnovnog i srednjeg opšteg i umetničkog obrazovanja i vaspitanja;

2) konsultacijama i pribavljanju mišljenja predstavnika relevantnih društvenih grupa;

3) i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom.

Nadležnost Saveta za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih

Član 36.

Savet za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih:

1) prati i analizira stanje obrazovanja iz svoje nadležnosti, njegovu usaglašenost sa potrebama tržišta rada i predlaže mere za njegovu unapređivanje;

2) učestvuje u pripremi strategije razvoja i unapređivanja kvaliteta stručnog obrazovanja, a posebno srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja, obrazovanja odraslih, specijalističkog i majstorskog obrazovanja, srednjeg stručnog obrazovanja i obuka lica sa smetnjama u razvoju i invaliditetom i drugih oblika stručnog obrazovanja (formalnog i neformalnog);

3) daje mišljenje o:

(1) posebnim ~~standardima~~ ~~postignuća~~ STANDARDIMA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA za srednje stručno obrazovanje;

(2) dodatnim standardima kvaliteta rada stručnih škola i škola za obrazovanje odraslih;

(3) delu planova i programa nastave i učenja za obrazovne profile, i to za stručne predmete i module srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja i obrazovanja odraslih i programe drugih oblika stručnog obrazovanja – obrazovanja za rad, stručnog osposobljavanja i obuke;

(4) programima: specijalističkog ispita, majstorskog ispita, završnog ispita obrazovanja za rad, ispita stručnog osposobljavanja, ispita za obuku i modele priznavanja prethodno stečenih znanja i veština, u skladu sa ovim i posebnim zakonom;

(5) standardima kvalifikacija za nivo srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja, stručnog usavršavanja i drugih oblika stručnog obrazovanja;

(6) programima stručne mature i završnog ispita srednjeg stručnog obrazovanja;

- (7) razvoju i sprovođenju karijernog vođenja i savetovanja.
- 4) daje predloge o:
- (1) listi obrazovnih profila;
 - (2) standardima programa i standardima za ostvarivanje programa stručnog osposobljavanja i obuke kada se ostvaruju prema vanškolskim propisima;
 - (3) potrebi za novim udžbenicima;
 - (4) odgovarajućim merama za prevenciju ranog napuštanja obrazovnog sistema i za nastavak obrazovanja.
- 5) razmatra, zauzima stavove i daje mišljenje Ministarstvu u postupku pripremanja nacрта zakona, predloga propisa o mreži stručnih škola i škola za obrazovanje odraslih i drugih akata kojima se uređuju pitanja od značaja za obrazovanje iz njegove nadležnosti;
- 6) prati, podstiče i usmerava aktivnosti koje povezuju obrazovanje i vaspitanje i zapošljavanje i njihov uticaj na privredni razvoj;
- 7) povezuje i uključuje potrebe i interese socijalnih partnera sa pravcima razvoja stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih;
- 8) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Centar za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih

Član 41.

Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, u okviru Centra za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih obavlja stručne poslove koji se, naročito, odnose na:

- 1) pripremu standarda iz nadležnosti Saveta za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih;
- 2) pripremu dela plana i programa nastave i učenja srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja za obrazovne profile i programa završnog ispita i STRUČNOG DELA ISPITA U OKVIRU stručne mature na osnovu standarda kvalifikacija;
- 4) pripremu dela planova i programa nastave i učenja osnovnog i srednjeg stručnog obrazovanja odraslih;
- 5) pripremu programa majstorskog i specijalističkog obrazovanja i njihovih ispita;
- 6) pripremu sadržaja programa obuke i ispita za instruktore za izvođenje učenja kroz rad kod poslodavca u dualnom obrazovanju;
- 7) pripremu koncepta i standarda priznavanja prethodno stečenih znanja i veština;
- 8) učestvovanje u pripremi standarda kvaliteta udžbenika stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih i plana udžbenika;
- 9) davanje stručne ocene udžbenika stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih u postupku odobravanja;
- ~~10) pripremu dela nacionalnog okvira kvalifikacija i pripremu liste kvalifikacija;~~
- 11) pripremu mreže stručnih škola i škola za obrazovanje odraslih i praćenje njene celishodnosti;
- 12) pripremu razvojnih projekata, analiza, istraživanja i aktivnosti koje povezuju stručno obrazovanje i zapošljavanje;
- ~~13) davanje mišljenja o ispunjenosti standarda za ostvarivanje programa stručnog osposobljavanja i obuke;~~
- 14) pomoć u koordinaciji socijalnog dijaloga i partnerstva na različitim nivoima planiranja, razvoja i ostvarivanja stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih;
- 15) daje inicijativu za uvođenje ogleda a ukoliko nije inicijator, prati u toku sprovođenja ogleda deo koji se odnosi na sadržaj programa ogleda i metode rada;

16) druge poslove, u skladu sa ovim zakonom i aktom o osnivanju.
Poslove iz stava 1. tačka 9) ovog člana Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja obavlja kao povereni posao.

Centar za profesionalni razvoj zaposlenih u obrazovanju **Član 42.**

Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, u okviru Centra za profesionalni razvoj zaposlenih u obrazovanju obavlja stručne poslove koji se, naročito, odnose na:

- 1) unapređivanje i razvoj standarda kompetencija za profesiju nastavnika, SEKRETARA i direktora;
- 2) pripremu standarda kompetencija za profesiju vaspitača i stručnog saradnika;
- 3) pripremu i stalno unapređivanje programa:
 - (1) uvođenja u posao nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika – pripravnika;
 - (2) za polaganje ispita za dozvolu za rad;
- 4) pripremu programa i ostvarivanje obuke za mentore; priprema i stalno unapređivanje kriterijuma za izbor mentora;
- 5) pripremu programa i ostvarivanje obuke za polaganje ispita za direktora ustanove;
- 6) pripremu programa ispita za direktora ustanove;
- 6A) PRIPREMU PROGRAMA ISPITA ZA SEKRETARA USTANOVE
 - 7) pripremu i ostvarivanje obuka za primenu novih programa nastave i učenja i koncepcije vaspitanja i obrazovanja na kojoj se oni zasnivaju;
 - 8) učestvovanje u ostvarivanju nacionalnih i međunarodnih programa i istraživanja u oblasti profesionalnog razvoja zaposlenih;
 - 9) pripremu i objavljivanje priručnika, vodiča i drugih didaktičkih materijala za nastavnike, vaspitače, stručne saradnike i direktore ustanova;
 - 10) analizu stručnog usavršavanja na osnovu podataka koje Centar kontinuirano prikuplja o različitim aspektima ostvarenih oblika stručnog usavršavanja;
 - 11) informisanje stručne javnosti o pitanjima relevantnim za stručno usavršavanje;
 - 12) odobravanje programa i ostalih oblika stalnog stručnog usavršavanja nastavnika, vaspitača, stručnog saradnika i direktora;
 - 13) druge poslove, u skladu sa ovim zakonom i aktom o osnivanju.

Poslove iz stava 1. tačka 12) ovog člana Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja obavlja kao povereni posao.

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja **Član 43.**

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja obavlja stručne poslove u oblasti praćenja i vrednovanja stepena ostvarenosti opštih principa, ciljeva obrazovanja i vaspitanja, ostvarivanja ~~standarda~~ ~~postignuća~~ **STANDARDA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA** po nivoima i vrstama obrazovanja, kao i druge poslove, u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Zavod iz stava 1. ovog člana u svom sastavu ima organizacione jedinice – centre, i to:

- 1) Centar za osiguranje kvaliteta rada ustanova;

- 2) Centar za ispite;
- 3) Centar za međunarodna, nacionalna ispitivanja i razvojno-istraživačke poslove;
- 4) Centar za obrazovnu tehnologiju.

Zavod propisuje način osiguranja tajnosti i rukovanja podacima u postupku pripreme ispita, način korišćenja i arhiviranja podataka dobijenih u sprovedenim međunarodnim i nacionalnim ispitima.

Zavod je dužan da objavi izveštaj o rezultatima nacionalnih i međunarodnih ispita i istraživanja i nacionalne izveštaje o spoljašnjem vrednovanju kvaliteta rada ustanova, u roku od 30 dana od dana izrade izveštaja.

Centar za ispite

Član 45.

~~Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, u okviru Centra za nacionalne ispite obavlja sledeće stručne poslove:~~

- ~~1) učestvuje u planiranju strategije i metodologije sprovođenja ispita;~~
- ~~2) konstruiše zadatke, testove, ispitne materijale;~~
- ~~3) priprema predlog programa ispita;~~
- ~~4) objavljuje ispitne kataloge;~~
- ~~5) izrađuje i publikuje radne materijale i priručnike za pripremanje ispita;~~
- ~~6) učestvuje u organizaciji i sprovođenju svih vrsta nacionalnih ispitivanja uključujući završni ispit u osnovnom obrazovanju i maturu u srednjem obrazovanju i vaspitanju za opšteobrazovne predmete;~~
- ~~7) pruža stručnu pomoć i podršku u pripremi stručne i umetničke mature;~~
- ~~8) učestvuje u izradi izveštaja o rezultatima nacionalnih ispitivanja;~~
- ~~9) razvija i ostvaruje programe obuka za kvalitetnu pripremu i sprovođenje svih faza ispita;~~
- ~~10) izrađuje i održava banke zadataka za nacionalna ispitivanja.~~

ČLAN 45.

ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETA OBRAZOVANJA I VASPITANJA U OKVIRU CENTRA ZA ISPITE OBAVLJA SLEDEĆE POSLOVE:

- 1) PRIPREMA PREDLOG PROGRAMA ZAVRŠNOG ISPITA NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA;
- 2) UČESTVUJE U PRIPREMI PREDLOGA SADRŽAJA ZAVRŠNOG ISPITA U SREDNJEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU I OPŠTOJ, STRUČNOJ I UMETNIČKOJ MATURI;
- 3) ORGANIZUJE I SPROVODI ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA;
- 4) ORGANIZUJE I SPROVODI PRIJEMNE ISPITE ZA UPIS U SREDNJE ŠKOLE ZA UČENIKE ZA POSEBNIM SPOSOBNOSTIMA (UMETNIČKA ŠKOLA – MUZIČKA, BALETSKA I UMETNIČKA ŠKOLA LIKOVNE OBLASTI, ODNOSNO OBRAZOVNI PROFIL IZ OBLASTI UMETNOSTI, ŠKOLA ILI ODELJENJE ZA UČENIKE SA POSEBNIM SPOSOBNOSTIMA, ŠKOLA U KOJOJ SE DEO NASTAVE OSTVARUJE NA STRANOM JEZIKU I ŠKOLA ZA TALENTOVANE UČENIKE);
- 5) ORGANIZUJE I SPROVODI OPŠTU, UMETNIČKU I STRUČNU Maturu I ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU SREDNJEG OBRAZOVANJA I VASPITANJA;

6) PRIPREMA TESTOVE I UPUTSTVO ZA OCENJIVANJE TESTOVA ZA ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, OPŠTU I STRUČNU Maturu, PRIPREMA ISPIT ZA UMETNIČKU Maturu, PRIPREMA STANDARDIZOVANE RADNE ZADATKE ZA PRAKTIČNI RAD SA UPUTSTVOM ZA OCENJIVANJE ZA STRUČNU Maturu I ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU SREDNJEG OBRAZOVANJA I VASPITANJA;

7) PRIPREMA TESTOVE I UPUTSTVO ZA OCENJIVANJE TESTOVA ZA SREDNJE ŠKOLE ZA UČENIKE ZA POSEBNIM SPOSOBNOSTIMA (UMETNIČKA ŠKOLA – MUZIČKA, BALETSKA I UMETNIČKA ŠKOLA LIKOVNE OBLASTI, ODNOSNO OBRAZOVNI PROFIL IZ OBLASTI UMETNOSTI, ŠKOLA ILI ODELJENJE ZA UČENIKE SA POSEBNIM SPOSOBNOSTIMA, ŠKOLA U KOJOJ SE DEO NASTAVE OSTVARUJE NA STRANOM JEZIKU I ŠKOLA ZA TALENTOVANE UČENIKE);

8) OBRAZUJE I KOORDINIRA RAD RADNIH GRUPA ZA IZRADU, RECENZIRANJE, PREGLEDANJE I OCENJIVANJE ISPITNOG MATERIJALA ZA ISPITE IZ TAČ. 5) I 6) OVOG STAVA;

9) ANALIZIRA I INTERPRETIRA REZULTATE I IZRAĐUJE GODIŠNJI IZVEŠTAJ O SPROVEDENOM ZAVRŠNOM ISPITU NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, OPŠTOJ, UMETNIČKOJ I STRUČNOJ Maturi I ZAVRŠNOM ISPITU NA KRAJU SREDNJEG OBRAZOVANJA I VASPITANJA;

10) IZRAĐUJE I PUBLIKUJE RADNE MATERIJALE I PRIRUČNIKE ZA PRIPREMANJE ISPITA;

11) IZRAĐUJE TESTOVE I UPUTSTVO ZA OCENJIVANJE IZ TAČ. 6) I 7) OVOG STAVA NA JEZICIMA NACIONALNIH MANJINA, U SARADNJI SA NACIONALNIM SAVETIMA NACIONALNIH MANJINA;

12) IZRAĐUJE I PUBLIKUJE RADNE MATERIJALE I PRIRUČNIKE ZA PRIPREMANJE ISPITA NA JEZICIMA NACIONALNIH MANJINA, U SARADNJI SA NACIONALNIM SAVETIMA NACIONALNIH MANJINA;

13) PRUŽA STRUČNU POMOĆ U PRILAGOĐAVANJU USLOVA ZA POLAGANJE ISPITA I PRILAGOĐAVA ISPITNE MATERIJALE UČENICIMA SA SMETNjAMA U RAZVOJU;

14) UČESTVUJE U ORGANIZACIJI I SPROVOĐENJU SVIH VRSTA NACIONALNIH ISPITIVANJA;

15) RAZVIJA PROGRAME OBUKA ZA KVALITETNU PRIPREMU I SPROVOĐENJE SVIH FAZA ISPITA;

16) IZRAĐUJE I ODRŽAVA BANKE ZADATAKA ZA NACIONALNE ISPITE.

17) UPRAVLJA INFORMACIONIM SISTEMOM IZ ČLANA 181A OVOG ZAKONA.

ZA OBAVLJANJE POSLOVA IZRADU, RECENZIRANJA, PREGLEDANJA I OCENJIVANJA ISPITNOG MATERIJALA, ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETA OBRAZOVANJA I VASPITANJA OBRAZUJE RADNE GRUPE PO PREDMETIMA I PODRUČJIMA RADA.

Centar za međunarodna, nacionalna ispitivanja i razvojno-istraživačke poslove

Član 46.

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, u okviru Centra za međunarodna, nacionalna ispitivanja i razvojno-istraživačke poslove obavlja sledeće stručne poslove:

- 1) učestvuje u planiranju strategije i metodologije spoljašnjeg vrednovanja sistema obrazovanja i vaspitanja;
- 2) učestvuje u sprovođenju međunarodnih i drugih istraživanja od značaja za kvalitet obrazovanja i vaspitanja;
- 3) priprema i sprovodi istraživački rad u području obrazovnih merenja, spoljašnjeg proveravanja ostvarenosti ~~standarda~~ ~~postignuća~~ **STANDARDA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA** učenika i dodatne vrednosti u obrazovanju i vaspitanju;
- 4) analizira i statistički obrađuje, priprema i objavljuje izveštaje o rezultatima ispita, spoljašnjeg vrednovanja ustanova i drugih istraživanja u oblasti obrazovanja i vaspitanja;
- 5) sprovodi istraživačke i evaluacione studije u oblasti obrazovanja i vaspitanja;
- 6) predlaže Ministarstvu mere za unapređivanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja na osnovu rezultata istraživanja i analize kvaliteta ispita i ispitivanja;
- 7) sprovodi vrednovanje ogleđa u obrazovanju i vaspitanju.

Obezbeđivanje kvaliteta rada ustanove

Član 49.

Ustanova se samostalno i u saradnji sa nadležnim organom jedinice lokalne samouprave stara o obezbeđivanju i unapređivanju uslova za razvoj obrazovanja i vaspitanja, obezbeđivanju i unapređivanju kvaliteta programa obrazovanja i vaspitanja, svih oblika obrazovno-vaspitanog rada i uslova u kojima se on ostvaruje.

Radi obezbeđivanja kvaliteta rada u ustanovi se vrednuju ostvarivanje ciljeva, ishoda i standarda **OBRAZOVNIH postignuća**, Nacionalnog okvira obrazovanja i vaspitanja, nastavnog plana i programa obrazovanja i vaspitanja, predškolskog programa, školskog programa, razvojnog plana, doprinos i uključenost roditelja, odnosno drugih zakonskih zastupnika dece i učenika u različite oblike obrazovno-vaspitanog rada i uslova u kojima se on ostvaruje.

Vrednovanje kvaliteta ostvaruje se kao samovrednovanje i spoljašnje vrednovanje.

Samovrednovanjem ustanova ocenjuje: kvalitet programa obrazovanja i vaspitanja i njegovo ostvarivanje, sve oblike i način ostvarivanja obrazovno-vaspitanog rada, stručno usavršavanje i profesionalni razvoj, uslove u kojima se ostvaruje obrazovanje i vaspitanje, zadovoljstvo dece, učenika i roditelja, odnosno drugih zakonskih zastupnika dece i učenika.

U samovrednovanju učestvuju stručni organi, savet roditelja, učenički parlament, učenici, nastavnici, vaspitači, stručni saradnici, **SEKRETAR**, direktor i organ upravljanja ustanove.

Samovrednovanje se obavlja svake godine po pojedinim oblastima vrednovanja, a svake četvrte ili pete godine – u celini.

Izveštaj o samovrednovanju kvaliteta rada ustanove podnosi direktor vaspitno-obrazovnom, nastavničkom, odnosno pedagoškom veću, savetu roditelja, učeničkom parlamentu i organu upravljanja, kao i nadležnoj školskoj upravi.

Spoljašnje vrednovanje rada ustanove obavlja se stručno-pedagoškim nadzorom Ministarstva i od strane Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja učestvuje u spoljašnjem vrednovanju kvaliteta rada ustanove putem vrednovanja OBRAZOVNIH postignuća učenika na završnim i maturskim ispitima ili po ukazanoj potrebi i na zahtev Ministarstva.

~~Organe~~ **STRUČNE ORGANE** i tela ustanove, postupke praćenja ostvarivanja programa obrazovanja i vaspitanja, drugih oblika obrazovno-vaspitanog rada i uslova rada, osnove i merila za samovrednovanje i vrednovanje, sadržinu i način objavljivanja rezultata samovrednovanja i vrednovanja kvaliteta rada ustanove, po pribavljenom mišljenju nadležnog saveta, propisuje ministar.

OBRAZOVNO-NAUČNI CENTAR

ČLAN 55A

RADI OBAVLJANJA POSLOVA, PODIZANJA KVALITETA OBRAZOVNIH, NAUČNIH, ISTRAŽIVAČKIH, SPORTSKIH, OMLADINSKIH I TURISTIČKIH PROJEKATA I PROGRAMA I NJIHOVE DOSTUPNOSTI KORISNICIMA, VLADA MOŽE DA OSNUJE OBRAZOVNO-NAUČNI CENTAR, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU JAVNE SLUŽBE.

Programi obrazovanja i vaspitanja u ustanovi

Član 56.

Predškolska ustanova razvija i ostvaruje programe vaspitanja i obrazovanja dece, u skladu sa osnovama programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja, predškolskim programom i posebnim zakonom.

Osnovna škola ostvaruje školski program, a može da ostvaruje i: individualni obrazovni plan za učenike i odrasle sa smetnjama u razvoju, kao i za učenike sa izuzetnim sposobnostima, PROGRAM ZA UČENIKE SA POSEBNIM SPOSOBNOSTIMA, individualan program srpskog jezika, odnosno jezika nacionalne manjine za učenike koji ne poznaju jezik na kome se izvodi nastava, školski program za muzičko i baletsko obrazovanje, školski program za obrazovanje odraslih, vaspitni program za učenike u školi sa domom i druge programe, u skladu sa posebnim zakonom.

Srednja škola ostvaruje školski program opšteg, stručnog i umetničkog obrazovanja i vaspitanja, a može da ostvaruje i: individualni obrazovni plan za učenike i odrasle sa smetnjama u razvoju, kao i za učenike sa izuzetnim sposobnostima, PROGRAM ZA UČENIKE SA POSEBNIM SPOSOBNOSTIMA, individualan program srpskog jezika, odnosno jezika nacionalne manjine za učenike koji ne poznaju jezik na kome se izvodi nastava, školski program za muzičko i baletsko obrazovanje, školski program za obrazovanje odraslih, vaspitni program za učenike u školi sa domom, program specijalističkog i majstorskog obrazovanja, program obrazovanja za rad, programe stručnog osposobljavanja, obuke i druge programe, u skladu sa posebnim zakonom.

~~Izuzetno, osnovna škola može da ostvaruje i predškolski program, a srednja škola — predškolski program, program osnovnog obrazovanja i vaspitanja i vaspitni program.~~

IZUZETNO, OSNOVNA ŠKOLA MOŽE DA OSTVARUJE I PREDŠKOLSKI PROGRAM, OSNOVNA MUZIČKA ŠKOLA I PROGRAM SREDNJEG MUZIČKOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, A SREDNJA ŠKOLA – PREDŠKOLSKI PROGRAM, PROGRAM OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA I VASPITNI PROGRAM.

Osim programa iz st. 1–4. ovog člana ustanova može da ostvaruje i druge programe i aktivnosti usmerene na unapređivanje obrazovno-vaspitnog rada, povećanja kvaliteta i dostupnosti obrazovanja i vaspitanja.

Planovi i programi nastave i učenja osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja **Član 60.**

Planovi nastave i učenja u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju, sadrže:

- 1) listu obaveznih predmeta i izbornih programa i aktivnosti po razredima;
- 2) ukupan godišnji fond časova po predmetima, programima i aktivnostima;
- 3) nedeljni fond časova po predmetima, programima i aktivnostima.

~~Programi nastave i učenja u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju, sadrže:~~

- ~~1) ciljeve osnovnog, opšteg srednjeg, stručnog i umetničkog obrazovanja i vaspitanja i ciljeve učenja predmeta, izbornih programa i aktivnosti po razredima;~~
- ~~2) opšte predmetne kompetencije;~~
- ~~3) specifične predmetne kompetencije;~~
- ~~4) ishode učenja;~~
- ~~5) obrazovne standarde za osnovno obrazovanje i vaspitanje i opšte srednje obrazovanje i vaspitanje;~~
- ~~6) standard kvalifikacije za srednje stručno obrazovanje i vaspitanje;~~
- ~~7) ključne pojmove sadržaja svakog predmeta;~~
- ~~8) uputstvo za didaktičko-metodičko ostvarivanje programa;~~
- ~~9) uputstvo za formativno i sumativno ocenjivanje učenika;~~
- ~~10) način prilagođavanja programa muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja, obrazovanje i vaspitanje učenika sa izuzetnim sposobnostima, za obrazovanje i vaspitanje na jeziku nacionalne manjine i obrazovanje odraslih;~~
- ~~11) smernice za prilagođavanje programa nastave i učenja, kao i za pružanje individualne, odnosno grupne dodatne podrške za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom koji obrazovanje stižu, kada je to u najboljem interesu, u školi za obrazovanje i vaspitanje učenika sa smetnjama u razvoju, a na osnovu mišljenja Interresorne komisije i uz saglasnost roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika.~~

PROGRAMI NASTAVE I UČENJA U OSNOVNOM I SREDNJEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU, SADRŽE:

- 1) CILJEVE OSNOVNOG, OPŠTEG SREDNJEG, STRUČNOG I UMETNIČKOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA I CILJEVE UČENJA PREDMETA, IZBORNIH PROGRAMA I AKTIVNOSTI PO RAZREDIMA;
- 2) OBRAZOVNE STANDARDE ZA OSNOVNO OBRAZOVANJE I VASPITANJE I OPŠTE SREDNJE OBRAZOVANJE I VASPITANJE;
- 3) KLJUČNE POJMOVE SADRŽAJA SVAKOG PREDMETA;
- 4) UPUTSTVO ZA DIDAKTIČKO-METODIČKO OSTVARIVANJE PROGRAMA;
- 5) UPUTSTVO ZA FORMATIVNO I SUMATIVNO OCENJIVANJE UČENIKA;
- 6) NAČIN PRILAGOĐAVANJA PROGRAMA MUZIČKOG I BALETSKOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, OBRAZOVANJE I VASPITANJE UČENIKA SA IZUZETNIM, ODNOSNO POSEBNIM SPOSOBNOSTIMA, ZA OBRAZOVANJE I VASPITANJE NA JEZIKU NACIONALNE MANJINE I OBRAZOVANJE ODRASLIH.

SMERNICE ZA PRILAGOĐAVANJE PROGRAMA NASTAVE I UČENJA I SMERNICE ZA PRUŽANJE INDIVIDUALIZOVANE DODATNE PODRŠKE ZA UČENIKE SA SMETNjAMA U RAZVOJU I INVALIDITETOM, DONOSI ZAVOD ZA UNAPREĐIVANJE OBRAZOVANJA I VASPITANJA.

Učenik obavezno bira sa liste izbornih programa versku nastavu ili građansko vaspitanje i drugi strani jezik.

Učenik koji se opredelio za versku nastavu ili građansko vaspitanje, izborni program može jedanput da menja u toku ciklusa osnovnog, odnosno do kraja sticanja srednjeg obrazovanja i vaspitanja.

Škola je dužna da obezbedi ostvarivanje obaveznih fizičkih aktivnosti za sve učenike, kao i da ponudi listu aktivnosti za koje se učenici opredeljuju u skladu sa svojim interesovanjima.

Programi srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja i dualnog obrazovanja kao dela srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja, bliže se uređuju posebnim zakonom.

Kvalifikacija i standard kvalifikacije

Član 64.

Kvalifikacija, u smislu ovog zakona, jeste formalno priznanje stečenih kompetencija. Pojedinaac stiče kvalifikaciju kada nadležno telo propisano nastavnim programom nastave i učenja, odnosno programom obuke utvrdi da je dostigao ishode učenja prema zadatom standardu kvalifikacije, što se potvrđuje javnom ispravom - diplomom ili sertifikatom, izdatom u skladu s posebnim zakonom.

Kvalifikacija se može steći formalnim ili neformalnim obrazovanjem, odnosno postupkom priznavanja prethodnog učenja.

~~Standard kvalifikacije je osnov za sticanje kvalifikacije na određenom nivou zahtevnosti. Sadrži ciljeve i ishode učenja i način provjere dostignutosti ishoda učenja. U stručnom obrazovanju i obučavanju sadrži i opis stručnih kompetencija potrebnih za obavljanje grupe sličnih poslova i zadataka u okviru jednog ili više srodnih zanimanja.~~

Standardi kvalifikacija utvrđuju se u skladu sa zakonom koji uređuje nacionalni okvir kvalifikacija.

Nadležnost i postupak za donošenje programa obrazovanja i vaspitanja

Član 67.

Osnove programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja, Nacionalni okvir obrazovanja i vaspitanja, planove i programe nastave i učenja osnovnog i srednjeg opšteg obrazovanja i vaspitanja, plan i program nastave i učenja opšteobrazovnih predmeta srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja, umetničkog obrazovanja i vaspitanja, obrazovanja odraslih i osnove vaspitnog programa, po pribavljenom mišljenju Nacionalnog prosvetnog saveta, donosi ministar.

PLAN I PROGRAM NASTAVE I UČENJA VERSKE NASTAVE, NA USAGLAŠENI PREDLOG TRADICIONALNIH CRKAVA I VERSKIH ZAJEDNICA, PO PRIBAVLJENOM MIŠLJENJU ORGANA NADLEŽNOG ZA POSLOVE ODNOSA SA CRKVAMA I VERSKIM ZAJEDNICAMA, DONOSI MINISTAR.

Plan i program nastave i učenja osnovnog obrazovanja odraslih po pribavljenom mišljenju Nacionalnog prosvetnog saveta i Saveta za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih, donosi ministar.

Plan i program nastave i učenja stručnih predmeta srednjeg stručnog obrazovanja, umetničkog obrazovanja i obrazovanja odraslih, po pribavljenom mišljenju Saveta za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih, donosi ministar.

Program osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja za pripadnike nacionalnih manjina na predlog nacionalnog saveta nacionalne manjine i mišljenja Nacionalnog prosvetnog saveta, donosi ministar.

Programe specijalističkog i majstorskog obrazovanja, po pribavljenim mišljenjima nadležnih ministarstava i Saveta za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih, donosi ministar.

Programe drugih oblika stručnog obrazovanja, po pribavljenom mišljenju Saveta za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih, donosi ministar.

KOMISIJA ZA VERSKU NASTAVU

Član 67A

ORGANIZOVANJE I OSTVARIVANJE VERSKE NASTAVE PRATI KOMISIJA ZA VERSKU NASTAVU U ŠKOLI (U DALJEM TEKSTU: KOMISIJA).

KOMISIJU OBRAZUJE VLADA NA VREME OD ŠEST GODINA.

U KOMISIJU SE IMENUJU PO JEDAN PREDSTAVNIK TRADICIONALNIH CRKAVA I VERSKIH ZAJEDNICA, TRI PREDSTAVNIKA ORGANA NADLEŽNOG ZA POSLOVE ODNOSA SA CRKVAMA I VERSKIM ZAJEDNICAMA I TRI PREDSTAVNIKA MINISTARSTVA.

ČLAN KOMISIJE MOŽE BITI RAZREŠEN PRE ISTEKA MANDATA, I TO: NA LIČNI ZAHTEV, NA PREDLOG PREDLAGAČA I AKO NE ISPUNJAVA SVOJU DUŽNOST KAO ČLAN KOMISIJE, ODNOSNO SVOJIM POSTUPCIMA POVREDI UGLED DUŽNOSTI KOJU OBAVLJA.

U SLUČAJU RAZREŠENJA ČLANA KOMISIJE PRE ISTEKA MANDATA, VLADA POSTAVLJA NOVOG ČLANA PO PRIBAVLJENOM PREDLOGU PREDSTAVNIKA ČIJI JE ČLAN RAZREŠEN.

PRESEDNIKA I ZAMENIKA PREDSEDNIKA KOMISIJE BIRAJU ČLANOVI KOMISIJE NA PRVOJ SEDNICI, VEĆINOM GLASOVA OD UKUPNOG BROJA ČLANOVA KOMISIJE.

KOMISIJA OBAVLJA POSLOVE KOJI SE, NAROČITO, ODOSE NA:

1) USAGLAŠAVANJE PREDLOGA PROGRAMA VERSKE NASTAVE;
2) UDŽBENIKE I DRUGA NASTAVNA SREDSTVA, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PITANJA VEZANA ZA UDŽBENIKE I DRUGA NASTAVNA SREDSTVA;

3) DAVANJE MIŠLJENJA O LISTAMA NASTAVNIKA VERSKE NASTAVE;

4) DRUGA PITANJA VEZANA ZA PRAĆENJE ORGANIZOVANJA I OSTVARIVANJA PROGRAMA VERSKE NASTAVE.

PRESEDNIK, ZAMENIK PREDSEDNIKA I ČLANOVI KOMISIJE NEMAJU PRAVO NA NAKNADU ZA SVOJ RAD.

NAČIN RADA I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA RAD KOMISIJE, UREĐUJU SE POSLOVNIKOM O RADU KOMISIJE.

Praćenje i ocenjivanje učenika

Član 72.

Ocenjivanjem u školi procenjuje se ostvarenost propisanih ishoda i standarda OBRAZOVNIH postignuća, a za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom prilagođenih ciljeva, sadržaja i ishoda u savladavanju individualnog obrazovnog plana.

Praćenje razvoja, napredovanja i ostvarenosti postignuća učenika u toku školske godine obavlja se formativnim i sumativnim ocenjivanjem.

Ocenjivanje je javno i ocena mora odmah da bude obrazložena učeniku.

Uspeh redovnog učenika prati se i ocenjuje tokom nastave.

Učenik se ocenjuje iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti i iz vladanja.

~~Učenik se ocenjuje najmanje četiri puta u polugodištu, a ako je nedeljni fond časova obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti jedan čas najmanje dva puta u polugodištu.~~

UČENIK SE OCENJUJE NAJMANJE ČETIRI PUTA U POLUGODIŠTU U OSNOVNOM I TRI PUTA U SREDNjEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU, A AKO JE NEDELJNI FOND ČASOVA OBAVEZNOG PREDMETA, IZBORNOG PROGRAMA I AKTIVNOSTI JEDAN ČAS – NAJMANJE DVA PUTA U POLUGODIŠTU.

Na osnovu praćenja i vrednovanja tokom nastavne godine zaključnu ocenu iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti utvrđuje odeljenjsko veće koje čine nastavnici koji predaju učeniku na predlog nastavnika, a ocenu iz vladanja na predlog odeljenjskog starešine.

U toku školske godine ocenjivanje je opisno i brojčano.

Zaključna ocena iz predmeta jeste brojčana i izvodi se na kraju prvog i drugog polugodišta, prema utvrđenim standardima OBRAZOVNIH postignuća i propisanim kriterijumima za ocenjivanje. Učenik sa smetnjama u razvoju i invaliditetom ocenjuje se u skladu sa prilagođenim ciljevima i ishodima.

Brojčane ocene učenika u pojedinim nastavnim predmetima su: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1). Ocena nedovoljan (1) nije prelazna ocena.

Učenik koji je na kraju školske godine ocenjen i ima prelazne ocene iz svih obaveznih predmeta i iz izbornog programa drugi strani jezik i koji je ocenjen iz svih ostalih izbornih programa i aktivnosti prelazi u naredni razred.

U školi koja ostvaruje međunarodni, odnosno strani program učenik se ocenjuje u skladu sa programom koji se ostvaruje.

Individualni obrazovni plan

Član 76.

Detetu i učeniku i odraslom kome je usled socijalne uskraćenosti, smetnji u razvoju, invaliditeta, teškoća u učenju, rizika od ranog napuštanja školovanja i drugih razloga potrebna dodatna podrška u obrazovanju i vaspitanju, ustanova obezbeđuje otklanjanje fizičkih i komunikacijskih prepreka, prilagođavanje načina ostvarivanja školskog programa i izradu, donošenje i ostvarivanje individualnog obrazovnog plana.

Učeniku koji postiže rezultate koji prevazilaze očekivani nivo obrazovnih postignuća, ustanova obezbeđuje prilagođavanje načina ostvarivanja školskog programa i izradu, donošenje i ostvarivanje individualnog obrazovnog plana.

Individualni obrazovni plan (u daljem tekstu: IOP) je poseban akt, koji ima za cilj optimalni razvoj deteta i učenika i ostvarivanje ishoda obrazovanja i vaspitanja, u skladu sa propisanim ciljevima i principima, odnosno zadovoljavanja obrazovno-vaspitnih potreba deteta i učenika.

IOP izrađuje tim za dodatnu podršku detetu, odnosno učeniku na osnovu prethodno ostvarenih, evidentiranih i vrednovanih mera individualizacije i izrađenog pedagoškog profila deteta, učenika i odraslog, a ostvaruje se nakon saglasnosti roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

Ukoliko roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, neopravdano odbije učešće u izradi ili davanje saglasnosti na IOP, ustanova je dužna da o tome obavesti nadležnu ustanovu socijalne zaštite u cilju zaštite najboljeg interesa deteta, odnosno učenika.

Vrste IOP-a jesu:

1) IOP1 – prilagođavanje načina rada i uslova u kojima se izvodi obrazovno-vaspiti rad; učenje jezika na kome se odvija obrazovno-vaspiti rad;

2) IOP2 – prilagođavanje ciljeva sadržaja i načina ostvarivanja programa nastave i učenja i ishoda obrazovno-vaspiti rada;

3) IOP3 – proširivanje i produbljivanje sadržaja obrazovno-vaspiti rada za učenika sa izuzetnim sposobnostima.

IOP donosi pedagoški kolegijum ustanove na predlog tima za inkluzivno obrazovanje, odnosno tima za pružanje dodatne podrške detetu i učeniku.

Tim za pružanje dodatne podrške detetu u predškolskoj ustanovi čine vaspitač, stručni saradnik, saradnik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, a u

skladu sa potrebama deteta i pedagoški asistent, odnosno lični pratilac deteta, na predlog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

Tim za pružanje dodatne podrške učeniku u školi čini nastavnik razredne nastave, odnosno nastavnik predmetne nastave, odeljenjski starešina, stručni saradnik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, a u skladu sa potrebama učenika i pedagoški asistent, odnosno lični pratilac učenika, na predlog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

Donošenju IOP-a 2 prethodi donošenje, primena i vrednovanje IOP-a 1, a obavezno je pribavljanje mišljenja interresorne komisije za procenu potreba za dodatnom obrazovnom, zdravstvenom i socijalnom podrškom detetu i učeniku.

Mišljenje interresorne komisije za procenu potreba za dodatnom obrazovnom, zdravstvenom i socijalnom podrškom detetu i učeniku, može da predvidi i izmenu plana nastave i učenja.

U prvoj godini rada po IOP-u, IOP se vrednuje tromesečno, a u svakoj narednoj godini dva puta u toku radne, odnosno školske godine.

Sprovođenje IOP-a prati Ministarstvo, u skladu sa ovim zakonom.

PODATAK DA JE OBRAZOVANJE STEČENO SAGLASNO STAVU 6. TAČ. 2) I 3) OVOG ČLANA UNOSI SE U ODGOVARAJUĆI DEO OBRASCA JAVNE ISPRAVE.

Bliže uputstvo za ostvarivanje IOP-a, njegovu primenu i vrednovanje donosi ministar.

Završni ispiti u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju Član 78.

Završni ispiti u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju su ispiti na državnom nivou kojima se završava određeni nivo obrazovanja i vaspitanja, i to:

- 1) u osnovnom obrazovanju i vaspitanju - završni ispit u osnovnom obrazovanju i vaspitanju;
- 2) u opštem srednjem obrazovanju i vaspitanju - opšta matura;
- 3) u srednjem umetničkom obrazovanju i vaspitanju - umetnička matura;
- 4) u srednjem stručnom obrazovanju i vaspitanju - stručna matura, završni ispit srednjeg stručnog obrazovanja, specijalistički i majstorski ispit i ispiti drugih oblika stručnog obrazovanja.

Učenik sa smetnjama u razvoju i invaliditetom polaže završni ispit u skladu sa njegovim čulnim i motoričkim mogućnostima, odnosno uslovima koje zahteva određena vrsta invaliditeta.

Učenik se može upisati na sledeći nivo obrazovanja i vaspitanja na osnovu rezultata postignutog na ispitu iz stava 1. ovog člana, osim specijalističkog i majstorskog ispita.

Kandidat koji je nakon završenog programa obuke stekao javnu ispravu o ostvarenom standardu kvalifikacije u celini i javnu ispravu o ostvarenom standardu ključnih kompetencija za opšteobrazovni deo srednjeg stručnog obrazovanja odraslih ima pravo izlaska na završni ispit, odnosno pravo na polaganje stručne mature.

~~Bliže uslove kojima su uređeni završni ispiti iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.~~

PROGRAM, NAČIN ORGANIZACIJE I SPROVOĐENJA ISPITA I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA ISPITE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, PROPISUJE MINISTAR.

PRIGOVOR NA ISPITE KOJIMA SE ZAVRŠAVA NIVO OBRAZOVANJA

ČLAN 82A

UČENIK OSNOVNOG I SREDNJEG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, NJEGOV RODITELJ, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK IMA PRAVO DA PODNESE PRIGOVOR NA PRIVREMENE REZULTATE ZAVRŠNOG ISPITA NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, ZAVRŠNOG ISPITA U SREDNJEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU, OPŠTE, UMETNIČKE I STRUČNE MATURE.

PRIGOVOR IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PODNOSI SE ŠKOLI U KOJOJ JE UČENIK POLAGAO ISPIT, U ROKU OD 24 SATA OD OBJAVLJIVANJA PRIVREMENIH REZULTATA ISPITA.

O PRIGOVORU NA PRIVREMENI REZULTAT NA ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, OPŠTU MATURU, KAO I OPŠTEOBRAZOVNE PREDMETE NA STRUČNOJ I UMETNIČKOJ Maturi, PRVOSTEPENA KOMISIJA ODLUČUJE U ROKU OD 24 ČASA OD ISTEKA ROKA ZA PODNOŠENJE PRIGOVORA.

AKO NIJE ZADOVOLJAN ODLUKOM KOMISIJE IZ STAVA 3. OVOG ČLANA, UČENIK, NJEGOV RODITELJ, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK IMA PRAVO DA PODNESE PRIGOVOR DRUGOSTEPENOJ KOMISIJI, U ROKU OD 24 ČASA OD PRIJEMA ODLUKE KOMISIJE.

DRUGOSTEPENA KOMISIJA ODLUČUJE O PRIGOVORU IZ STAVA 4. OVOG ČLANA U ROKU OD 24 ČASA OD ISTEKA ROKA ZA PODNOŠENJE PRIGOVORA.

O PRIGOVORU NA PRIVREMENE REZULTATE STRUČNOG ISPITA NA STRUČNOJ Maturi, UMETNIČKOG NASTAVNOG PREDMETA NA UMETNIČKOJ Maturi I ZAVRŠNOG ISPITA U SREDNJEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU, ODLUČUJE KOMISIJA U ROKU OD 48 SATI OD ISTEKA ROKA ZA PODNOŠENJE PRIGOVORA.

AKO KOMISIJA IZ ST. 3, 5 I 6. OVOG ČLANA UTVRDI DA JE PRIGOVOR OSNOVAN, MOŽE IZMENITI BROJ BODOVA NA TESTU.

ODLUKA KOMISIJE IZ ST. 5. I 6. OVOG ČLANA JE KONAČNA.

SASTAV, NAČIN OBRAZOVANJA I RADA KOMISIJA IZ ST. 3, 5 I 6. OVOG ČLANA UREĐUJU SE U UPUTSTVU ZA ORGANIZACIJU I SPROVOĐENJE ISPITA KOJE DONOSI MINISTAR, U SKLADU SA ČLANOM 78. STAV 5. OVOG ZAKONA.

Verifikacija ustanova

Član 94.

Ustanova može da počne sa radom kada se utvrdi da ispunjava uslove za osnivanje i početak rada i obavljanje delatnosti i dobije rešenje o verifikaciji.

Zahtev za verifikaciju podnosi se i kada se u ustanovi vrši statusna promena, menja sedište, odnosno objekat, organizuje rad u izdvojenom odeljenju, uvodi novi obrazovni profil, ili ~~ostvaruje novi program obrazovanja i vaspitanja~~ ODNOSNO SMER ILI TIP GIMNAZIJE, ODNOSNO KADA OSNOVNA ŠKOLA OSTVARUJE PRIPREMNI PREDŠKOLSKI PROGRAM ILI PROGRAM OSNOVNOG OBRAZOVANJA ODRASLIH.

Zahtev za verifikaciju sadrži: naziv, sedište i vrstu ustanove, program obrazovanja i vaspitanja, jezik na kome će se ostvarivati obrazovno-vaspiti rad, razloge i opravdanost osnivanja i uslove koje obezbeđuje osnivač za početak rada i obavljanje delatnosti. Uz zahtev se dostavljaju akt o osnivanju ustanove i dokazi o ispunjenosti uslova iz čl. 91. i 92. ovog zakona.

Zahtev za verifikaciju osnovne škole podnosi se najkasnije do 28. februara tekuće školske godine za narednu školsku godinu, a za srednju školu najkasnije do 31. decembra za narednu školsku godinu.

O zahtevu za verifikaciju ustanove odlučuje Ministarstvo najkasnije u roku od šest meseci od podnošenja urednog zahteva.

Rešenje o zahtevu za verifikaciju ustanove je konačno u upravnom postupku.

Zabrana rada ustanove Član 106.

Kada organ nadležan za obavljanje poslova inspekcijskog, odnosno stručno-pedagoškog nadzora utvrdi da ustanova ne ispunjava propisane uslove za rad ili ne obavlja delatnost na propisani način, kao i u slučaju obustave rada ili štrajka organizovanog suprotno zakonu, Ministarstvo preduzima jednu od sledećih mera:

- 1) određuje rok za ispunjenje uslova, odnosno otklanjanje nepravilnosti u obavljanju delatnosti i o tome obaveštava osnivača;
- 2) razrešava organ upravljanja i imenuje privremeni organ upravljanja;
- 3) razrešava direktora i postavlja vršioca dužnosti direktora;
- 4) razrešava organ upravljanja i direktora i imenuje privremeni organ upravljanja i postavlja vršioca dužnosti direktora.

Privremeni organ upravljanja iz stava 1. tač. 2) i 4) ovog člana ima pet članova i obavlja poslove iz nadležnosti organa upravljanja.

Ako u toku trajanja mere iz stava 1. tačka 2) ovog člana istekne mandat direktoru ustanove ili vršiocu dužnosti direktora ustanove, ministar postavlja vršioca dužnosti direktora do prestanka privremene mere i izbora direktora.

Ako u toku trajanja privremene mere iz stava 1. tačka 3) ovog člana istekne mandat organu upravljanja ustanove, ministar imenuje privremeni organ upravljanja, do prestanka privremene mere i imenovanja organa upravljanja.

Vršilac dužnosti direktora ustanove i privremeni organ upravljanja obavljaju dužnosti dok Ministarstvo ne utvrdi da su ispunjeni uslovi, otklonjene nepravilnosti iz stava 1. ovog člana i da su se stekli uslovi za prestanak privremenih mera, a najduže šest meseci.

Za vreme trajanja privremenih mera ne može se raspisivati konkurs za izbor direktora ustanove.

Za vreme trajanja privremenih mera ovlašćeni predlagači iz ustanove ne mogu vršiti predlaganje svojih predstavnika za novi organ upravljanja.

Ako vršilac dužnosti direktora ustanove i privremeni organ upravljanja ne otklone utvrđene nepravilnosti, Ministarstvo rešenjem zabranjuje rad ustanove.

Kada ustanova čiji je osnivač drugo pravno ili fizičko lice ne postupi u datom roku po nalogu organa iz stava 1. ovog člana, odnosno kada organ upravljanja ne obavlja poslove iz svoje nadležnosti, a osnivač ne preduzme mere u skladu sa zakonom ni posle propisanog roka za otklanjanje nepravilnosti, Ministarstvo rešenjem zabranjuje rad ustanove.

~~Osnivač odmah po dobijanju rešenja kojim se zabranjuje rad ustanove određuje ustanovu u kojoj deca odnosno učenici imaju pravo da nastave zapečeto obrazovanje i vaspitanje.~~

~~Ukoliko osnivač ne postupi u skladu sa odredbama stava 10. ovog člana ustanovu određuje Ministarstvo.~~

PO DONOŠENJU REŠENJA KOJIM SE ZABRANJUJE RAD USTANOVE, MINISTARSTVO ODREĐUJE USTANOVU U KOJOJ DECA, ODNOSNO UČENICI IMAJU PRAVO DA NASTAVE ZAPOČETO OBRAZOVANJE.

TROŠKOVE NASTAVKA PROGRAMA VASPITANJA I OBRAZOVANJA U ZAPOČETOJ GODINI U PREDŠKOLSKOJ USTANOVI, ZAPOČETOG CIKLUSA OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA ILI ZAPOČETOG PROGRAMA SREDNJEG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, ZA DECU I UČENIKE IZ STAVA 10. OVOG ČLANA SNOSI USTANOVA KOJOJ JE ZABRANJEN RAD.

Zabrana nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja Član 111.

U ustanovi je zabranjeno fizičko, psihičko, socijalno, seksualno, digitalno i svako drugo nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje zaposlenog, deteta, učenika, odraslog, roditelja odnosno drugog zakonskog zastupnika ili trećeg lica u ustanovi.

Povrede zabrane, iz stava 1. ovog člana, koje zaposleni učini prema drugom zaposlenom u ustanovi, uređuju se zakonom.

Pod nasiljem i zlostavljanjem podrazumeva se svaki oblik jedanput učinjenog, odnosno ponavljano verbalnog ili neverbalnog ponašanja koje ima za posledicu stvarno ili potencijalno ugrožavanje zdravlja, razvoja i dostojanstva ličnosti deteta, učenika i odraslog.

Zanemarivanje i nemarno postupanje predstavlja propuštanje ustanove ili zaposlenog da obezbedi uslove za pravilan razvoj deteta, učenika i odraslog.

Ustanova je dužna da odmah podnese prijavu nadležnom organu ako se kod deteta, učenika ili odraslog primete znaci nasilja, zlostavljanja ili zanemarivanja.

Pod fizičkim nasiljem, u smislu ovog zakona, smatra se: fizičko kažnjavanje deteta, učenika ili odraslog od strane zaposlenog, roditelja odnosno drugog zakonskog zastupnika ili trećeg lica u ustanovi; svako ponašanje koje može da dovede do stvarnog ili potencijalnog telesnog povređivanja deteta, učenika, odraslog ili zaposlenog; nasilno ponašanje zaposlenog prema detetu, učeniku ili odraslom, kao i učenika i odraslog prema drugom učeniku, odraslom ili zaposlenom.

Pod psihičkim nasiljem, u smislu ovog zakona, smatra se ponašanje koje dovodi do trenutnog ili trajnog ugrožavanja psihičkog i emocionalnog zdravlja i dostojanstva.

Pod socijalnim nasiljem, u smislu ovog zakona, smatra se isključivanje deteta, učenika i odraslog iz grupe vršnjaka i različitih oblika aktivnosti ustanove.

Pod seksualnim nasiljem i zlostavljanjem, u smislu ovog zakona, smatra se ponašanje kojim se dete i učenik seksualno uznemirava, navodi ili primorava na učešće u seksualnim aktivnostima koje ne želi, ne shvata ili za koje nije razvojno dorastao ili se koristi za prostituciju, pornografiju i druge oblike seksualne eksploatacije.

Pod digitalnim nasiljem i zlostavljanjem, u smislu ovog zakona, smatra se zloupotreba informaciono komunikacionih tehnologija koja može da ima za posledicu povredu druge ličnosti i ugrožavanje dostojanstva i ostvaruje se slanjem poruka elektronskom poštom, sms-om, mms-om, putem veb-sajta (web site), četovanjem, uključivanjem u forume, socijalne mreže i drugim oblicima digitalne komunikacije.

Ustanova je dužna da nadležnom organu prijavi svaki oblik nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja u ustanovi počinjen od strane roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika ili trećeg lica u ustanovi.

Protokol postupanja u ustanovi u odgovoru na nasilje i zlostavljanje, sadržaj i načine sprovođenja preventivnih i interventnih aktivnosti, uslove i načine za procenu rizika, načine zaštite od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, propisuje ministar.

~~Bliže uslove o načinima prepoznavanja neverbalnih oblika zlostavljanja dece i učenika od strane zaposlenog za vreme nege, odmora, rekreacije i drugih oblika vaspitno-obrazovnog rada, propisuje ministar.~~

Mandat organa upravljanja

Član 117.

Mandat organa upravljanja traje četiri godine.

Postupak za imenovanje članova organa upravljanja pokreće se najkasnije tri meseca pre isteka mandata prethodno imenovanim članovima organa upravljanja, a predlog ovlašćenih predlagača dostavlja se skupštini jedinice lokalne samouprave najkasnije mesec dana pre isteka mandata prethodno imenovanim članovima.

~~Skupština jedinice lokalne samouprave razrešiće, pre isteka mandata, pojedine članove, uključujući i predsednika ili organ upravljanja ustanove, na lični zahtev člana, kao i u slučaju da:~~

- ~~1) organ upravljanja donosi nezakonite odluke ili ne donosi odluke koje je na osnovu zakona i statuta dužan da donosi;~~
- ~~2) član organa upravljanja neopravdanim odsustvovanjima ili nesavesnim radom onemogućava rad organa upravljanja;~~
- ~~3) u postupku preispitivanja akta o imenovanju utvrdi nepravilnosti;~~
- ~~4) se pokrene inicijativa za razrešenje člana organa upravljanja na predlog ovlašćenog predlagača, odnosno zbog prestanka osnova po kojem je imenovan u organ upravljanja;~~
- ~~5) nastupi uslov iz člana 116. stav 9. ovog zakona.~~

SKUPŠTINA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE RAZREŠIĆE, PRE ISTEKA MANDATA, POJEDINE ČLANOVE, UKLJUČUJUĆI I PREDSEDNKA ILI ORGAN UPRAVLJANJA USTANOVE, NA LIČNI ZAHTEV ČLANA, KAO I U SLUČAJU DA:

- 1) ORGAN UPRAVLJANJA DONOSI NEZAKONITE ODLUKE ILI NE DONOSI ODLUKE KOJE JE NA OSNOVU ZAKONA I STATUTA DUŽAN DA DONOSI;
- 2) ČLAN ORGANA UPRAVLJANJA NEOPRAVDANIM ODSUSTVOVANJIMA ILI NESAVESNIM RADOM ONEMOGUĆAVA RAD ORGANA UPRAVLJANJA;
- 3) U POSTUPKU PREISPITIVANJA AKTA O IMENOVANJU UTVRDI NEPRAVILNOSTI;
- 4) SKUPŠTINA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE POKRENE INICIJATIVU ZA RAZREŠENJE ČLANA ORGANA UPRAVLJANJA IMENOVANOG NA NJEN PREDLOG;
- 5) SAVET RODITELJA POKRENE INICIJATIVU ZA RAZREŠENJE ČLANA ORGANA UPRAVLJANJA IMENOVANOG NA NJEGOV PREDLOG;
- 6) VASPITNO-OBRAZOVNO, ODNOSNO NASTAVNIČKO I PEDAGOŠKO VEĆE POKRENE INICIJATIVU ZA RAZREŠENJE ČLANA ORGANA UPRAVLJANJA IMENOVANOG NA NJEGOV PREDLOG;
- 7) NASTUPI USLOV IZ ČLANA 116. STAV 9. OVOG ZAKONA.

Ispunjenost uslova iz stava 3. tač. 1)-3) i 7) ovog člana, utvrđuje prosvetni inspektor o čemu obaveštava nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Izborni period novoimenovanog pojedinog člana organa upravljanja traje do isteka mandata organa upravljanja.

Kada Ministarstvo utvrdi nepravilnosti u postupku imenovanja, odnosno razrešenja organa upravljanja, skupština jedinice lokalne samouprave dužna je da odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja akta kojim se nalaže mera, otkloni utvrđene nepravilnosti.

Ako skupština jedinice lokalne samouprave ne pokrene postupak za preispitivanje akta o imenovanju, odnosno razrešenju organa upravljanja i ne usaglasi ga sa ovim zakonom, u roku iz stava 6. ovog člana, ministar razrešava postojeći i imenuje privremeni organ upravljanja ustanove najkasnije u roku od 15 dana.

Nadležnost organa upravljanja

Član 119.

Organ upravljanja ustanove:

- 1) donosi statut, pravila ponašanja u ustanovi i druge opšte akte i daje saglasnost na akt o organizaciji i sistematizaciji poslova;
- 2) donosi predškolski, školski, odnosno vaspitni program (u daljem tekstu: program obrazovanja i vaspitanja), razvojni plan, godišnji plan rada, usvaja izveštaje o njihovom ostvarivanju, vrednovanju i samovrednovanju;
- 3) utvrđuje predlog finansijskog plana za pripremu budžeta Republike Srbije;

- 4) donosi finansijski plan ustanove, u skladu sa zakonom;
- 5) usvaja izveštaj o poslovanju, godišnji obračun i izveštaj o izvođenju ekskurzija, odnosno nastave u prirodi;
- 6) raspisuje konkurs za izbor direktora ustanove;
- 7) daje mišljenje i predlaže ministru izbor direktora ustanove;
- 8) zaključuje sa direktorom ustanove ugovor iz člana 124. stav 1. ovog zakona;
- ~~9) odlučuje o pravima i obavezama direktora ustanove;~~
- 9) ODLUČUJE O PRAVIMA, OBAVEZAMA I ODGOVORNOSTIMA DIREKTORA USTANOVE;
- 9A) OBRAZUJE KOMISIJU ZA VOĐENJE DISCIPLINSKOG POSTUPKA PROTIV DIREKTORA I DONOSI ODLUKU O ODGOVORNOSTI DIREKTORA ZA TEŽU POVREDU RADNE OBAVEZE ILI POVREDU ZABRANE IZ ČLANA 110-113. OVOG ZAKONA;
- 10) donosi odluku o proširenju delatnosti ustanove;
- 11) razmatra poštovanje opštih principa, ostvarivanje ciljeva obrazovanja i vaspitanja i standarda OBRAZOVNIH postignuća i preduzima mere za poboljšanje uslova rada i ostvarivanje obrazovno-vaspitanog rada;
- 12) donosi plan stručnog usavršavanja zaposlenih i usvaja izveštaj o njegovom ostvarivanju;
- 13) odlučuje po žalbi na rešenje direktora;
- 14) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Organ upravljanja donosi odluke većinom glasova ukupnog broja članova.

Sednicama organa upravljanja prisustvuje i učestvuje u njihovom radu predstavnik sindikata u ustanovi, bez prava odlučivanja.

Sednicama školskog odbora prisustvuju i učestvuju u njihovom radu dva predstavnika učeničkog parlamenta, bez prava odlučivanja.

Za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti organ upravljanja odgovara organu koji

Savet roditelja

Član 120.

Ustanova ima savet roditelja, osim škole za obrazovanje odraslih.

U savet roditelja škole bira se po jedan predstavnik roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika svakog odeljenja, odnosno vaspitne grupe, ako škola ostvaruje pripremni predškolski program.

U ustanovi u kojoj stiču obrazovanje pripadnici nacionalne manjine u savetu roditelja srazmerno su zastupljeni roditelji, odnosno drugi zakonski zastupnici dece, odnosno učenika pripadnika nacionalne manjine.

U ustanovi u kojoj stiču obrazovanje deca i učenici sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, član saveta roditelja je i predstavnik roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika dece, odnosno učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

Predstavnici saveta roditelja biraju se svake školske godine.

Savet roditelja:

- 1) predlaže predstavnike roditelja, odnosno drugih zakonskih zastupnika dece, odnosno učenika u organ upravljanja;
- 2) predlaže svog predstavnika u sve obavezne timove ustanove;
- ~~3) učestvuje u predlaganju izbornih sadržaja i u postupku izbora udžbenika;~~
- 3) UČESTVUJE U PREDLAGANJU SADRŽAJA VANNASTAVNIH AKTIVNOSTI I PROGRAMA NA NIVOU USTANOVE;
- 3A) UČESTVUJE U POSTUPKU IZBORA UDŽBENIKA, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU UDŽBENICI;

4) razmatra predlog školskog programa, razvojnog plana, godišnjeg plana rada;

5) razmatra izveštaje o ostvarivanju programa obrazovanja i vaspitanja, razvojnog plana i godišnjeg plana škole, spoljašnjem vrednovanju, samovrednovanju, završnom ispitu, rezultatima nacionalnog i međunarodnog testiranja i sprovođenje mera za obezbeđivanje i unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada;

6) razmatra namenu korišćenja sredstava od donacija i od proširene delatnosti ustanove;

7) predlaže organu upravljanja namenu korišćenja sredstava ostvarenih radom učeničke zadruge i prikupljenih od roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika;

8) razmatra i prati uslove za rad ustanove, uslove za odrastanje i učenje, bezbednost i zaštitu dece i učenika;

9) učestvuje u postupku propisivanja mera iz člana 108. ovog zakona;

10) daje saglasnost na program i organizovanje ekskurzije, odnosno programe nastave u prirodi i razmatra izveštaj o njihovom ostvarivanju;

11) predlaže predstavnika i njegovog zamenika za lokalni savet roditelja;

12) razmatra i druga pitanja utvrđena statutom.

Savet roditelja svoje predloge, pitanja i stavove upućuje organu upravljanja, direktoru, stručnim organima ustanove i učeničkom parlamentu.

Način izbora saveta roditelja ustanove uređuje se statutom ustanove, a rad poslovníkom saveta.

Izbor direktora ustanove

Član 123.

Direktora ustanove imenuje ministar, na period od četiri godine.

Direktora ustanove čije sedište se nalazi na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine imenuje ministar, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog organa autonomne pokrajine.

Ukoliko nadležni organ autonomne pokrajine ne dostavi saglasnost u roku od 15 dana od dana prijema zahteva, smatra se da je saglasnost data.

Direktor ustanove bira se na osnovu konkursa.

Konkurs za izbor direktora raspisuje organ upravljanja ustanove.

Konkurs za izbor direktora raspisuje se najranije šest meseci, a najkasnije četiri meseca pre isteka mandata direktora.

Prijava na konkurs za izbor direktora, zajedno sa potrebnom dokumentacijom, dostavlja se ustanovi.

U ustanovi u kojoj se obrazovno-vaspitanje izvodi i na jeziku nacionalne manjine, organ upravljanja pribavlja mišljenje odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine.

Ukoliko nacionalni savet nacionalne manjine ne dostavi mišljenje, u roku od 15 dana od prijema zahteva, smatra se da je mišljenje dato.

Organ upravljanja obrazuje komisiju za izbor direktora (u daljem tekstu: Komisija) koja ima neparan broj članova i sprovodi postupak za izbor direktora, i to: obradu konkursne dokumentacije, utvrđuje ispunjenost zakonom propisanih uslova za izbor direktora, obavlja intervju sa kandidatima i pribavlja mišljenje vaspitno-obrazovnog, nastavničkog, odnosno nastavničkog i pedagoškog veća o prijavljenim kandidatima.

~~Obavezne članove komisije čine po jedan predstavnik iz reda nastavnika razredne nastave, nastavnika predmetne nastave i nenastavnog osoblja.~~

Mišljenje veća iz stava 10. ovog člana daje se na posebnoj sednici kojoj prisustvuju svi zaposleni i koji se izjašnjavaju o svim kandidatima tajnim izjašnjavanjem.

Bliži uslovi o broju članova, sastavu i načinu obrazovanja Komisije uređuju se opštim aktom ustanove.

Osim utvrđivanja ispunjenosti uslova za izbor direktora, Komisija ceni i dokaz o rezultatu stručno-pedagoškog nadzora u radu kandidata (izveštaj prosvetnog savetnika).

Ukoliko se na konkurs prijavilo lice koje je prethodno obavljalo dužnost direktora ustanove, dužno je da dostavi rezultate stručno-pedagoškog nadzora ustanove i ocenu spoljašnjeg vrednovanja.

Komisija sačinjava izveštaj o sprovedenom postupku za izbor direktora, koji sadrži dostavljenu dokumentaciju kandidata i potrebna mišljenja i dostavlja ih organu upravljanja u roku od osam dana od dana završetka postupka.

Organ upravljanja, na osnovu izveštaja, sačinjava obrazloženu listu svih kandidata koji ispunjavaju uslove i predlog za izbor direktora, koje zajedno sa izveštajem Komisije, dostavlja ministru u roku od osam dana od dana dostavljanja izveštaja Komisije.

Ministar u roku od 30 dana od dana prijema dokumentacije iz ~~stava 17.~~ STAVA 16. ovog člana, vrši izbor direktora ustanove i donosi rešenje o njegovom imenovanju, o čemu ustanova obaveštava lica koja su se prijavila na konkurs.

Ukoliko ministar utvrdi da postupak konkursa za izbor direktora nije sproveden u skladu sa zakonom, odnosno da bi izbor bilo kog kandidata sa liste iz ~~stava 17.~~ STAVA 16. ovog člana mogao da dovede u pitanje nesmetano obavljanje delatnosti ustanove, u roku od osam dana donosi rešenje o ponovnom raspisivanju konkursa za izbor direktora.

Rešenje ministra o imenovanju direktora konačno je u upravnom postupku.

Učesnik konkursa ima pravo na sudsku zaštitu u upravnom sporu.

U privatnoj ustanovi izbor direktora uređuje se opštim aktom ustanove.

Nadležnost i odgovornost direktora ustanove

Član 126.

Direktor je odgovoran za zakonitost rada i za uspešno obavljanje delatnosti ustanove.

Direktor za svoj rad odgovara ministru i organu upravljanja.

Direktor ustanove čije sedište se nalazi na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine za svoj rad odgovara ministru, nadležnom organu autonomne pokrajine i organu upravljanja.

Osim poslova utvrđenih zakonom i statutom ustanove, direktor:

1) planira i organizuje ostvarivanje programa obrazovanja i vaspitanja i svih aktivnosti ustanove;

2) je odgovoran za obezbeđivanje kvaliteta, samovrednovanje, stvaranje uslova za sprovođenje spoljašnjeg vrednovanja, ostvarivanje ~~standarda postignuća~~ STANDARDA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA i unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada;

3) je odgovoran za ostvarivanje razvojnog plana ustanove;

4) odlučuje o korišćenju sredstava utvrđenih finansijskim planom i odgovara za odobravanje i namensko korišćenje tih sredstava, u skladu sa zakonom;

5) saraduje sa organima jedinice lokalne samouprave, organizacijama i udruženjima;

6) pruža podršku u stvaranju ambijenta za ostvarivanje preduzetničkog obrazovanja i preduzetničkih aktivnosti učenika;

7) organizuje i vrši instruktivno-pedagoški uvid i prati kvalitet obrazovno-vaspitnog rada i pedagoške prakse i preduzima mere za unapređivanje i usavršavanje rada nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika;

8) planira i prati stručno usavršavanje zaposlenih i sprovodi postupak za sticanje zvanja nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika;

9) je odgovoran za regularnost sprovođenja svih ispita u ustanovi u skladu sa propisima;

10) preduzima mere u slučajevima povreda zabrana iz čl. 110–113. ovog zakona;

11) preduzima mere radi izvršavanja naloga prosvetnog inspektora i predloga prosvetnog savetnika, kao i drugih inspeksijskih organa;

12) je odgovoran za blagovremen i tačan unos i održavanje ažurnosti baze podataka o ustanovi u okviru jedinstvenog informacionog sistema prosvete;

13) obavezan je da blagovremeno informiše zaposlene, decu, učenike i roditelje, odnosno druge zakonske zastupnike, stručne organe i organe upravljanja o svim pitanjima od interesa za rad ustanove u celini;

14) saziva i rukovodi sednicama vaspitno-obrazovnog, nastavničkog, odnosno pedagoškog veća, bez prava odlučivanja;

15) obrazuje stručna tela i timove, usmerava i usklađuje rad stručnih organa u ustanovi;

16) saraduje sa roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima dece i učenika ustanove i savetom roditelja;

17) podnosi izveštaj organu upravljanja, najmanje dva puta godišnje, o svom radu i radu ustanove;

18) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima učenika i zaposlenih, u skladu sa ovim i drugim zakonom;

19) donosi opšti akt o organizaciji i sistematizaciji poslova, u skladu sa zakonom;

20) obezbeđuje uslove za ostvarivanje prava dece i prava, obaveze i odgovornosti učenika i zaposlenih, u skladu sa ovim i drugim zakonom;

21) saraduje sa učenicima i ueničkim parlamentom;

22) odlučuje po žalbi na rešenje konkursne komisije za izbor kandidata za prijem u radni odnos;

23) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.

U slučaju privremene odsutnosti ili sprečenosti direktora da obavlja dužnost, zamenjuje ga nastavnik, vaspitač ili stručni saradnik u ustanovi na osnovu ovlašćenja direktora, odnosno organa upravljanja, u skladu sa zakonom.

Član 127.

Izuzetno, direktor može da obavlja i poslove nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, u skladu sa rešenjem ministra.

Instruktivno-pedagoški uvid u rad direktora koji obavlja poslove iz stava 1. ovog člana vrši ~~savetnik – spoljni saradnik~~ PROSVETNI SAVETNIK.

Prestanak dužnosti direktora

Član 128.

Dužnost direktora ustanove prestaje: istekom mandata, na lični zahtev, navršavanjem 65 godina života i razrešenjem.

Odluku o prestanku dužnosti direktora donosi ministar.

Odluku o prestanku dužnosti direktora ustanove, čije sedište se nalazi na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine, donosi ministar, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog organa autonomne pokrajine.

Ukoliko nadležni organ autonomne pokrajine ne dostavi saglasnost u roku od 15 dana od dana prijema zahteva, smatra se da je saglasnost data.

U ustanovi u kojoj se obrazovno-vaspitni rad izvodi i na jeziku nacionalne manjine ministar pribavlja mišljenje odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine.

Ukoliko nacionalni savet nacionalne manjine ne dostavi mišljenje u roku od osam dana od dana prijema zahteva, smatra se da je mišljenje dato.

Ministar razrešava direktora ustanove, ako je utvrđeno da:

- 1) ne ispunjava uslove iz člana 139. ovog zakona;
 - 2) odbije da se podvrgne lekarskom pregledu na zahtev organa upravljanja ili ministra;
 - 3) ustanova nije blagovremeno donela program obrazovanja i vaspitanja, odnosno ne ostvaruje program obrazovanja i vaspitanja ili ne preduzima mere za ostvarivanje principa, ciljeva i ~~standarda postignuća~~ **STANDARDA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA**;
 - 4) ustanova ne sprovodi mere za bezbednost i zaštitu dece i učenika;
 - 5) direktor ne preduzima ili neblagovremeno preduzima odgovarajuće mere u slučajevima povreda zabrana iz čl. 110–113. ovog zakona i težih povreda radnih obaveza zaposlenih;
 - 6) u ustanovi nije obezbeđeno čuvanje propisane evidencije i dokumentacije;
 - 7) u ustanovi se vodi evidencija i izdaju javne isprave suprotno ovom i drugom zakonu;
 - 8) ne ispunjava uslove iz člana 122. ovog zakona;
 - 9) ne postupa po preporuci, nalogu, odnosno meri nadležnog organa za otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti;
 - 10) nije obezbedio uslove za inspekcijски, stručno-pedagoški nadzor i spoljašnje vrednovanje;
 - 11) je za vreme trajanja njegovog mandata škola dva puta uzastopno ocenjena najnižom ocenom za kvalitet rada;
 - 12) ometa rad organa upravljanja i zaposlenih, nepotpunim, neblagovremenim i netačnim obaveštavanjem, odnosno preduzimanjem drugih aktivnosti kojim utiče na zakonito postupanje organa upravljanja i zaposlenih;
 - 13) nije obezbedio blagovremen i tačan unos i održavanje baze podataka ustanove u okviru jedinstvenog informacionog sistema prosvete kao i kontrolu unetih podataka;
 - 14) je u radni odnos primio lice ili angažovao lice van radnog odnosa suprotno zakonu, posebnom kolektivnom ugovoru i opštem aktu;
 - 15) je namerno ili krajnjom nepažnjom učinio propust prilikom donošenja odluke u disciplinskom postupku, koja je pravnosnažnom sudskom presudom poništena kao nezakonita i ako je ustanova obavezana na naknadu štete;
 - 16) je odgovoran za prekršaj iz ovog ili drugog zakona, privredni prestup ili krivično delo u vršenju dužnosti, kao i drugim slučajevima, u skladu sa zakonom;
 - 17) i u drugim slučajevima kada se utvrdi nezakonito postupanje.
- Direktor je odgovoran za štetu koju namerno ili krajnjom nepažnjom nanese ustanovi, u skladu sa zakonom.

Ministar rešenjem razrešava direktora u roku od 15 dana od dana saznanja, a najkasnije u roku od jedne godine od nastupanja uslova iz stava 7. ovog člana.

Rešenje ministra kojim se direktor razrešava, konačno je u upravnom postupku.

Stručni organi, timovi i pedagoški kolegijum ustanove **Član 130.**

Stručni organi predškolske ustanove jesu vaspitno-obrazovno veće i stručni aktivni vaspitača i medicinskih sestara – vaspitača, aktiv za razvojno planiranje i drugi stručni aktivni i timovi, u skladu sa statutom.

Stručni organi osnovne škole jesu: nastavničko veće, odeljenjsko veće, stručno veće za razrednu nastavu, stručno veće za oblasti predmeta, stručni aktivni za razvojno planiranje i za razvoj školskog programa i drugi stručni aktivni i timovi, u skladu sa statutom.

Stručni organi srednje škole jesu: nastavničko veće, odeljenjsko veće, stručno veće za oblasti predmeta, stručni aktivni za razvojno planiranje i za razvoj školskog programa i drugi stručni aktivni i timovi, u skladu sa statutom.

Škola sa domom ima i pedagoško veće.

Vaspitno-obrazovno veće u predškolskoj ustanovi čine vaspitači i stručni saradnici.

Nastavničko veće čine nastavnici i stručni saradnici, kao i koordinatori praktične nastave u srednjoj stručnoj školi. U školi u kojoj se ostvaruje pripremni predškolski program, u radu nastavničkog veća učestvuju i vaspitači.

Pedagoško veće čine vaspitači i stručni saradnici koji ostvaruju vaspitni rad u školi sa domom.

Odeljenjsko veće u školi čine nastavnici koji izvode nastavu u određenom odeljenju i odeljenjski starešina i ~~kada izvodi nastavu u tom odeljenju~~ KADA NE IZVODI NASTAVU U TOM ODELJENJU.

Stručno veće za razrednu nastavu čine svi nastavnici koji ostvaruju nastavu u prvom ciklusu obrazovanja i vaspitanja. Nastavnik koji ostvaruje obrazovno-vaspitni rad u produženom boravku učestvuje u radu stručnog veća za razrednu nastavu, bez prava odlučivanja.

Pedagoški, odnosno andragoški asistent učestvuje u radu veća iz st. 3–7. ovog člana bez prava odlučivanja, A NASTAVNIK IZ ČLANA 141. STAV 12. UČESTVUJE U RADU STRUČNIH ORGANA IZ ST. 2, 3, 6. I 7. OVOG ČLANA.

Stručno veće za oblasti predmeta čine nastavnici koji izvode nastavu iz grupe srodnih predmeta.

Stručni aktivni za razvojno planiranje čine predstavnici nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika, jedinice lokalne samouprave, učeničkog parlamenta i saveta roditelja. Članove stručnog aktivna za razvojno planiranje imenuje organ upravljanja.

Stručni aktivni za razvoj školskog programa čine predstavnici nastavnika i stručnih saradnika. Članove stručnog aktivna za razvoj školskog programa imenuje nastavničko veće.

U ustanovi direktor obrazuje sledeće timove:

- 1) tim za inkluzivno obrazovanje;
- 2) tim za zaštitu od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja;
- 3) tim za samovrednovanje;
- 4) tim za obezbeđivanje kvaliteta i razvoj ustanove;
- 5) tim za razvoj međupredmetnih kompetencija i preduzetništva;
- 6) tim za profesionalni razvoj;
- 7) druge timove za ostvarivanje određenog zadatka, programa ili projekta.

Predškolska ustanova nije u obavezi da obrazuje tim iz stava 14. tačka 5) ovog člana.

Tim čine predstavnici zaposlenih, roditelja, odnosno drugih zakonskih zastupnika, učeničkog parlamenta, jedinice lokalne samouprave, odnosno stručnjaka za pojedina pitanja.

Pedagoški kolegijum čine predsednici stručnih veća i stručnih aktivna, koordinatori stručnih timova i stručni saradnici.

Pedagoški kolegijum razmatra pitanja i daje mišljenje u vezi sa poslovima direktora iz člana 126. stav 4. tač. 1)–3) i tač. 5)–7) ovog zakona.

Nastavničkim većem i pedagoškim kolegijumom predsedava i rukovodi direktor odnosno pomoćnik direktora, a odeljenjskim većem odeljenjski starešina.

Sednicama stručnih organa škole mogu da prisustvuju predstavnici učeničkog parlamenta, bez prava odlučivanja.

Nadležnost stručnih organa, timova i pedagoškog kolegijuma **Član 131.**

Stručni organi, timovi i pedagoški kolegijum: staraju se o obezbeđivanju i unapređivanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada ustanove; prate ostvarivanje školskog programa; staraju se o ostvarivanju ciljeva i standarda postignuća STANDARDA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA; razvoja kompetencija; vrednuju rezultate rada nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika; prate i utvrđuju rezultate rada učenika i odraslih; preduzimaju mere za jedinstven i usklađen rad sa decom, učenicima i odraslima u procesu obrazovanja i vaspitanja i rešavaju druga stručna pitanja obrazovno-vaspitnog rada.

Odeljenjski starešina ima organizaciono-rukovodeću i pedagoško-instruktivnu ulogu u radu sa učenicima odeljenja kojima je odeljenjski starešina, u saradnji sa njihovim roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima i vodi propisanu evidenciju i pedagošku dokumentaciju.

Nadležnost, način rada i odgovornost stručnih organa, timova i pedagoškog kolegijuma uređuje se statutom ustanove.

Sekretar ustanove

Član 132.

~~Pravne poslove u ustanovi obavlja sekretar.~~

~~Sekretar mora da ima obrazovanje iz oblasti pravnih nauka u skladu sa članom 140. stav 1. ovog zakona i dozvolu za rad sekretara (u daljem tekstu: licenca za sekretara).~~

~~Sekretar se uvodi u posao i osposobljava za samostalan rad savladavanjem programa za uvođenje u posao i polaganjem ispita za licencu za sekretara. Sekretaru - pripravniku direktor određuje mentora sa liste sekretara ustanova koju utvrdi školska uprava.~~

~~Sekretar je dužan da u roku od dve godine od dana zasnivanja radnog odnosa položi ispit za licencu za sekretara.~~

~~Troškove polaganje ispita iz stava 4. ovog člana, snosi ustanova.~~

~~Ministarstvo izdaje licencu za sekretara.~~

~~Sekretaru koji ne položi ispit za licencu za sekretara u roku iz stava 4. ovog člana prestaje radni odnos.~~

~~Sekretar koji ima položen stručni ispit za sekretara, pravosudni ili stručni ispit za zaposlene u organima državne uprave ili državni stručni ispit, smatra se da ima licencu za sekretara.~~

~~Način i program uvođenja u posao, program, sadržinu, način i rokove za polaganje ispita za licencu za sekretara, sastav i način rada komisije Ministarstva, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine pred kojom se polaže ispit, sadržaj i obrazac licence za sekretara, naknade za rad članova komisije i ostala pitanja u vezi sa polaganjem ispita za licencu za sekretara, propisuje ministar.~~

ČLAN 132.

PRAVNE POSLOVE U USTANOVI OBAVLJA SEKRETAR.

SEKRETAR MORA DA IMA OBRAZOVANJE IZ OBLASTI PRAVNIH NAUKA U SKLADU SA ČLANOM 140. STAV 1. OVOG ZAKONA, SAVLADAN PROGRAM OBUKE I DOZVOLU ZA RAD SEKRETARA (U DALJEM TEKSTU: LICENCA ZA SEKRETARA).

SEKRETAR SE UVODI U POSAO I OSPOSOBLJAVA ZA SAMOSTALAN RAD SAVLADAVANJEM PROGRAMA ZA UVOĐENJE U POSAO I POLAGANJEM ISPITA ZA LICENCU SEKRETARA. SEKRETARU - PRIPRAVNIKU DIREKTOR ODREĐUJE MENTORA SA LISTE SEKRETARA USTANOVA KOJU UTVRDI ŠKOLSKA UPRAVA.

SEKRETAR JE DUŽAN DA U ROKU OD DVE GODINE OD DANA ZASNIVANJA RADNOG ODNOSA POLOŽI ISPIT ZA LICENCU ZA SEKRETARA.

TROŠKOVE POLAGANJA ISPITA IZ STAVA 4. OVOG ČLANA SNOSI USTANOVA.

MINISTARSTVO IZDAJE LICENCU ZA SEKRETARA.

SEKRETARU KOJI NE POLOŽI ISPIT ZA LICENCU ZA SEKRETARA U ROKU IZ STAVA 4. OVOG ČLANA PRESTAJE RADNI ODNOS.

SEKRETAR KOJI IMA POLOŽEN STRUČNI ISPIT ZA SEKRETARA, PRAVOSUDNI ILI STRUČNI ISPIT ZA ZAPOSLENE U ORGANIMA DRŽAVNE UPRAVE ILI DRŽAVNI STRUČNI ISPIT, SMATRA SE DA IMA LICENCU ZA SEKRETARA.

LICENCA ZA SEKRETARA ODUZIMA SE SEKRETARU KOJI JE OSUĐEN PRAVOSNAŽNOM PRESUDOM ZA POVREDU ZABRANE IZ ČL. 110–113. OVOG ZAKONA, ZA KRIVIČNO DELO ILI PRIVREDNI PRESTUP U VRŠENJU DUŽNOSTI.

BLIŽE USLOVE ZA RAD SEKRETARA, STANDARDE KOMPETENCIJA I PROGRAME OBUKA, STALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE, PRIPREMA KANDIDATA ZA POLAGANJE ISPITA ZA LICENCU SEKRETARA, PROGRAM ISPITA ZA LICENCU SEKRETARA, NAČIN I PROGRAM UVOĐENJA U POSAO, NAČIN, POSTUPAK I ROK ZA PRIJAVU POLAGANJA ISPITA, SASTAV I NAČIN RADA KOMISIJE MINISTARSTVA, ODNOSNO NADLEŽNOG ORGANA AUTONOMNE POKRAJINE PRED KOJOM SE POLAŽE ISPIT, SADRŽAJ I OBRAZAC LICENCE ZA SEKRETARA, NAČIN VOĐENJA REGISTRA IZDATIH LICENCI ZA SEKRETARA, NAKNADE ZA RAD ČLANOVA KOMISIJE I OSTALA I DRUGA PITANJA U VEZI SA RADOM SEKRETARA USTANOVE, PROPISUJE MINISTAR.”.

Zadaci nastavnika i vaspitača

Član 137.

Zadatak nastavnika jeste da svojim kompetencijama osigura postizanje ciljeva obrazovanja i vaspitanja i ~~standarda postignuća~~ STANDARDA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA, uvažavajući principe obrazovanja i vaspitanja, predznanja, potrebe, interesovanja i posebne mogućnosti učenika i odraslog.

Zadatak vaspitača u predškolskoj ustanovi jeste da svojim kompetencijama osigura uvažavanje principa vaspitanja i obrazovanja, ostvarivanje ciljeva vaspitanja i obrazovanja i unapređivanje vaspitno-obrazovnog rada sa decom.

Zadatak defektologa vaspitača, odnosno defektologa nastavnika u razvojnoj grupi u predškolskoj ustanovi i školi za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom jeste da svojim kompetencijama osigura postizanje ciljeva obrazovanja i vaspitanja i ~~standarda postignuća~~ STANDARDA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA, u skladu sa IOP-om i programom obrazovno-vaspitnog rada.

Nastavnik i vaspitač ostvaruje zadatke na osnovu utvrđenih standarda kompetencija.

Član 141.

Poslove vaspitača u predškolskoj ustanovi može da obavlja lice sa stečenim odgovarajućim visokim obrazovanjem na studijama prvog stepena, studijama drugog stepena, studijama u trajanju od tri godine, višim obrazovanjem, odnosno sa odgovarajućim srednjim obrazovanjem, u skladu sa posebnim zakonom.

Poslove nastavnika, vaspitača u školi sa domom i stručnog saradnika može da obavlja lice sa odgovarajućim obrazovanjem iz člana 140. st. 1. i 2. ovog zakona, a nastavnika stručnog predmeta u oblasti zdravstva i sa odgovarajućom specijalizacijom.

Izuzetno, poslove nastavnika umetničkih i stručnih predmeta u muzičkoj školi i određenih stručnih predmeta u stručnoj školi, za koje se ne obrazuju nastavnici sa

odgovarajućim obrazovanjem iz člana 140. st. 1. i 2. ovog zakona, može da obavlja i lice sa odgovarajućim obrazovanjem iz člana 140. stav 3. ovog zakona, odnosno srednjim obrazovanjem.

Poslove nastavnika praktične nastave u stručnoj školi može da obavlja i lice sa odgovarajućim obrazovanjem iz člana 140. stav 3. ovog zakona ili sa odgovarajućim srednjim obrazovanjem i položenim specijalističkim, odnosno majstorskim ispitom i petogodišnjim radnim iskustvom u struci. ~~stečenim posle specijalističkog, odnosno majstorskog ispita.~~

Poslove nastavnika igračkih predmeta u baletskoj školi može da obavlja lice koje ima najmanje srednje baletsko obrazovanje i 10 godina igračke prakse, odnosno pedagoškog rada.

Poslove vaspitača u predškolskoj ustanovi i nastavnika razredne nastave, može da obavlja lice koje je steklo odgovarajuće obrazovanje na jeziku na kome se ostvaruje taj rad ili je položilo ispit iz jezika sa metodikom, po programu odgovarajuće visokoškolske ustanove.

Poslove nastavnika i stručnog saradnika, može da obavlja lice koje je steklo OSNOVNO, srednje, više ili visoko obrazovanje na jeziku na kome se ostvaruje obrazovno-vaspitni rad ili je položilo ispit iz tog jezika po programu odgovarajuće visokoškolske ustanove.

Potvrdu o poznavanju romskog jezika izdaje visokoškolska ustanova ili nacionalni savet romske nacionalne manjine na osnovu položenog standardizovanog testa koji izrađuje Ministarstvo.

Bliže uslove u pogledu stepena i vrste obrazovanja nastavnika, vaspitača, stručnog saradnika, saradnika u predškolskoj ustanovi koji ostvaruje različite programe, pedagoškog i andragoškog asistenta i pomoćnog nastavnika, program obuke za osposobljavanje nastavnika, stručnog saradnika i andragoškog asistenta za rad sa odraslima i program obuke za pedagoškog asistenta, propisuje ministar.

Stepen i vrstu obrazovanja saradnika u predškolskoj ustanovi koji ne obavljaju vaspitno-obrazovni rad, sporazumno propisuju ministar i ministri nadležni za poslove zdravlja i socijalne politike.

Stepen i vrstu obrazovanja nastavnika verske nastave u školi, na predlog organa nadležnog za poslove odnosa sa crkvama i verskim zajednicama, po pribavljenom mišljenju tradicionalnih crkava i verskih zajednica, propisuje ministar.

IZUZETNO, POSLOVE NASTAVNIKA ODREĐENIH PREDMETA ILI GRUPA PREDMETA U ŠKOLI IZ ČLANA 89. ST. 5. I 7. OVOG ZAKONA MOŽE DA IZVODI NASTAVNIK ILI ASISTENT ODGOVARAJUĆE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE ILI ZAPOSLENI U NAUČNOM INSTITUTU SA ODGOVARAJUĆIM ZVANJEM.

Utvrđivanje stečenog obrazovanja nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika

Član 143.

Kada je obrazovanje stečeno u nekoj od republika SFRJ do 27. aprila 1992. godine, u Crnoj Gori do 16. juna 2006. godine ili u Republici Srpskoj, a vrsta obrazovanja ne odgovara vrsti obrazovanja koja je propisana članom 140. ovog zakona, ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju odgovarajuće visokoškolske ustanove, rešenjem utvrđuje da li je vrsta obrazovanja odgovarajuća za obavljanje poslova nastavnika, vaspitača, odnosno stručnog saradnika.

~~Kada je obrazovanje stečeno u sistemu vojnog školstva, ispunjenost uslova u pogledu stečenog obrazovanja za obavljanje poslova nastavnika, vaspitača, odnosno stručnog saradnika, po prethodno pribavljenom mišljenju odgovarajuće visokoškolske ustanove, utvrđuje rešenjem ministar.~~

~~Kada je obrazovanje stečeno u inostranstvu, ispunjenost uslova u pogledu stečenog obrazovanja za obavljanje poslova nastavnika, vaspitača, odnosno~~

~~stručnog saradnika, na osnovu akta o priznavanju strane visokoškolske isprave i mišljenja odgovarajuće visokoškolske ustanove, utvrđuje rešenjem ministar.~~

KADA JE OBRAZOVANJE STEČENO U SISTEMU VOJNOG ŠKOLSTVA, A VRSTA OBRAZOVANJA NE ODGOVARA VRSTI OBRAZOVANJA KOJA JE PROPISANA ČLANOM 140. OVOG ZAKONA, MINISTAR, PO PRETHODNO PRIBAVLJENOM MIŠLJENJU ODGOVARAJUĆE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE, REŠENJEM UTVRĐUJE DA LI JE VRSTA OBRAZOVANJA ODGOVARAJUĆA ZA OBAVLJANJE POSLOVA NASTAVNIKA, VASPITAČA, ODNOSNO STRUČNOG SARADNIKA.

KADA JE OBRAZOVANJE STEČENO U INOSTRANSTVU, A VRSTA OBRAZOVANJA NE ODGOVARA VRSTI OBRAZOVANJA KOJA JE PROPISANA ČLANOM 140. OVOG ZAKONA, MINISTAR, PO PRETHODNO PRIBAVLJENOM MIŠLJENJU ODGOVARAJUĆE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE, REŠENJEM UTVRĐUJE DA LI JE VRSTA OBRAZOVANJA ODGOVARAJUĆA ZA OBAVLJANJE POSLOVA NASTAVNIKA, VASPITAČA, ODNOSNO STRUČNOG SARADNIKA.

Pripravnik Član 145.

Pripravnik, u smislu ovog zakona, jeste lice koje prvi put u svojstvu nastavnika, vaspitača, stručnog saradnika, odnosno sekretara zasniva radni odnos u ustanovi, sa punim ili nepunim radnim vremenom i osposobljava se za samostalan rad, savladavanjem programa za uvođenje u posao i polaganjem ispita za licencu, odnosno stručnog ispita za sekretara ustanove.

Pripravnički staž traje najduže dve godine.

Za vreme trajanja pripravničkog staža, radi savladavanja programa za uvođenje u posao nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, ustanova pripravniku određuje mentora.

Prva tri meseca pripravničkog staža nastavnik, odnosno vaspitač – pripravnik radi pod neposrednim nadzorom nastavnika ili vaspitača koji ima licencu i koje mu određuje mentor.

Prva tri meseca pripravničkog staža stručni saradnik radi pod neposrednim nadzorom odgovarajućeg stručnog saradnika koji ima licencu i koga mu određuje mentor.

Izuzetno, ako ustanova nema mentora, odnosno odgovarajućeg nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika sa licencom, angažovaće nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika sa licencom iz druge ustanove.

Stručni saradnik – pripravnik koji ima obrazovanje iz člana 140. ovog zakona i koji je tokom studija ostvario najmanje 10 bodova, u skladu sa Evropskim sistemom prenosa bodova na osnovu prakse u ustanovi, svoj rad može da obavlja bez neposrednog nadzora stručnog saradnika sa licencom iz stava 5. ovog člana.

Pripravnik koji savlada program uvođenja u posao nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika ima pravo na polaganje ispita za licencu posle navršenih godinu dana rada.

Pripravniku prestaje pripravnički staž kada položi ispit za licencu.

~~Ukoliko nadležni organ ne organizuje polaganje ispita za licencu pripravniku koji je u zakonom propisanom roku prijavljen za polaganje ispita za licencu, pripravniku se rok za polaganje ispita za licencu produžava do organizovanja ispita.~~

UKOLIKO NADLEŽNI ORGAN NE ORGANIZUJE POLAGANJE ISPITA ZA LICENCU PRIPRAVNIKU KOJI JE U ZAKONOM PROPISANOM ROKU PRIJAVLJEN ZA POLAGANJE ISPITA ZA LICENCU, ROK ZA POLAGANJE ISPITA ZA LICENCU SE PRODUŽAVA DO ORGANIZOVANJA ISPITA.

Troškove polaganje ispita iz stava 8. ovog člana, snosi ustanova.

Program obuke za mentora, program uvođenja u posao nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, koji uključuje i program osposobljavanja za rad sa decom i učenicima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, način i postupak provere savladanosti tog programa, program ispita za sticanje i ponovno sticanje licence, način polaganja i jezik na kome se polaže ispit, sastav i način rada komisije Ministarstva, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine pred kojom se polaže ispit za licencu, propisuje ministar.

Suspenzija licence nastavniku, vaspitaču i stručnom saradniku
Član 149.

U toku važenja licenca može da bude suspendovana.

Licenca se suspenduje nastavniku, vaspitaču i stručnom saradniku koji:

1) prema izveštaju prosvetnog savetnika ne ostvaruje obrazovno-vaspitni rad na način i po postupku kojim se omogućava postizanje propisanih principa, ciljeva i ~~standarda—postignuća~~ **STANDARDA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA**, programa obrazovanja i vaspitanja i vrednovanja rezultata učenja, za koga prosvetni savetnik utvrdi da nije otklonio nedostatke u svom radu, ni posle datih stručnih primedbi, predloga i upozorenja u pisanom obliku, na osnovu čega je dva puta negativno ocenjen od strane različitih prosvetnih savetnika;

2) se prema izveštaju prosvetnog savetnika nije stručno usavršavao, a prosvetni savetnik u svom izveštaju utvrdi da razlozi za to nisu opravdani.

Ustanova ima obavezu da Ministarstvu dostavi podatke o razlozima za suspenziju licence nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika odmah, a najkasnije u roku od tri dana od prijema izveštaja iz stava 2. ovog člana.

Nastavnik, vaspitač i stručni saradnik ima pravo da izjavi primedbu ministru na izveštaj prosvetnog savetnika iz stava 2. ovog člana, u roku od osam dana od dana prijema izveštaja.

Ministar rešenjem odlučuje o suspenziji licence u roku od osam dana od isteka roka za podnošenje primedbe.

Rešenje ministra o suspenziji licence konačno je u upravnom postupku.

Suspenzija licence traje najduže šest meseci.

Nastavniku, vaspitaču i stručnom saradniku kome je suspendovana licenca iz razloga navedenih u stavu 2. tačka 1) ovog člana, ukida se suspenzija, ukoliko najkasnije u roku od šest meseci od dostavljanja rešenja ministra ponovo položi ispit za licencu, a ako ga ne položi, prestaje mu radni odnos.

Dok traje suspenzija licence nastavnik i vaspitač prisustvuje nastavi, odnosno aktivnostima drugih nastavnika i vaspitača koje mu određuje direktor, a stručni saradnik radu stručnog saradnika u drugoj ustanovi koju odredi direktor.

Nastavniku, vaspitaču i stručnom saradniku kome je suspendovana licenca, na osnovu stava 2. tačka 2) ovog člana, ukida se suspenzija ako u roku od šest meseci od suspenzije dostavi dokaze o odgovarajućem stručnom usavršavanju.

Nastavnik, vaspitač i stručni saradnik za vreme trajanja suspenzije licence ostvaruje pravo na naknadu plate u visini od 65% plate koju je primio za mesec koji prethodi mesecu u kome mu je suspendovana licenca.

Oduzimanje licence nastavniku, vaspitaču i stručnom saradniku
Član 150.

Licenca se oduzima nastavniku, vaspitaču i stručnom saradniku:

1) koji je pravnosnažnom presudom osuđen za krivično delo: nasilja u porodici, oduzimanje maloletnog lica, zapuštanje i zlostavljanje maloletnog lica ili rodoskrvnuće, primanje ili davanje mita, protiv polne slobode, pravnog saobraćaja i čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, bez obzira na izrečenu krivičnu sankciju;

2) na osnovu pravnosnažne sudske odluke kojom je utvrđena zakonitost rešenja o prestanku radnog odnosa zbog povrede zabrane iz čl. 110, 111. i 113. ovog zakona, odnosno po isteku roka za sudsku zaštitu;

3) na osnovu pravnosnažne sudske odluke kojom je utvrđena zakonitost rešenja o prestanku radnog odnosa zbog povrede zabrane iz člana 112. ovog zakona učinjene drugi put, odnosno po isteku roka za sudsku zaštitu;

4) na osnovu pravnosnažne sudske odluke kojom je utvrđena zakonitost rešenja o prestanku radnog odnosa zbog povrede radne obaveze iz člana 164. tač. 1)–6) ovog zakona, odnosno po isteku roka za sudsku zaštitu;

5) ako odbije vršenje spoljašnjeg vrednovanja rada ili stručno-pedagoškog nadzora;

6) kome je suspendovana licenca u skladu sa članom 149. ovog zakona, a stekli su se uslovi za novu suspenziju.

Licenca se oduzima na period od pet godina.

Lice kome je oduzeta licenca nema pravo na rad u oblasti obrazovanja i vaspitanja.

Izuzetno, od stava 2. ovog člana, lice kome je oduzeta licenca iz razloga propisanih u stavu 1. tačka 1) ovog člana nema pravo na njeno ponovno izdavanje niti na rad u ustanovi.

Rešenje ministra o oduzimanju licence konačno je u upravnom postupku.

Oduzeta licenca vraća se Ministarstvu preko ustanove u kojoj je lice zaposleno.

Lice kome je oduzeta licenca na period od pet godina, po isteku tog roka može da podnese Ministarstvu zahtev za ponovno polaganje ispita za licencu.

Lice kome je oduzeta licenca na period od pet godina stiče pravo da Ministarstvu podnese zahtev za ponovno izdavanje licence, uz dostavljanje dokaza o položenom ispitu iz stava 7. ovog člana.

LICE IZ STAVA 7. OVOG ČLANA SAVLADAVA PROGRAM ZA UVOĐENJE U POSAO I POLAGANJE ISPITA ZA LICENCU POD NEPOSREDNIM NADZOROM NASTAVNIKA, VASPITAČA I STRUČNOG SARADNIKA KOJI IMA LICENCU.

USTANOVA I LICE IZ STAVA 7. OVOG ČLANA ZAKLJUČUJU UGOVOR O UVOĐENJU U POSAO U TRAJANJU OD NAJMANJE GODINU, A NAJDUŽE DVE GODINE.

UGOVOROM IZ STAVA 10. OVOG ČLANA NE ZASNIVA SE RADNI ODNOS.

LICE IZ STAVA 7. OVOG ČLANA IMA PRAVO DA UČESTVUJE U RADU STRUČNIH ORGANA BEZ PRAVA ODLUČIVANJA I NEMA PRAVO DA OCENJUJE UČENIKE U ŠKOLI.

TROŠKOVE POLAGANJA ISPITA ZA LICENCU SNOSI LICE IZ STAVA 7. OVOG ČLANA.

Stručno usavršavanje i profesionalni razvoj nastavnika, vaspitača, i stručnog saradnika I SEKRETARA

Član 151.

Nastavnik, vaspitač i stručni saradnik, sa licencom i bez licence, dužan je da se stalno stručno usavršava radi uspešnijeg ostvarivanja i unapređivanja obrazovno-vaspitnog rada i sticanja, odnosno unapređivanja kompetencija potrebnih za rad, u skladu sa opštim principima i za postizanje ciljeva obrazovanja i vaspitanja i standarda OBRAZOVNIH postignuća.

U toku stručnog usavršavanja nastavnik, vaspitač i stručni saradnik može profesionalno da napreduje sticanjem zvanja: pedagoški savetnik, samostalni pedagoški savetnik, viši pedagoški savetnik i visoki pedagoški savetnik.

Nastavnik, vaspitač i stručni saradnik ostvaruje pravo na uvećanu platu za stečeno zvanje.

Nastavnik, vaspitač i stručni saradnik ima pravo na odsustvo iz ustanove u trajanju od tri radna dana godišnje radi pohađanja odobrenog oblika, načina i sadržaja stručnog usavršavanja. Raspored odsustva nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika radi stručnog usavršavanja planira pedagoški kolegijum.

Plan stručnog usavršavanja u skladu sa prioritetima ustanove radi ostvarivanja ciljeva obrazovanja i vaspitanja i standarda OBRAZOVNIH postignuća i prioritetima Ministarstva, donosi organ upravljanja ustanove.

Podatke o profesionalnom razvoju nastavnika, vaspitača i stručni saradnik čuva u mapi profesionalnog razvoja (u daljem tekstu: portfolio).

~~Prioritetne oblasti za period od tri godine, oblike stručnog usavršavanja, programe i način organizovanja stalnog stručnog usavršavanja, uslove, organ koji odlučuje o sticanju zvanja i postupak napredovanja, sticanje zvanja u toku stručnog usavršavanja nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika, obrazac uverenja o savladanom programu, sadržaj portfolija i druga pitanja od značaja za stručno usavršavanje, propisuje ministar.~~

PRIORITETNE OBLASTI STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA PERIOD OD TRI GODINE PROPISUJE MINISTAR NA PREDLOG DIREKTORA ZAVODA ZA UNAPREĐIVANJE OBRAZOVANJA I VASPITANJA.

OBLIKE STRUČNOG USAVRŠAVANJA, PROGRAME I NAČIN ORGANIZOVANJA STALNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA, USLOVE, ORGAN KOJI ODLUČUJE O STICANJU ZVANJA I POSTUPAK NAPREDOVANJA, STICANJE ZVANJA U TOKU STRUČNOG USAVRŠAVANJA NASTAVNIKA, VASPITAČA, STRUČNIH SARADNIKA I SEKRETARA, OBRAZAC UVERENJA O SAVLADANOM PROGRAMU, SADRŽAJ PORTFOLIJA I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA STRUČNO USAVRŠAVANJE, PROPISUJE MINISTAR.

Radni odnos na neodređeno vreme

Član 154.

~~Prijem u radni odnos na neodređeno vreme vrši se na osnovu konkursa koji raspisuje direktor.~~

~~Direktor donosi odluku o raspisivanju konkursa. Kandidati popunjavaju prijavni formular na zvaničnoj internet stranici Ministarstva, a potrebnu dokumentaciju, zajedno sa odštampanim prijavnim formularom dostavljaju ustanovi.~~

~~Konkurs sprovodi konkursna komisija koju imenuje direktor. Obavezni član komisije je sekretar ustanove. Komisija ima najmanje tri člana.~~

~~Komisija utvrđuje ispunjenost uslova kandidata za prijem u radni odnos iz člana 139. ovog zakona, u roku od osam dana od dana isteka roka za prijem prijave.~~

~~Kandidati iz stava 4. ovog člana, koji su izabrani u uži izbor, u roku od osam dana upućuju se na psihološku procenu sposobnosti za rad sa decom i učenicima koju vrši nadležna služba za poslove zapošljavanja primenom standardizovanih postupaka.~~

~~Konkursna komisija sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove za prijem u radni odnos u roku od osam dana od dana prijema rezultata psihološke procene sposobnosti za rad sa decom i učenicima.~~

~~Konkursna komisija obavlja razgovor sa kandidatima sa liste iz stava 6. ovog člana i donosi rešenje o izboru kandidata u roku od osam dana od dana obavljenog razgovora sa kandidatima.~~

~~Kandidat nezadovoljan rešenjem o izabranom kandidatu može da podnese žalbu direktoru, u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja iz stava 7. ovog člana.~~

~~Direktor o žalbi odlučuje u roku od osam dana od dana podnošenja.~~

~~Kandidat koji je učestvovao u izbornom postupku ima pravo da, pod nadzorom ovlašćenog lica u javnoj službi, pregleda svu konkursnu dokumentaciju, u skladu sa zakonom.~~

~~Ako po konkursu nije izabran nijedan kandidat, raspisuje se novi konkurs u roku od osam dana.~~

~~Rešenje iz stava 7. ovog člana oglašava se na zvaničnoj internet stranici Ministarstva, kada postane konačno.~~

PRIJEM U RADNI ODNOS NA NEODREĐENO VREME VRŠI SE NA OSNOVU KONKURSA KOJI RASPISUJE DIREKTOR.

DIREKTOR DONOSI ODLUKU O RASPISIVANJU KONKURSA. KANDIDATI POPUNJAVAJU PRIJAVNI FORMULAR NA ZVANIČNOJ INTERNET STRANICI MINISTARSTVA, A POTREBNU DOKUMENTACIJU, ZAJEDNO SA ODŠTAMPANIM PRIJAVNIM FORMULAROM DOSTAVLJAJU USTANOVU.

KONKURS SPROVODI KONKURSNA KOMISIJA KOJU IMENUJE DIREKTOR. KOMISIJA IMA NAJMANJE TRI ČLANA. SEKRETAR USTANOVE PRUŽA STRUČNU PODRŠKU KONKURSNOJ KOMISIJI.

KOMISIJA UTVRĐUJE ISPUNJENOST USLOVA KANDIDATA ZA PRIJEM U RADNI ODNOS IZ ČLANA 139. OVOG ZAKONA, U ROKU OD OSAM DANA OD DANA ISTEKA ROKA ZA PRIJEM PRIJAVA.

KANDIDATI IZ STAVA 4. OVOG ČLANA U ROKU OD OSAM DANA UPUĆUJU SE NA PSIHOLOŠKU PROCENU SPOSOBNOSTI ZA RAD SA DECOM I UČENICIMA KOJU VRŠI NADLEŽNA SLUŽBA ZA POSLOVE ZAPOSŁJAVANJA PRIMENOM STANDARDIZOVANIH POSTUPAKA.

KONKURSNA KOMISIJA SAČINJAVA LISTU KANDIDATA KOJI ISPUNJAVAJU USLOVE ZA PRIJEM U RADNI ODNOS U ROKU OD OSAM DANA OD DANA PRIJEMA REZULTATA PSIHOLOŠKE PROCENE SPOSOBNOSTI ZA RAD SA DECOM I UČENICIMA.

KONKURSNA KOMISIJA OBAVLJA RAZGOVOR SA KANDIDATIMA SA LISTE IZ STAVA 6. OVOG ČLANA, SAČINJAVA OBRAZLOŽENU LISTU SVIH KANDIDATA KOJI ISPUNJAVAJU USLOVE I DOSTAVLJA JE DIREKTORU U ROKU OD OSAM DANA OD DANA OBAVLJENOG RAZGOVORA SA KANDIDATIMA.

DIREKTOR USTANOVE DONOSI REŠENJE O IZBORU KANDIDATA PO KONKURSU U ROKU OD OSAM DANA OD DOSTAVLJANJA OBRAZLOŽENE LISTE IZ STAVA 7. OVOG ČLANA.

KANDIDAT NEZADOVOLJAN REŠENJEM O IZABRANOM KANDIDATU MOŽE DA PODNESE ŽALBU ORGANU UPRAVLJANJA, U ROKU OD OSAM DANA OD DANA DOSTAVLJANJA REŠENJA IZ STAVA 8. OVOG ČLANA.

ORGAN UPRAVLJANJA O ŽALBI ODLUČUJE U ROKU OD 15 DANA OD DANA PODNOŠENJA ŽALBE.

KANDIDAT KOJI JE UČESTVOVAO U IZBORNOM POSTUPKU IMA PRAVO DA, POD NADZOROM OVLAŠĆENOG LICA U USTANOVU, PREGLEDA SVU KONKURSNU DOKUMENTACIJU, U SKLADU SA ZAKONOM.

AKO PO KONKURSU NIJE IZABRAN NIJEDAN KANDIDAT, RASPISUJE SE NOVI KONKURS U ROKU OD OSAM DANA.

REŠENJE IZ STAVA 8. OVOG ČLANA OGŁAŠAVA SE NA ZVANIČNOJ INTERNET STRANICI MINISTARSTVA, KADA POSTANE KONAČNO.

Radni odnos na određeno vreme Član 155.

Radni odnos na određeno vreme u ustanovi zasniva se na osnovu konkursa, sprovedenog na način propisan za zasnivanje radnog odnosa na neodređeno vreme.

Ustanova može da primi u radni odnos na određeno vreme lice:

- 1) radi zamene odsutnog zaposlenog preko 60 dana;
- 2) radi obavljanja poslova pedagoškog asistenta, odnosno andragoškog asistenta.

Izuzetno, ustanova bez konkursa može da primi u radni odnos na određeno vreme lice:

1) radi zamene odsutnog zaposlenog do 60 dana;
 2) do izbora kandidata – kada se na konkurs za prijem u radni odnos na neodređeno vreme ne prijavi nijedan kandidat ili nijedan od prijavljenih kandidata ne ispunjava uslove, a najkasnije do 31. avgusta tekuće školske godine;

3) do preuzimanja zaposlenog, odnosno do konačnosti odluke o izboru kandidata po konkursu za prijem u radni odnos na neodređeno vreme, a najkasnije do 31. avgusta tekuće školske godine;

4) radi izvođenja verske nastave.

Listu nastavnika verske nastave, na predlog tradicionalnih crkava i verskih zajednica, utvrđuje ministar.

Nastavnika verske nastave upućuje u školu tradicionalna crkva ili verska zajednica sa utvrđene liste za svaku školsku godinu.

Za izvođenje verske nastave nastavnik sa školom u koju je upućen zaključuje ugovor o radu na 12 meseci za svaku školsku godinu.

U postupku izbora pedagoškog asistenta, odnosno andragoškog asistenta pribavlja se mišljenje nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Za obavljanje poslova pedagoškog asistenta, odnosno andragoškog asistenta ustanova sa licem zaključuje ugovor o radu na 12 meseci za svaku školsku godinu.

U ustanovi od posebnog interesa I NACIONALNOG ZNAČAJA za Republiku Srbiju može da se angažuje nastavnik ili asistent odgovarajuće visokoškolske ustanove ili zaposleni u naučnom institutu s odgovarajućim zvanjem, na određeno vreme za svaku školsku godinu, za najviše 30% od punog radnog vremena, uz saglasnost ministra.

Radni odnos na određeno vreme ne može da preraste u radni odnos na neodređeno vreme.

Norma neposrednog rada nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika

Član 160.

U okviru punog radnog vremena u toku radne nedelje, norma neposrednog rada nastavnika je:

1) 24 školska časa (u daljem tekstu: čas) neposrednog rada sa učenicima, od čega 20 časova nastave obaveznih predmeta, izbornih programa i aktivnosti, s tim da se neposredni rad do 24 časa dopunjuje drugim aktivnostima (dopunski, dodatni, individualni, pripremni rad i drugi oblici rada) u skladu sa nastavnim planom;

2) 26 časova nastave sa učenicima za nastavnike praktične nastave;

3) 20 časova radnog vremena za nastavnika u školi za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju koji izvodi nastavu i individualne oblike neposrednog rada sa učenicima;

4) 20 časova radnog vremena za nastavnika razredne nastave u školi za obrazovanje odraslih koji izvodi nastavu i individualne oblike neposrednog rada sa učenicima/polaznicima.

U okviru punog radnog vremena u toku radne nedelje, norma neposrednog rada vaspitača je:

1) 30 sati neposrednog vaspitno-obrazovnog rada sa decom u predškolskoj ustanovi;

2) 20 sati neposrednog vaspitno-obrazovnog rada sa decom u pripremnom predškolskom programu, u poludnevnom trajanju u predškolskoj ustanovi, odnosno osnovnoj školi;

3) 20 sati neposrednog vaspitno-obrazovnog rada sa decom na ostvarivanju različitih programa i oblika, u poludnevnom trajanju u predškolskoj ustanovi.

Vaspitač u školi sa domom u okviru punog radnog vremena u toku radne nedelje ostvaruje 30 sati neposrednog vaspitnog rada sa učenicima.

Stručni saradnik u ustanovi u okviru punog radnog vremena u toku radne nedelje ostvaruje 30 sati svih oblika neposrednog rada sa decom, učenicima,

nastavnicima, vaspitačima, pedagoškim asistentima, roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima dece i učenika i drugim saradnicima.

Strukturu i raspored obaveza nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika u okviru radne nedelje utvrđuje ustanova godišnjim planom rada.

Struktura i raspored obaveza nastavnika u pogledu svih oblika neposrednog rada sa učenicima može da se utvrdi tako da budu različiti u okviru radnih nedelja.

Normu svih oblika neposrednog rada sa decom i učenicima i drugih oblika rada nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika u okviru nedeljnog punog radnog vremena i na godišnjem nivou, kao i broj sati obrazovno-vaspitanog rada koji se dodatno može rasporediti na druge izvršioce, propisuje ministar.

Ako škola ne može da obezbedi stručno lice za najviše šest časova nastave nedeljno iz određenog predmeta, POSEBNIM REŠENJEM može da rasporedi ove časove nastavnicima tog predmeta najduže do kraja školske godine i ovaj rad se smatra radom preko pune norme časova.

NAKNADA ZA RAD NASTAVNIKA IZ STAVA 8. OVOG ČLANA ISPLAĆUJE SE NA OSNOVU MESEČNOG IZVEŠTAJA NASTAVNIKA O ODRŽANIM ČASOVIMA.

Nastavniku koji nema punu normu časova, raspoređivanje časova iz stava 8. ovog člana, smatra se dopunom norme.

Stručno-pedagoški nadzor Član 170.

Poslove stručno-pedagoškog nadzora vrši prosvetni savetnik.

Prosvetni savetnik:

1) vrednuje kvalitet rada ustanove, odnosno doma učenika na osnovu utvrđenih standarda, ostvarivanje razvojnog plana i programa obrazovanja i vaspitanja;

2) pruža pomoć i podršku samovrednovanju ustanove;

3) prati poštovanje opštih principa i ostvarivanje ciljeva obrazovanja i vaspitanja;

4) savetuje i pruža stručnu pomoć nastavniku, vaspitaču, stručnom saradniku i direktoru radi poboljšanja kvaliteta njihovog rada i rada ustanove i ostvarivanja ~~standarda postignuća~~ **STANDARDA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA;**

5) savetuje i pruža stručnu pomoć ustanovi, odnosno domu učenika u obezbeđivanju zaštite dece, učenika i zaposlenih od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja u ustanovi;

6) ostvaruje neposredan uvid u rad ustanove, odnosno doma učenika, nastavnika, vaspitača, stručnog saradnika i direktora;

7) prisustvuje izvođenju nastave, ispita i drugih oblika obrazovno-vaspitanog rada;

8) prati ostvarivanje ogleda;

9) procenjuje ispunjenost uslova za sticanje zvanja;

10) prati i procenjuje kvalitet rada savetnika – spoljnog saradnika;

11) predlaže ustanovi, ministru i nadležnim organima preduzimanje neophodnih aktivnosti za otklanjanje nedostataka i unapređivanje obavljanja obrazovno-vaspitanog, stručnog, odnosno vaspitanog rada, a ukoliko utvrdi nepravilnosti u radu inicira pokretanje postupka inspekcijuskog nadzora, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijuski nadzor i zakonom kojim se uređuje inspekcijuski nadzor u oblasti obrazovanja i vaspitanja.

Jedinstveni obrazovni broj Član 176.

Za potrebe vođenja registra iz člana 175. stav 4. tačka 1) ovog zakona i zaštite podataka o ličnosti formira se Jedinstveni obrazovni broj (u daljem tekstu: JOB) koji prati njegovog nosioca kroz sve nivoe formalnog obrazovanja i vaspitanja i kroz neformalno obrazovanje i predstavlja ključ za povezivanje svih podataka o detetu, učeniku, studentu, kao i odraslom, polazniku i kandidatu (u daljem tekstu: odrasli) u JISP-u.

JOB predstavlja individualnu i neponovljivu oznaku koja se sastoji od 16 karaktera i koja se dodeljuje detetu, učeniku, odraslom i studentu u automatizovanom postupku preko JISP-a, na zahtev ustanove, visokoškolske ustanove, odnosno javno priznatog organizatora aktivnosti pri prvom upisu u ustanovu, a nakon provere podataka iz ~~stava 4.~~ STAVA 5. ovog člana sa podacima iz evidencija koje drugi organi vode u elektronskom obliku u skladu sa zakonom.

Privremeni JOB dodeljuje se detetu, učeniku, odraslom i studentu do dobijanja jedinstvenog matičnog broja građana, stranom državljaninu, licu bez državljanstva, prognanom i raseljenom licu.

PODATAK O JOB-U UNOSI SE U EVIDENCIJU KOJU USTANOVA VODI U ŠTAMPANOM I/ILI ELEKTRONSKOM OBLIKU, KAO I OBRASCE JAVNIH ISPRAVA KOJE IZDAJE U SKLADU SA OVIM I POSEBNIM ZAKONOM.

U zahtevu za dodelu JOB-a ustanova, visokoškolska ustanova, odnosno javno priznati organizator aktivnosti unosi podatke u JISP o identitetu deteta, učenika, odraslog i studenta: ime, prezime, ime jednog roditelja, jedinstveni matični broj građana, drugi identifikacioni broj i opis identifikacionog broja za stranog državljanina, lice bez državljanstva i tražioca državljanstva, odnosno lice koje nije upisano u matičnu knjigu rođenih Republike Srbije.

Podaci o ličnosti iz ~~stava 4.~~ STAVA 5. ovog člana obrađuju se u svrhu dodele JOB-a detetu, učeniku, odraslom i studentu.

Podaci o ličnosti iz ~~stava 4.~~ STAVA 5. ovog člana mogu da se obrađuju i u svrhu izrade statističkih izveštaja na način kojim nije omogućeno otkrivanje podataka o ličnosti, u skladu sa zakonom.

Izuzetno, podaci o ličnosti iz ~~stava 4.~~ STAVA 5. ovog člana mogu da se obrađuju i u druge svrhe propisane zakonom.

Ustanova, visokoškolska ustanova, odnosno javno priznati organizator aktivnosti je dužan da JOB lično dostavi detetu i učeniku preko roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, odraslom i studentu u zatvorenoj koverti i da o tome vodi evidenciju.

Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, odrasli i student iz ~~stava 8.~~ STAVA 9. ovog člana može da zahteva da mu se JOB i podaci za lični pristup registru dostave elektronskim putem u skladu sa zakonom koji uređuje elektronsku upravu.

Ministarstvo uspostavlja i vodi evidenciju svih zahteva u elektronskom obliku i dodeljenim JOB i privremenim JOB.

Podaci o JOB-u i privremenom JOB-u iz ~~stava 10.~~ STAVA 11. ovog člana čuvaju se trajno.

Ministarstvo je rukovalac podacima o ličnosti iz ~~stava 4.~~ STAVA 5. ovog člana.

Način dodele JOB-a i primene mera bezbednosti, propisuje ministar.

Podaci u registru dece, učenika, odraslih i studenata

Član 177.

Podaci iz evidencije o deci, učenicima i odraslima i o roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima unose se u registar dece, učenika, odraslih i studenata preko JOB-a, u skladu sa ovim zakonom, i to:

1) podatke za određivanje identiteta deteta, učenika i odraslog: JOB, pol, datum, mesto i država rođenja, država i mesto stanovanja;

2) podatke za određivanje obrazovnog statusa deteta, učenika i odraslog: prethodno završen program obrazovanja i vaspitanja, odnosno nivo obrazovanja, šifre kvalifikacija, jezik na kojem su završeni prethodni nivoi obrazovanja i vaspitanja, ustanova, grupa, razred i odeljenje u koji je upisan, vrsta i trajanje programa obrazovanja, jezik na kome se izvodi obrazovno-vaspitni rad, maternji jezik, nacionalna pripadnost (izjašnjavanje o nacionalnoj pripadnosti nije obavezno), izborni programi, obrazovanje po individualnom obrazovnom planu, ocene, položeni ispiti, pohvale i nagrade osvojene tokom obrazovanja, izostanci, vladanje i izdate javne isprave;

3) podatke za određivanje socijalnog statusa deteta, učenika i odraslog: pripadnost socijalno ugroženim kategorijama stanovništva, uslovi stanovanja i stanje porodice; socijalni status roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika: stečena stručna sprema, zanimanje i oblik zaposlenja;

3a) **PODATKE ZA ODREĐIVANJE TELESNOG I MOTORIČKOG STATUSA UČENIKA U OKVIRU OBRAZOVNO-VASPITNOG SISTEMA, DOBIJENIH KROZ SISTEM PRAĆENJA TELESNOG I MOTORIČKOG STATUSA UČENIKA U OKVIRU NASTAVE FIZIČKOG I ZDRAVSTVENOG VASPITANJA.**

4) podatke za određivanje funkcionalnog statusa deteta, učenika i odraslog: podaci dobijeni na osnovu procene potreba za pružanjem dodatne obrazovne, zdravstvene i socijalne podrške koju utvrđuje interesorna komisija, odnosno ustanova i unose se u registar kao podatak o postojanju funkcionalnih poteškoća u domenu vida, sluha, grube ili fine motorike, intelektualnih poteškoća, poteškoća sa komunikacijom, sa ponašanjem i socijalizacijom.

Podaci iz evidencije o studentima unose se u registar dece, učenika, odraslih i studenata preko JOB-a, u skladu sa ovim zakonom, i to:

1) podatke o studentu: godište, mesto i država rođenja, mesto i država stalnog stanovanja, nacionalna pripadnost u skladu sa zakonom, bračni status;

2) podatke za određivanje obrazovnog statusa studenata: prethodno završeno obrazovanje, jezik na kojem je stečeno osnovno i srednje obrazovanje, upisani studijski program, vrsta studija, godina studija i godina prvog upisa na studijski program, godina završetka studijskog programa, prosečna ocena u toku studija, jezik na kome se izvodi studijski program, podaci o ostvarenim ESPB bodovima, i izdatim javnim ispravama;

3) podatke za određivanje socijalnog statusa studenata: načinu finansiranja studija, način izdržavanja tokom studija, radni status studenta tokom studiranja, najviše stečeni nivo obrazovanja roditelja ili izdržavaoca;

4) podatke za određivanje zdravstvenog statusa studenata, odnosno potreba za pružanjem dodatne podrške prilikom obavljanja svakodnevnih aktivnosti na visokoškolskoj ustanovi.

Rukovalac podacima iz st. 1. i 2. ovog člana je Ministarstvo.

Svrha obrade podataka

Član 181.

Svrha obrade podataka o kojima ustanova, visokoškolska ustanova, ustanova učeničkog i studentskog standarda, odnosno javni priznati organizator aktivnosti vodi evidenciju jeste efikasno vođenje upravnih i drugih postupaka koji su u njihovoj nadležnosti, ostvarivanje prava na izdavanje javne isprave, ostvarivanje prava na kvalitetno i jednako dostupno obrazovanje i vaspitanje za svu decu, učenike

i odrasle, praćenje i unapređivanje kvaliteta i efektivnosti rada ustanove, odnosno visokoškolske ustanove i zaposlenih, praćenje stanja radi samovrednovanja ustanove efikasnim upravljanjem evidencijama, korišćenje raspoloživih resursa lokalne zajednice u skladu sa potrebama obrazovanja i vaspitanja, unapređivanje saradnje i puno uključivanje roditelja učenika u obrazovno-vaspitni proces, praćenje, proučavanje i unapređivanje obrazovnog nivoa studenata u procesu obrazovanja, kao i priprema izveštaja i obavljanje drugih poslova iz nadležnosti ustanove, visokoškolske ustanove, ustanove učeničkog i studentskog standarda, odnosno javno priznatog organizatora aktivnosti.

Podaci iz registra iz člana 175. stav 4. ovog zakona obrađuju se u statističke svrhe radi obezbeđivanja praćenja indikatora radi sprovođenja statističkih istraživanja i analiza kvaliteta, efikasnosti i efektivnosti sistema obrazovanja i vaspitanja i sistema visokog obrazovanja u cilju planiranja i preduzimanja mera obrazovne i upisne politike, preduzimanja preventivnih mera za smanjenje osipanja dece, učenika i odraslih na svim nivoima obrazovanja i vaspitanja, praćenja obuhvata i napredovanja studenata, praćenja kvaliteta studijskih programa, kao i mera u skladu sa potrebama tržišta rada i veće zapošljivosti, sprovođenja nacionalnih i međunarodnih istraživanja i učešća u komparativnim i evaluacionim studijama radi kreiranja i unapređivanja politike u oblasti obrazovanja i vaspitanja i visokog obrazovanja, praćenja profesionalnog statusa i koordiniranja i organizovanja stručnog usavršavanja zaposlenih, analiziranja stanja finansiranja sistema obrazovanja i vaspitanja i sistema visokog obrazovanja; izveštavanje o obrazovnim indikatorima po preuzetim međunarodnim obavezama i učešću u programima Evropske unije za saradnju u oblasti obrazovanja i visokog obrazovanja, kao i efikasno obavljanje drugih poslova iz nadležnosti Ministarstva.

Podaci iz registra iz člana 175. stav 4. ovog zakona obrađuju se i radi efikasnog vođenja upravnih i drugih postupaka koji su u nadležnosti ustanove, visokoškolske ustanove, ustanove učeničkog i studentskog standarda, odnosno javno priznatog organizatora aktivnosti.

U cilju ostvarivanja svrhe obrade podataka iz st. 1-3. ovog člana, JISP se elektronski povezuje sa odgovarajućim evidencijama koje vode nadležni organi, a koji sadrže sledeće podatke koje Ministarstvo obrađuje:

- 1) jedinstveni matični broj građana;
- 2) evidencioni broj za strane državljane;
- 3) zanimanje, prema klasifikaciji zanimanja, koje se zahteva za radno angažovanje na određenim poslovima, odnosno radnom mestu;
- 4) vrstu i nivo kvalifikacije, odnosno obrazovanja koji su uslovi za radno angažovanje na određenim poslovima, odnosno radnom mestu;
- 5) vrstu i nivo kvalifikacije, odnosno obrazovanja koje lice ima;
- 6) datum početka osiguranja;
- 7) osnov osiguranja;
- 8) broj časova provedenih na radu nedeljno;
- 9) vrstu radnog angažovanja (radni odnos i rad van radnog odnosa);
- 10) podatak o zaposlenju kod više poslodavaca;
- 11) datum dejstva promene u toku osiguranja;
- 12) datum i osnov prestanka osiguranja;
- 13) osnovice doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, visinu uplaćenih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i period na koji se ta uplata odnosi;
- 14) podatke o uplati doprinosa po osnovu ugovorene naknade;
- 15) porez na dohodak građana;
- 16) DATUM PRIJAVE NA EVIDENCIJU NACIONALNE SLUŽBE ZA ZAPOSŁJAVANJE (U DALJEM TEKSTU: NSZ);
- 17) DUŽINA ČEKANJA NA EVIDENCIJI NSZ;
- 18) DATUM I RAZLOG PRESTANKA VOĐENJA EVIDENCIJE KOD NSZ.

Podaci iz stava 4. ovog člana, koji se vode u evidencijama drugih organa pribavljaju se elektronskim putem u skladu sa zakonom i obrađuju se isključivo u svrhu iz st. 1-3. ovog člana na način kojim nije omogućeno otkrivanje podataka o ličnosti, u skladu sa zakonom.

INFORMACIONI SISTEM ZA SPROVOĐENJE ISPITA ČLAN 181A

MINISTARSTVO, U OKVIRU JISP-A, USPOSTAVLJA INFORMACIONI SISTEM ZA SPROVOĐENJE ISPITA IZ ČLANA 78. STAV 1. OVOG ZAKONA I MEĐUNARODNIH ISPITIVANJA NA ČIJE SE SPROVOĐENJE OBAVEZALA REPUBLIKA SRBIJA.

U INFORMACIONOM SISTEMU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, UNOSE SE:

1) PODACI ZA ODREĐIVANJE IDENTITETA UČENIKA: IME I PREZIME UČENIKA, TIP LIČNOG IDENTIFIKATORA UČENIKA (JEDINSTVENI MATIČNI BROJ GRAĐANA, ODNOSNO EVIDENCIONI BROJ ZA STRANOG DRŽAVLJANINA, ZA UČENIKE IZ REPUBLIKE SRPSKE JEDINSTVENI MATIČNI BROJ GRAĐANA), LIČNI IDENTIFIKATOR UČENIKA, POL, DATUM I MESTO ROĐENJA, IME JEDNOG RODITELJA, ODNOSNO DRUGOG ZAKONSKOG ZASTUPNIKA UČENIKA, DRŽAVA I MESTO STANOVANJA, JOB (NIJE OBAVEZNO ZA UČENIKE KOJI PRETHODNI NIVO OBRAZOVANJA NIJE ZAVRŠIO U REPUBLICI SRBIJI), NACIONALNU PRIPADNOST (IZJAŠNJAVANJE O NACIONALNOJ PRIPADNOSTI NIJE OBAVEZNO) I EVIDENCIONA ŠIFRA ZA POLAGANJE MATURSKOG ISPITA, ZAVRŠNOG ISPITA NA KRAJU SREDNJEG OBRAZOVANJA I VASPITANJA I ZAVRŠNOG ISPITA NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA;

2) PODACI O OBRAZOVNOM STATUSU UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE: OSNOVNA ŠKOLA U KOJOJ JE UČENIK ZAVRŠIO OSMI RAZRED I UPRAVNI OKRUG KOME TA ŠKOLA PRIPADA, INDIVIDUALNI OBRAZOVNI PLAN AKO JE OSTVARIVAN, OSNOVNA ŠKOLA KOJU POHAĐA UČENIK KOJI NIJE ZAVRŠIO OSNOVNO OBRAZOVANJE I VASPITANJE AKO UPISUJE SREDNJU MUZIČKU ILI SREDNJU BALETSKU ŠKOLU I UPRAVNI OKRUG KOME TA ŠKOLA PRIPADA, OCENE UČENIKA IZ ŠESTOG, SEDMOG I OSMOG RAZRADA (PROSEK OCENA, POJEDINAČNE OCENE I BROJ BODOVA ZA SVAKI OD NAVEDENIH RAZREDA), JEZIK NA KOME JE POLOŽIO PRIJEMNI ISPIT ZA UPIS U SREDNJU ŠKOLA ZA UČENIKE SA POSEBNIM SPOSOBNOSTIMA (JEZIK NA KOME JE ZAVRŠIO OSNOVNO OBRAZOVANJE I VASPITANJE ILI DRUGI JEZIK), PODACI O OSNOVNOM OBRAZOVANJU AKO JE STEČENO U INOSTRANSTVU;

3) PODACI O OBRAZOVNOM STATUSU UČENIKA SREDNJE ŠKOLE: OCENE UČENIKA ZA SVAKI ZAVRŠENI RAZRED SREDNJE ŠKOLE (PROSEK OCENA, POJEDINAČNE OCENE I BROJ BODOVA ZA SVAKI ZAVRŠENI RAZRED), JEZIK NA KOM JE UČENIK ZAVRŠIO OSNOVNO, ODNOSNO SREDNJE OBRAZOVANJE I VASPITANJE, OSVOJENE NAGRADE NA TAKMIČENJIMA (ZBIRNO I POJEDINAČNO PO SVAKOM TAKMIČENJU), UKUPAN BROJ OSVOJENIH BODOVA TOKOM ŠKOLOVANJA, PODATAK DA LI JE UČENIK DOBITNIK VUKOVE DIPLOME, PODACI O OSNOVNOM OBRAZOVANJU AKO JE STEČENO U INOSTRANSTVU, SVOJSTVU REDOVNOG, ODNOSNO VANREDNOG UČENIKA, TRAJANJU OBRAZOVANJA I VASPITANJA, PRETHODNO ZAVRŠENOM OBRAZOVANJU I VASPITANJU, JEZIKU NA KOJEM JE ZAVRŠENO OBRAZOVANJE I VASPITANJE, MATERNJEM JEZIKU, JEZIKU NA KOJEM SE IZVODI OBRAZOVNO-VASPITNI RAD, OBAVEZNIM PREDMETIMA I IZBORNIM PROGRAMIMA, ORGANIZACIJI OBRAZOVNO-VASPITNOG RADA, INDIVIDUALNOM OBRAZOVNOM PLANU, STRANIM JEZICIMA, VANNASTAVNIM

AKTIVNOSTIMA ZA KOJE SE OPREDELIO, DOPUNSKOJ, DODATNOJ I PRIPREMNOJ NASTAVI, UČEŠĆU NA TAKMIČENJIMA, NAGRADAMA, IZOSTANCIMA, IZREČENIM VASPITNIM I VASPITNO-DISCIPLINSKIM MERAMA, UČEŠĆU U RADU ORGANA ŠKOLE I OPREDELJENJU ZA NASTAVAK OBRAZOVANJA;

4) PODACI POTREBNI ZA ORGANIZACIJU ISPITA I UPIS UČENIKA U NAREDNJI NIVO OBRAZOVANJA (JEZIK NA KOJEM ĆE POLAGATI ISPIT, PODATAK O TOME DA LI JE POTREBNO PRILAGOĐAVANJE ISPITA U SKLADU SA INDIVIDUALNIM OBRAZOVNIM PLANOM, PODATAK O VREMENU I MESTU POLAGANJA ISPITA, IZBORNI PREDMETI ZA KOJE SE OPREDELIO);

5) ISKAZANE ŽELJE UČENIKA ZA UPIS U SREDNJU ŠKOLU, ODNOSNO VISOKOŠKOLSKU USTANOVU;

6) PODACI O ISPITU KOJI JE UČENIK POLAGAO;

7) PODACI O LICIMA KOJA UČESTVUJU U IZRADI, RECENZIRANJU, PREGLEDANJU I OCENJIVANJU ISPITA IZ ČLANA 78. STAV 1. OVOG ZAKONA, I TO: IME I PREZIME, JEDINSTVENI MATIČNI BROJ GRAĐANA, ADRESA, MESTO, OPŠTINA I DRŽAVA STANOVANJA, KONTAKT TELEFON, ADRESA ELEKTRONSKE POŠTE, NIVO I VRSTA OBRAZOVANJA I PODATAK O POZNAVANJU JEZIKA NACIONALNE MANJINE;

8) PODACI O DRUGIM LICIMA KOJA UČESTVUJU U REALIZACIJI ISPITA IZ ČLANA 78. STAV 1. OVOG ZAKONA: IME I PREZIME, JEDINSTVENI MATIČNI BROJ GRAĐANA, ADRESA, MESTO, OPŠTINA I DRŽAVA STANOVANJA, KONTAKT TELEFON, ADRESA ELEKTRONSKE POŠTE;

9) PODACI O USTANOVU I PROSTORIJAMA USTANOVE U KOJIMA JE OBAVLJEN ISPIT.

PODATKE IZ STAVA 2. TAČ. 1)-4) OVOG ČLANA KOJE JE USTANOVA DOSTAVILA MINISTARSTVU U SKLADU SA ZAKONOM, INFORMACIONI SISTEM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PREUZIMA IZ JISP-A, IZ REGISTRA IZ ČLANA 177. OVOG ZAKONA.

OSTALE PODATKE IZ STAVA 2. TAČ. 4)-5) OVOG ČLANA, IZUZEV PODATAKA O VREMENU I MESTU POLAGANJA ISPITA UNOSI UČENIKA, ODNOSNO U IME MALOLETNOG UČENIKA RODITELJ, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK ILI ŠKOLA NA ZAHTEV UČENIKA, RODITELJA, ODNOSNO DRUGOG ZAKONSKOG ZASTUPNIKA.

PODATKE IZ STAVA 2. TAČ. 4) O VREMENU I MESTU POLAGANJA ISPITA, KAO I PODATKE IZ STAVA 2. TAČKA 6) OVOG ČLANA UNOSE RADNE GRUPE IZ ČLANA 45. OVOG ZAKONA.

PODATKE O UČENICIMA IZ INOSTRANSTVA U INFORMACIONI SISTEM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA UNOSI USTANOVA U KOJU SE UČENIK PRIJAVIO ZA POLAGANJE ISPITA.

PODATKE IZ STAVA 2. TAČKA 8) O LICIMA KOJA SU ZAPOSLENA U USTANOVAMA, INFORMACIONI SISTEM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PREUZIMA IZ REGISTRA IZ ČLANA 180. OVOG ZAKONA.

PODATKE IZ STAVA 2. TAČKA 7) OVOG ČLANA ZA LICA KOJA SU IZABRANA U RADNE GRUPE IZ ČLANA 45. STAV 2. OVOG ZAKONA U INFORMACIONI SISTEM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA UNOSI CENTAR IZ ČLANA 45. OVOG ZAKONA.

PODATKE IZ STAVA 2. TAČKA 9) OVOG ČLANA U INFORMACIONI SISTEM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA UNOSE OSNOVNA I SREDNJA ŠKOLA.

OBRADU PODATAKA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, VRŠI ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETA OBRAZOVANJA I VASPITANJA – CENTAR ZA ISPITE, U SVRHU PRIPREME I SPROVOĐENJA ISPITA IZ ČLANA 78. STAV 1. OVOG ČLANA I MEĐUNARODNIH ISPITIVANJA UČENIKA, UPISA UČENIKA U SREDNJU

ŠKOLU, UPISA UČENIKA NA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE, ANALIZE, INTERPRETACIJE I OBJAVLJIVANJA GODIŠNJIH IZVEŠTAJA O SPROVEDENIM ISPITIMA, PRAĆENJA I PROUČAVANJA POSTUPKA I REZULTATA SPROVEDENIH ISPITA RADI UČEŠĆA U KOMPARATIVNIM I EVALUACIONIM STUDIJAMA I RADI DAVANJA PREPORUKA ZA UNAPREĐIVANJA POSTUPKA SPROVOĐENJA ISPITA I JAVNIH POLITIKA U OBLASTI OBRAZOVANJA I VASPITANJA I UNOSA POTREBNIH PODATAKA O ISPITIMA U REGISTAR IZ ČLANA 177. OVOG ČLANA.

PODACI O REZULTATIMA ISPITA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA DOSTAVLJAJU SE SREDNjim ŠKOLAMA, ODNOSNO VISOKOŠKOLSKIM USTANOVAMA KOJE JE UČENIK OSNOVNE, ODNOSNO SREDNJE ŠKOLE NAVEO U SPISKU ŽELJA ZA UPIS.

RUKOVAOCI PODACIMA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA SU MINISTARSTVO I ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETA OBRAZOVANJA I VASPITANJA – CENTAR ZA ISPITE.

MINISTARSTVO, UZ PODRŠKU SLUŽBE VLADE, USPOSTAVLJA I OMOGUĆAVA FUNKCIONISANJE INFORMACIONOG SISTEMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, A OSTALE POSLOVE U VEZI SA UPRAVLJANJEM OBAVLJA ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETA OBRAZOVANJA I VASPITANJA – CENTAR ZA ISPITE.

PRILIKOM OBRADJE PODATAKA RUKOVALAC JE U OBAVEZI DA POŠTUJE PRAVILA O SRAZMERNOSTI OBRADJE U ODNOSU NA CILJ KOJI SE NAMERAVA OSTVARITI, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ZAŠTITA PODATAKA O LIČNOSTI.

PODACI KOJI SU PREDMET OBRADJE IZ STAVA 2. OVOG ČLANA ČUVAJU SE PET GODINA.

BLIŽE USLOVE I NAČIN ODRŽAVANJA I ADMINISTRIRANJA INFORMACIONOG SISTEMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, ZATIM OBRADJE, UNOSA I AŽURIRANJA PODATAKA, PROPISUJE MINISTAR.”.

Sredstva iz budžeta Republike Srbije Član 187.

U budžetu Republike Srbije obezbeđuju se sredstva za sticanje obrazovanja i vaspitanja dece i učenika i odraslih u ustanovi koju osniva Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave.

U budžetu Republike Srbije obezbeđuju se sredstva za:

- 1) ostvarivanje pripremnog predškolskog programa u godini pred polazak u školu u trajanju od četiri sata, u sedištu i van sedišta ustanove;
- 2) ostvarivanje predškolskog programa za rad sa decom sa smetnjama u razvoju i invaliditetom;
- 3) ostvarivanje predškolskog programa za rad sa decom na bolničkom lečenju;
- 4) plate, naknade i dodatke zaposlenih u osnovnim i srednjim školama, doprinose za obavezno socijalno osiguranje i otpremnine;
- 5) plaćanja po osnovu izvršnih presuda donetih u radnopravnim sporovima pred nadležnim sudovima u vezi sa stavom 2. tačka 4) ovog člana;
- 6) razvojne programe i projekte ustanova, OBELEŽAVANJE JUBILEJA USTANOVA, kao i učešće Republike Srbije u oblasti investicija, stručnog usavršavanja zaposlenih i takmičenja učenika na republičkom i međunarodnom nivou, u skladu sa utvrđenim sredstvima, a prema programima i kriterijumima koje propisuje ministar;
- 7) rad škola od posebnog interesa za Republiku Srbiju, koje odredi Vlada;
- 8) podršku posebno talentovanim učenicima u vidu bespovratne novčane pomoći koju ministar propisuje posebnim aktom svake godine.;

9) TROŠKOVE ŠKOLE ČIJI JE OSNIVAČ REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA ILI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE, KOJA JE ODLUKOM MINISTRA DOBILA AUTORIZACIJU ZA IZVOĐENJE PROGRAMA MEĐUNARODNE MATURE.

Na utvrđivanje i obračun plata, naknada i dodataka zaposlenih u ustanovi primenjuju se propisi kojima se uređuju plate i naknade i druga primanja zaposlenih u javnim službama.

Sredstva iz stava 2. tač. 1)–3) ovog člana utvrđuje ministar podzakonskim aktom.

Član 191.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj ustanova ako:

1) ne upiše dete u predškolsku ustanovu, odnosno osnovnu školu radi pohađanja pripremnog predškolskog programa (član 17);

2) ne upiše dete u osnovnu školu (član 18);

3) ne donese razvojni plan i godišnji plan rada u roku propisanom ovim zakonom ili ih ne primenjuje (čl. 50. i 62);

3A) NE IZVEDE HIMNU REPUBLIKE SRBIJE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM (ČLAN 28);

4) sprovodi ogled bez odobrenja ministra ili vrši statusne promene za vreme oglada, suprotno članu 51. ovog zakona;

5) ne donese blagovremeno, odnosno ne ostvaruje program obrazovanja i vaspitanja ili ne preduzima mere za ostvarivanje principa, ciljeva i standarda OBRAZOVNIH postignuća (čl. 56, 58, 60–62, 65, 68. i 69);

6) ne donese ili ne ostvaruje individualni obrazovni plan (član 76);

7) ne propiše način i postupak za zaštitu i bezbednost dece, odnosno učenika (član 108);

8) ne preduzima ili neblagovremeno preduzima odgovarajuće mere u slučajevima povreda zabrana iz čl. 110. i 111. ovog zakona i težih povreda radnih obaveza zaposlenih;

9) dozvoli stranačko organizovanje ili delovanje u ustanovi i korišćenje prostora ustanove u te svrhe suprotno članu 113. ovog zakona;

10) primi u radni odnos zaposlenog koji ne ispunjava uslove iz čl. 139–145. ovog zakona ili na način i po postupku, suprotno čl. 152–155. ovog zakona;

11) ne dostavi Ministarstvu sve podatke u vezi sa licencom nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika iz čl. 149. i 150. ovog zakona;

12) ne udalji sa rada zaposlenog zbog učinjene teže povrede radne obaveze (član 163);

13) zaključi ugovor o izvođenju nastave suprotno članu 158. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 25.000 do 100.000 dinara za prekršaj iz ovog člana kazniće se i direktor, odnosno odgovorno lice ustanove.

Samostalni članovi

Član 50.

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA ZAKLJUČNO SA ŠKOLSKOM 2022/2023. GODINOM, OBAVIĆE SE U SKLADU SA PROPISIMA KOJU SU VAŽILI DO STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ZAVRŠNI ISPIT ZA UČENIKE KOJI ZAVRŠAVAJU SREDNJE OBRAZOVANJE I VASPITANJE U TROGODIŠNJEM TRAJANJU ZAKLJUČNO SA ŠKOLSKOM 2021/2022. GODINOM I MATURSKI ISPIT ZA UČENIKE KOJI ZAVRŠAVAJU SREDNJE OBRAZOVANJE I VASPITANJE U ČETVOROGODIŠNJEM TRAJANJU ZAKLJUČNO SA ŠKOLSKOM 2022/2023. GODINOM, OBAVIĆE SE U

SKLADU SA PROPISIMA KOJU SU VAŽILI DO STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETA OBRAZOVANJA I VASPITNJA – CENTAR ZA ISPITE OBAVLJAĆE SVE POSLOVE NA PRIPREMI I SPOVOĐENJU:

- 1) ZAVRŠNOG ISPITA NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA POČEV OD ŠKOLSKE 2022/2023. GODINE;
- 2) OPŠTE, UMETNIČKE I STRUČNE MATURE POČEV OD ŠKOLSKE 2023/2024. GODINE;
- 3) ZAVRŠNOG ISPITA U SREDNJEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU POČEV OD ŠKOLSKE 2022/2023. GODINE.

Član 51.

MEDICINSKA SESTRA SA POLOŽENIM STRUČNIM ISPITOM PO PROPISIMA IZ OBLASTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE, KOJA JE ZASNOVALA RADNI ODNOS U USTANOVU PRE STUPANJA NA SNAGU ZAKONA O PREDŠKOLSKOM VASPITANJU I OBRAZOVANJU („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 18/10, 101/17, 113/17-DR. ZAKON, 95/18–DR. ZAKON I 10/19), MOŽE DA OBAVLJA VASPITNO – OBRAZOVNI RAD U PREDŠKOLSKOJ USTANOVU BEZ LICENCE.

NASTAVNICI, VASPITAČI I STRUČNI SARADNICI KOJI SU U SKLADU SA RANIJE VAŽEĆIM PROPISIMA, ZASNOVALI RADNI ODNOS U USTANOVU ZA UČENIKE SA SMETNJAMA U RAZVOJU I INVALIDITETOM BEZ UVERENJA O STRUČNOJ DEFEKTOLOŠKOJ OSPOSOBLJENOSTI, MOGU DA OBAVLJAJU OBRAZOVNO-VASPITNO RAD, AKO SU U USTANOVU SAVLADALI PROGRAM UVOĐENJA U POSAO ZA RAD SA DECOM I UČENICIMA SA SMETNJAMA U RAZVOJU I INVALIDITETOM.

Član 52.

ZAVODI ĆE USAGLASITI ORGANIZACIJU I RAD SA OVIM ZAKONOM U ROKU OD ŠEST MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

Član 53.

VLADA ĆE IMENOVATI KOMISIJU IZ ČLANA 20. OVOG ZAKONA (ČLAN 67A ZAKONA) U ROKU OD 90 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

MINISTAR ĆE U ROKU OD GODINU DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA DONETI PODZAKONSKE AKTE, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

ZAVOD ZA UNAPREĐIVANJE OBRAZOVANJA I VASPITANJA ĆE U ROKU OD GODINU DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA DONETI SMERNICE ZA PRILAGOĐAVANJE PROGRAMA NASTAVE I UČENJA I SMERNICE ZA PRUŽANJE INDIVIDUALIZOVANE DODATNE PODRŠKE ZA UČENIKE SA SMETNJAMA U RAZVOJU I INVALIDITETOM.

Član 54.

DANOM STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA PRESTAJU DA VAŽE:

- 1) ČLAN 33. ZAKONA O OSNOVNOM OBRAZOVANJU I VASPITANJU („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 55/13, 101/17, 27/18 - DR. ZAKON I 10/19);
- 2) ČL. 7. I 8. ZAKONA O SREDNJEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 55/13, 101/17, 27/18 - DR. ZAKON, 6/20 I 52/21).

Član 55.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA
OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
 Obradivač: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

2. Naziv propisa
 Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja
 Draft Law on Changes and Additions of the Law on Principles of the System of Education and Pedagogy

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):
 - a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa,
 Sporazum, Naslov VIII Politike saradnje, Član 102. Obrazovanje i stručno osposobljavanje
 - b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
 Opšti rok utvrđen članom 72. Sporazuma
 - v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
 Potpuno
 - g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
 /
 - d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.
 /

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:
 - a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
 /
 - b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
 /
 - v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
 /
 - g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
 /

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

ne

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U postupku izrade predmetnog materijala nije bila konsultovana Evropska komisija, odušnosno druga stručna tela Evropske unije.